1888 HUSZONKETTEDIK ÉVFOLYAM. 234. SZÁM. BUDAPEST, PÉNTEK, AUGUSZTUS 24.

SZERKESZTOSEG
BUDAPEST, V. KECSKEMÉTI UTCZA 6. SZ.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . . . 20 frt. | Egy negyedévre . 5 frt.
Egy félévre . . . 10 frt. | Egy hóra . . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr. Francia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svajcz, Románia és Szerbiába, valamint annak országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám ára helyben 6 kr., vidéken 7 kr.

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI-UTCZA 6 SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL
PÁRISBAN főügynökségünknél:
John, F. Jones & Cie, 31 bis, Faub. Montmartre
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Bécsben: Mosse Rudolf, Seilerstätte Nr. 2.
Hasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 10.
Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I., Wollzeile Nr. 25.
Daube G. L. és Társa, I., Wolzeile Nr. 12.
Dukes Miksa, I., Riemergasse Nr. 12.
Danneberg J., Riemergasse 13.
Stern Móritz, I., Wollzeile Nr. 22.
és valamennyi hirdetési iroda.

Trefort Ágoston gazdasági iránya.

A magyar államférfiak sorában kevesen vannak és voltak azok, a kik kellő érzékkel és megfelelő itélő tehetséggel birtak az ország anyagi haladása előfeltételeinek mélyebb felismerésére. Azon kevesek közt előkelő helyet igényelhet Trefort Ágoston. A volt közoktatásügyi miniszter mielőtt kulturpolitikus lett volna, már tüzetesen foglalkozott közgazdasági politikával. Széles látköre, emelkedett szelleme és bő ismeretei éppen a magyar közgazdasági politika vezetésére predestinálták és a közoktatásügy terén kivivott sikerei, képzelnünk engedik, mennyire előbbre vihette volna gazdasági fejlődésünket, ha egész tevékenységét annak szentelhette volna.

Magyarország gazdasági felvirágzásának egyik feltétele volna a munka tisztelete. Trefort Agoston világszerte látta saját szemeivel a munka diadalait. Látta Franciaország izlését, Anglia óriási termelését és Németország hangyaszorgalmát. Látta, hogy azokban az országokban mindenütt a munka teremti a gazdagságot, fokozza a jólétet, fejleszti a kulturát és megalapitja a politikai hatalmat. De látta azt is, hogy a nagy eredmények meglelik jutalmukat a társadalom osztatlan elismerésében.

Itthon pedig azt tapasztalta, hogy csak azt nézik urnak, a ki munka nélkül élhet. A régi felfogástól lenyügözött közszellem még nem emancipálta magát teljesen a rendiség, a feudalizmus hagyományaitól. Tapasztalta azt, hogy megvetik a munkát és mivel megvetik a középosztály, az intelligenczia tömegesen tódul a diplomás pályákra, mig irtózik ipartól, kereskedelemtől.

A vezérlő magyar államférfiak közül senki sem figyelmeztette a nemzetet oly gyakran és oly erélyesen téves irányára. Számtalanszor ismételte, hogy ipar nélkül Magyarország nem boldogulhat, iparra pedig a munka kellő tisztelete nélkül nem tehet szert. Egyik legutóbbi levelében is utalt kereskedelmi forgalmunk mérlegének passzivitására és káros következményeire. Kiemelte azt is, hogy a külföldi gyártmányokkal divó fényüzés mily rombolóan hat a nemzeti vagyonra.

Igen, Trefort mélyen át volt hatva attól az igazságtól, hogy a régi nyomon haladva, és munkamegvetéssel, az ujabb kor kereseti forrásainak lenézése mellett az a Magyarország, melyről Széchenyivel ő is álmodott, nem lehet meg soha. Előttünk mindig érthetetlen maradt az, hogy Európa közgazdasági történelmének oly alapos ismerője, az iparfejlesztés nélkülözhetetlenségének fáradhatatlan hirdetője, miként lehetett a közös vámterület hive. Ugyan nem érezte volna Trefort azt, hogy buzditása a magyar ipar megteremtésére a pusztában elhangzó szó mindaddig, a mig iparunkat nem védhetjük a legközvetlenebb, az osztrák verseny ellen? Nem olvashatta senki lelkének titkos gondolatait. De ámbár elég gyakran emelt szót egész határozottan az Ausztriával fennálló viszony mellett, kérdéses az, hogy nem követte-e nyilatkozataiban a pártkötelék szigoru parancsát, nem engedett-e a politikai helyzet nyomásának.

Rövid és ideiglenes közgazdasági miniszterkedésében nem jutott elég idő állandó nyomokat hagyó tevékenységre. De a mit hatáskörében mint közoktatásügyi miniszter az ipari és kereskedelmi szakoktatás terén alkotott, bizonnyal termékenyitően fog hatni gazdasági életünkre.

Nagy sikereket azonban csak akkor remélhetünk a jövőben, ha a nemzet megérti és megfogadja Trefort szavát. Szakitani kell az arisztokratikus felfogással. El kell feledteni azt, hogy valamikor csak a kardforgatást és a földmivelést tekintettük magyar emberhez méltó munkának. Tanuljuk tisztelni nem csak a munkát, hanem azt is, a ki a munkát végzi. Ha azt teszszük, akkor sokkal könnyebben és gyorsabban fog teljesülni Trefort vágya is, meg lesz teremtve a magyar ipar.

Budapest, augusztus 23.

A honvédelmi miniszter, Fejérváry Geza báró mai jubileuma alkalmával abban a nem mindennapi megtiszteltetésben részesült, hogy *József* főherczeg, a honvédség főparancsnoka személyesen vezette az üdvözlő miniszteriumbeli személyzetet és a honvédtisztikart. A főherczeg üdvozlő beszédében kiemelte a honvédelmi miniszter érdemeit és felemlitette azt, hogy iránta a bizalom az egész országban felülről lefelé nyilvánul. Nem szándékozunk a honvédelmi miniszter katonai jubileumának örömét rontani azzal, hogy mi is honvédelmi miniszteri működéséről elmondjuk a saját, különben előtte nem ismeretlen véleményünket. Csakis azon reményünknek akarunk kifejezést adni, hogy a honvédelmi miniszter azt a rendkivüli kitüntetést, a miben a legmagyarabb főherczeg részéről jubileuma alkalmával részesült, azzal fogja meghálálni, hogy a jövőben igyekezni fog érdemesnek lenni a bizalomra nemcsak felülről lefelé, de alulról felfelé is, s hogy igyekezni fog oly igazi tősgyökeres magyar ember, s magyar honvéd lenni, a milyen a nemzet osztatlan szeretetét biró honvédségi főparancsnok, József főherczeg.

A békési tót papok.

A békési ágostai esperesség papjai a védekezésnek egy igen könnyü és olcsó módját választották azokkal a vádakkal szemben, melyek ellenök emeltetnek.

Kinyilatkoztatják, hogy ők esperességi gyüléseiket egyházi közügyek rendezése czéljából tartják, nem pedig a haza ellen irányzott titkos fondorlatok szövése czéljából. Kinyilatkoztatják, hogy a népnek a magyarság elleni gyülöletben való nevelését nem nézik és türik vétkes közönnyel. Kinyilatkoztatják végül, hogy ők a hazaárulással egyértelmü panszlávizmust nem ápolják és nem terjesztik.

A tisztelendő és főtisztelendő uraknak ezen kijelentésére csak az a válaszunk, hogy azt ugy is tudtuk és tudjuk. Ha ők ezeknek a tényeknek elkövetésével foglalkoznának, bizonyosan nem tanácskoznának most csendben egyházuk dolgai felől, hanem valahol a hüvösön elmélkednének a magyar államhatalom büntető kezének sulya felett. A mostani kormánynak ez irányban való erélyéről nem tartunk valami sokat, mégis hiszszük, hogy ha azok az urak az esperességi gyüléseken nem egyházuk dolgait igazitanák, hanem titkos fondorlatokat szőnének: régen megfosztattak volna állásaiktól s ismeretségbe jöttek volna a büntető törvénykönyv rendelkezéseivel.

Egész felesleges volt tehát az ez irányban való nyilatkozás. Nem kérdezte őket e felől senki, nem is gyanusitotta.

Más dologról volt szó s erre a más dologra adósak maradtak a felelettel.

Deák Imre urnak lapunk hasábjain közlött czikkeiben egyszerüen tények voltak konstatálva. Ki volt mutatva, hogy a «Tótok és a szabadság» czimü regényben mit irt az esperességnek egyik tagja a magyarokról s hogy a «Klásznyik» nevü folyóiratban micsoda nyilatkozatok jelentek meg ugyancsak a magyarokról, két az esperességhez tartozó egyénnek tollából.

Ez az egyszerü tényállás, se több se kevesebb.

Hogy az ott elhintett eszmék megférnek-e a hazafisággal vagy nem, az más kérdés, azt eldöntheti minden elfogulatlan olvasó s arra nézve nem nyom az esperesség nyilatkozata semmit, nem is kérte a nyilatkozatot senki.

De arra tessék az esperesség papjainak nyilatkozniok, igaz-e, hogy e közlemények névtelenül maradt szerzője, az esperességnek egyik tagja. Nyilatkoztassa ki az esperességnek minden lelkésze, hogy nem ő a szerző. De azt hisszük, hogy azt nem fogják kinyilatkoztatni. S ha ily nyilatkozatot p. o. Szeberényi Andor lelkész urnak nyujtanának oda aláirás végett — mert hát ne áruljunk zsákban macskát — ugy hisszük ő azt nem fogná aláirni.

Az a könyv, és azok a czikkek pedig csak ugy büzlenek a magyarság ellen való gyülölettől.

És e ténynyel szemben hiába akarnak az esperességi lelkészek a klasszikus Bodóné példájára másról beszélni. Erről kell beszélniök, különben nagyhangu frázisaiknak nem ád gondolkodó ember hitelt.

Nyilatkozatuk csak is elszomoritó. Arról tesz bizonyságot, hogy ők maguk is félre akarják a közönséget vezetni. A figyelmet elterelik a főkérdéstől: ámitanak. S ezáltal nem csak takargatják egyik társukat, a kiről tudják hogy a mü szerzője, de maguk is részesévé válnak bünének.

Különben ő ellenük a tények is szólanak, s ezt ne feledjék, mi sem feledjük. Gondolják meg, hogy Békésben van egy község, Endrőd, a melynek lakosai ugyszólván kivétel nélkül katholikusok. Elődeik tótok voltak valaha, de az élők azt ma már csak szóhagyományból tudják, mert nincs már a faluban senki, a ki értene tótul. De a csabai, a szarvasi, a mező-berényi ágostai hitüek ma is tótok nyelvükben. Pedig ezek is akkor telepedtek meg, mikor amazok, sőt a berényiek magyar reformátusokkal közösen lakták városukat.

Ez a tény világosabban beszél a békési ágostai papok igazi érzelmei felől, mint bármely nagyhangu nyilatkozat.

VIDEK.

* **A magyar zászló Brassóban.** Felháboritó botrányról ad hirt Brassó város tegnapi közgyüléséről a B. H. következő táviratа: *Dick* József szász nemzeti párti városi képviselő interpellálta a polgármestert, hogy *kinek a felhatalmazásából tüzetett ki az «Erdélyi magyar kulturegyesület» bevonulásakor a városi kórházra a magyar nemzeti lobogó?* — *Brennebergi Brenner* polgármester azt válaszolja, hogy szombaton, a király születésnapja alkalmából, valaki az ő tudta nélkül tüzte ki a magyar zászlót. Ő ezért a házmestert *kérdőre vonta*, mire ez kijelenté, hogy Szabó rendőrtisztviselő parancsára tüzte ki a magyar lobogót. A polgármester erre meghagyta Szabónak, hogy a mint ő felsége születésnapja elmulik, vétesse le a zászlót. E parancs teljesitését azonban Szabó megtagadta, a miért — ugymond a polgármester — *Szabót ő felelősségre fogja vonni*, annak idejében pedig a megindított vizsgálat eredményéről a közgyülésnek jelentést fog tenni. Ugyane beszédében a polgármester azt is megrója, hogy a rendőrség a kulturegyesületi közgyülés vendégeinek fiakkereket tartott fenn. *Dick* interpelláló a polgármester magyarázatát elfogadja s megjegyzi, hogy jobban szereti mégis, hogy magyar zászló lengett a kórházon, mintha ugyanazon a helyen Brassó város zászlaja üdvözölte volna az E. M. K. E.-et. — Igy végződik a brassói távirata. Félreértések kikerülése czéljából eleve megjegyezzük, hogy mindez ugyanabban a Brassóban történt, a melynek iparáért a Romániával való vámháboru alkalmából az EMKE. oly annyira és pedig sikerrel exponálta magát. Szász háláról, a szászoknak a magyar haza iránt való hüségéről most nem szólunk. De strigis qui non sunt, nulla disputatio fiat. De ha nem csalódunk, Brassó még mindig Magyarországhoz tartozik, Brassón még mindig van főispán s brassón ott székel a kir. ügyész. Ott van a főispán, az államhatalom közigazgatási feje azon a vidéken s a kir. ügyész, a ki képviseli az államhatalom büntető erejét. Csak kis ujját kell megmozgatni az államhatalom képviselőinek s el vannak tiporva a magyar állam zászlajának, felségi jelvényének kicsufolói, A nemzeti gyülölségre való izgatásnak lehet e különb formája, mint az, a mikor egy város közgyülésén nyilvánosan igy mernek beszélni egy nemzeti zászlóról, mint azt tették Brassóban. Avagy az tán kisebbiti a magyar nemzet gyülöletes megsértését, hogy az a nemzeti zászló egyszersmind *állami zászló*? A büntető tvk. 172. §-ába ütköző büntettet követtek el Brassó város közgyülésén. A kir. ügyésznek itt sürgős s fontos kötelességei vannak. Fogja-e ezt teljesiteni a brassói kir. ügyész? E kérdéseinkre látni véljük a gunyos mosolyt a brassói szászok ajakán. De ez a gunyos mosoly nem jogosult, mert a mikor mi a brassói kir. ügyészről szólunk, mi nem *Pleps* Ferencz urat értjük. Ez a bizonyos *Pleps* Ferencz ugyanis mint a kolozsvári lapok irták, azok között volt, a kik az E. M. K. E. ellen tüntettek. *Az E. M. K. E. ellen tüntető kir. ügyész*, Pleps urról mint kir. ügyészről felteszünk annyi tisztességet, hogy a kolozsvári lapok vádjára önmaga kér fegyelmi vizsgálatot maga ellen. De ha ez nem is történt volna meg, s ha Fabiny Teofil igazságügyminiszternek nem is jutna eszébe megvonni Pleps urtól az ügyészi megbizatást, a marosvásárhelyi főügyészség hazafiságától s kötelességérzetétől méltán várhatjuk el, hogy a brassói bünpört nem Pleps uram fogja vinni. Addig is mig az állzm büntető hatalma sujtani fogja a bünösöket, teendők vannak a közigazgatási uton. Brennebergi *Brener* Ferencz meddig lesz Brassó polgármestere? Azt kérdjük Brassó főispánjától, a ki reméljük, ismerni fogja kötelességét. Ebben bizunk, mert Brassó főispánját most *Bethlen* András grófnak hivják.

* **Makó** városának országgyülési képviselője, *Justh* Gyula e hó 26-án vasárnap d. u. 4 órakor tartja meg beszámolóját.

* A **békési ág. evang. esperesség** évi közgyülése tegnap vette kezdetét Aradon. *Zsilinszky* Mihály esperességi felügyelő hazafias beszédet mondott, a melyben a mostani panszláv lutheránus papok elleni vádakat nagy hatás közt azzal czáfolta meg, hogy az 1849. február 8-diki aradi hős egy lutheránus papnak a fia volt. Az esperességi felügyelő igy szólt: A magyar vértanuk városának hazafias polgársága tudja, hogy ennek az esperességnek papsága, a megpróbáltatás nehéz napjaiban azon vértanuk zászlója alatt küzdött, a kiknek emléke szentté avatta fel e város határát és tudja bizonyára azt is, hogy az a férfiu, a ki 1849 február 8-án itt az aradi főutczán golyózápor alatt megfutamlott magyar nemzetőrséget visszafordítva győzelemre tüzelte, a hamvaiban is áldott Boczkó Dániel evangelikus papnak a fia s ezen esperességnek egyik vezértérfia volt! Ilyen férfiakat és ilyen tényeket igenis ismer, a valódi történet ezen espe-

---

Trefort Ágostonról.

Azok közül, a kik már férfikorban voltak a nagy átalakulásnál, csak kevesen vannak már az élők között. Azokat pedig, a kik vezető szerepet is vittek benne, az ujjain is megszámlálhatja már a mai nemzedék.

Trefort ott állott azon a mesgyén, mely az uj kort a régitől elválasztja. Ott állt mind halálig. Lelkében sajátságos összetétele lakozott a két korszak mozgató erőinek. Tele volt azzal a rajongó idealizmussal, a szép és nagy eszmék iránti lángoló lelkesedéssel, mely a nemzeti ujjászületés idejét, a harminczas-negyvenes évek korszakát jellemzi, s melytől akkor el vala telve ama korszak minden jóra való gyermeke. Az a nemes idealizmus ma már kiveszett, kihalt. Eszményekért lelkesedő ember a mai korban már nem születik, annak a megelőző korban kellett születnie, hogy legföljebb emlék gyanánt maradjon ránk örökül. De ezek a veteránok is elcsüggedtek, koruk ragyogó zomancát lekopogtatta róluk a sivárabb uj idő s csak mint a hazajáró lélek, visszatévedt lidércz-fény lobban föl egy-egy öreg urban néha, hogy aztán annál mélységesebb rezignacziónak engedjen helyet maga után.

Trefort ama bámulatosan ritka természetek közé tartozott, a kik teljes üdeségében tudták lelkük ifjukori meleg hevét s a szép és nemes iránti fogékonyságát megőrzeni a legkésőbb korig. Az a csüggedni nem tudó, a jónak, az igaznak diadalában gyermetegül bizó, a lehetetlenséget tagadó, az erős akarat és kitartó munkásság mindenhatóságára eskütvő természet, mely ő nála minden tettében, minden szavában elárulta magát: az annak az egész kornak az alapvonása volt de most már anachronizmus számba megy s legfölebb csodálkozó idegenkedéssel tekint reá a mai kor gyermeke, ha ugyan gyöngédségét megerőltetni kedve van. Máskülönben fitymálja, kineveti.

Trefort az ő idealizmusával nehezen tudott volna helyhelyezkedni a mai kor keretébe, ha nem birja ellensulyozni azzal a rendkivüli alkalmazkodási képességgel, a mi ismét a mostani kornak a kiváló tulajdona. Ez a kor a gyakorlatiasság korszaka, a könnyü sikereké, a megalkuvásé. Deák Ferencz még életének utolsó éveiben is azt vallotta, hogy «nem kell mindenre azt mondani, hogy lehetetlen, a mi legtöbbje nagyon nehéz» s ezzel árulta el, hogy a nagy megalkuvás daczára is maradt még benne sok a tölgynek ama erejéből, melyet a 48 előtti idők jellemeiben csodálunk. Ma már igy senki sem beszél, ma az a jelszó: «egy kis része is jobb, ha bizonyos, mint az egész, ha bizonytalan.» Követni a költő tanácsát: «gondolj merészet és nagyot és tedd rá lelkedet,» ma nem divat s eszében kételkednének, a ki megfogadná. Sziklákat nem mozgatni, kicsiny eszközökkel apró sikerek után törekedni s ezt hangyamunkának dicsőitni: ebben áll ma az államfiui bölcseség.

Ha már most lelkében a 40-es évek idealizmusával, lelkesedésével egy ilyen korszakba éli át magát valaki, itt akceptáltatni tudja magát, abban kiváló tevékenységi kört keres és talál s azon még alkotni is bir maradandó dolgokat: el lehet képzelni, mekkora önfigyelmet kellett annak gyakorolnia, hogy mégis bizonyos harmóniát hozzon létre lelkének magasabb vágyai s azon korlátoltság között, melybe a való élet bilincselt.

Trefort ennek az önlegyőzés és kiegyeztetés művészetének volt a nagy mestere. Hiszen ma csak kettő közt van választás: vagy megmaradni ideálistának, de ez esetre tétlenségre, vagy legalább a gyakorlati élet szempontjából meddő tevékenységre kárhoztatni magát; vagy érvényesülni az életben, hatni, működni s alkotásra tért keresni, de akkor lemondani az idealizmusról, letenni minden magasabb szárnyalásról s beérni azzal, a mit a véletlen szerencse juttat. De megmaradni idealistának s mégis teljes mértékben érvényesülni, az a mai korban a lehetetlenségek sorába tartozik.

És Trefort azért csodálatos jelenség, hogy meg tudta csinálni azt a lehetetlenséget. A márcziusi napok idealizmusát utánozhatatlan művészettel tudta párositani a jelen idők gyakorlatiasságával. Eszmények után törekedett; de megmérlegelte, hogy meddig teheti sikeresen. Idealizmusa nem ragadta tul a lehetőség határain. «Hiszen, mondá egy alkalommal, mindent egy embernek megalkotni nem lehet; mindig gondolni kell rá, hogy mi velünk még nem hal ki a világ. Ember következik utánunk is, folytassa az. Mi csak arra vigyázzunk, hogy el ne rekeszszük az utját.»

S ezzel a politikával valóban sokat alkotott. Többet, mint akármelyik kollégája. De ha igazságosan akarjuk mérlegelni tevékenységét s nem akarjuk a másét erőnek erejével kisebbiteni, nem szabad elfelednünk, hogy több ideje is volt az alkotásra, mint akárki másnak. Ha a közlekedésügyi tárczánál tizenhat év óta ép ugy nem történt volna változás, mint a hogy nem történt a közoktatásinál: érdekes párhuzamot lehetne vonni a két miniszter alkotásai között. S ha az oktatásügy miniszterei ép oly sürün cserélgetik, mint a hogy cserélgették a közlekedésügyi miniszereket: bizony kérdés, hogy ezen a téren látnánk-e most akkora haladást, a minőt a Trefort szakadatlan minisztersége fölmutat.

Arról sem szabad megfeledkeznünk, hogy annál a tárczánál, melyet ő vezetett, sokkal kevesebb akadályival kellett megküzdeni az alkotás terén, mint akármely másnál. Kulturális czéloktól megtagadni valamit! ugyan melyik pártnak jutott volna az eszébe a magyar parlamentben? Minden ember érezte hátramaradásunkat, mindenki szükségét látta a mulasztások pótlásának és senki sem akadt, a ki elég bátorsággal birt volna ennek akadályozásával magára zuditani a közvélemény fölháborodását. Iskolákat szaporitani, ah, az egészen másként hangzott, mint teszem azt, adóhivatalokat szaporitani; szegény néptanitók emberibb megélhetéséről gondoskodni más volt, mint a finánczok fizetését javitani. Trefort olyan szerencsés miniszter volt, hogy pénzeszközök dolgában legfeljebb a pénzügyminisztterrel kellett alkudnia: a parlament az ezüst tányéron hordta volna utána a milliomokat örömmel s akárhányszor hozták ki a türelméből azzal a faggató kérdéssel, hogy mért nem kér többet? Ilyennel más miniszter nem dicsekedhetett. A közoktatásügyi tárcza vezetője azonban, azt hiszszük, ennek utána is dicsekedhetni fog.

Mindazonáltal igazságtalanok volnánk, ha Trefort sikereit miniszterssége hosszu tartama, vagy tárczájának, hogy ugy mondjuk, népszerü természete számára akarnók lefoglalni. Nem. Ezekre csak mint szintén közreható tényezőkre hivatkoztunk. Az érdem azért csorbitatlanul az övé s a legfőbb tényező kétségtelenül ő maga vala.

Sajátságosan megnyerő, lefegyverző tudott lenni meg izgatott idegességével is. Abban is volt valami szeretetre méltó. Ugy, mint ő, nem beszélt, nem viselkedett a parlamentben senki. Oda is hamisitatlanul, egészében hozta el egyéniségét s nem bujtatta ünnepies tógába, mint a legtöbben. A bársony székben ugyanaz volt, a ki a szalonban, vagy az utczán. Egy nyugtalan mozdulatu, ropszodisztikusan szakgatott beszédü ember. Tárczája tárgyalásakor hatszor is fölállt, a mig egyszer megszólalt. Minden szó megszurta, minden támadás lázba ejtette.

Közönyt még tettetni sem tudott s minden beszédet, mely neki szólt, eleven arczjátékkal, hirtelen tagmozdulatokkal kisért. Ügyes szónok ugy játszhatott rajta, mint valami hangszeren s végig csinálhathatott vele minden lehetséges és lehetetlen mozdulatot. Az a szegény vörös szék sokat tudna erről beszélni. Ha fölállt és beszélt: mindig akkor ült le, mikor senki se várta s a gyorsirók rendszerint ijedten emelték föl fejöket, hogy a szónokuk hová lett egyszerre, hiszen a mondatot se mindig fejezte be, — elütötte egy gesztussal. Abban kifogyhatatlan volt. Gróf Széchenyi Istvánról mondják, hogy az beszélt ilyen idegesen.

Másnál a szónoklásnak ez a modora ressenzust keltett volna. Neki nem állt rosszul. Szellemes arczu szép öreg ember volt. Feje külsőleg is jelezni látszott, hogy a ki viseli, két korszaknak a csodálatos kompozicziója. Galambősz haja, szakálla az aggság tisztes benyomását gyakorolta a szemlélőre. De eleven modora, élénk arczjátéka s különösen az a csodálatos fényü szeme, mintha csak azt mondta volna: «ne higyjetek neki, az a fehér haj nem mond igazat.» Valóban oly szeme volt, mint egy husz éves emberé s nem hiszszük, hogy 48 óta változott. Az a szem ott a fehér szemöldök alatt lángolni tudott és ragyogni s épugy megőrizte fényét, mint a lelke az idealizmusát. A ki azt a szemet látta, bátran oda merte volna neki igérni Vilmos császár éveit. Trefort is addig kivánt élni, mint ez s bizton hitte, hogy a parlament uj palotájában ő még ülni fog.

Hitte, sanguinikus természete elhitette vele egész a mult télig. De már akkor sokszor láttuk az ülésterembe kevésbbé ruganyos léptekkel rontani be s helyet foglalni a bársony karosszékben és ott — csendesen maradni. Ez nem ütött a természetéhez. Azelőtt két másodperczig sem maradt volna egy pozicziónban. Később bizonyos sárga sápadtság ömlött el az arczán, mely még feltünőbb lett, mikor ősz fejét fáradtan hátra, a szék piros támlájára hajtotta. Egyszer-kétszer mintha az álom nyomta volna el. Szemét behunyta, szája kissé nyitva maradt. Azzal az ősz haj és szakáll által boritott sápadtsárga arczával olyan volt, mint egy halott. De pár pillanatra csak. Hirtelen fölriadt s csodálkozva nézett maga körül, hogy rajta ilyesmi megeshetett.

Mikor betegségéből utoljára felgyógyult, bádgyadtabb lett ugyan, de kedélye olyan maradt, mint az előtt. Elevenen beszélt, csevegett mindenkivel. Öthat könyvet olvasott egyszerre s a melyik megtetszett, azt ajánlotta mindenkinek. Miniszterkollegáinak is. Pedig okulhatott volna. Rendesen azt kapta válaszul a kollegától: «Elolvassam?! De ugyan, mondd, mikor?» «Eh felelé egész haragosan, *másnak* is van annyi dolga, mint akárkinek!»

Szenvedélyilyel csüggött a feladatokon, melyeket maga elé tüzött. Szivesen beszélt róluk mindenkivel, legkévésbbé sem törődve vele, hogy az ért-e hozzá, vagy érdekli-e? Neki az mindegy volt. Propagandát szeretett csinálni eszméinek uton-utfélen. Azok a sok irányban irott levelei is ebből a kutforrásból eredtek. Képtelenségnek tartotta, hogy exisztálhasson valami, a mi kultuszminiszteri resszorthoz *ne* tartoznék. Felölelt mindent s szeretettel portálta, a mit a nemzeti életre üdvösnek vélt. Azt a szerepet szerette, a mit a tóban a harcsa: nem hagyni nyugodni a többi halakat, mozogjanak azok is. Ha temperamentumát, fürgeségét, lázas munkakedvét át tudta volna plántálni vagy tizezer emberbe az országban: nem volna most olyan pezsgés, olyan elevenség sehol a világban. . .

Mintha a perpetuum mobile állt volna meg, hogy most oly mozdulatlannak látjuk a ravatalon. . . .

AZ IKREK. 57

— REGÉNY. —

Irta: M. E. BRADDON.

— Hát a kisebb kikötök? Ha el akar menekülni, talál ő utat-módot.

— Nem hiszem, hogy szökni szándékozik, — mondá az ezredes. Sir Adrian magaviselete ma reggel egészen természetes volt, mikor arról beszélt, hogy összese a városba ment és onnan lehet, előbb utóbb utra kél. Már pedig olyan sokáig lézengett itt eddig, hogy nem látom át, miért ijedt volna meg most egyszerre.

— Ha csak nem vette neszét a dolognak és nem gyanusitja Mellnottot, mondá St. Austell.

— — — — — — — — — — —

St. Austelt a késő téli hajnal ébren találta a chadfordi vendéglő ó-divatu menyezetes ágyában. Egész éjjel álmatlanul fészkelődött, hébe-korba elszunnyadt ugyan, de ujra felébredt. E hosszu éjen át egy pillanatig sem hagyta el őt Helén emléke. Ujra meg ujra átélte utolsó találkozásukat... viszontlátta Helén tekintetét . . . hallotta édes csengő hangját, mely vonakodva engedett kéréseinek és végre utolsó, ünnepélyes igéretét, hogy övé lesz.

Eszébe jutott, hogy álltak egymás mellett, kezeiket miként fonták egymásba s miként mondta neki; Szerelmem, ez igéret által enyém lettél örökre. A mai szavadat soha sem szabad megszegned. Szavad előttem oly szent, mintha pap előtt esküdtél volna meg. Isten engem ugy segéljen, a minő hü maradok tehozzád.

Teljes meggyőződéssel beszélt akkor; most kétségbeesésében pedig azt mondogatta magában, hogy e szerelem volt egész életének a koronája s ha életben marad Helén: utolsó leheletéig hü maradt volna hozzá.

— Elég szép volt hozzá, hogy egy egész életre képes legyen egy férfiut rabjává tenni, mondá magában. — Elég szellemes volt hozzá, hogy megnehezitse bárkinek a győzelmet és elég eszes, hogy kellemes társa legyen egy okos férfiunak. Az egyetlen tökéletes nő volt, kit valaha ösmertem.

Az álmatlanságtól fáradtan, kora reggel felkelt és felfrisités kedvéért jéghideg fürdőt vett. Nyolcz óra kor reggelig készen várta a csinos nappali szobában, melynek ablaka az utczára és a folyóra nyilt, de nem volt képes enni. Elmerengve bámult a kandalló tüzébe és azon tünődött: mit is csinálnak most az emberek az abbeyi folyóban.

Feltette magában, hogy kora reggel lemegy és ellenőrizni fogja a munkát. A gondolat is borzasztó volt. Mit mivelhetett a halál az ő imádott Helenjével, kinek mosolya egy egész menyországot varázsolt eléje. Miként pihent abban a hideg nedves sirban, a hol most keresik? Ifju gyermek kora óta ma először imádkozott lelke egész buzgóságával... elfelejtvén a skepticizmust, pesszimismust ... mindent, kivéve a lelki gyötrelmet, a mely ez imát sajtolta ki belőle. Imádkozott, hogy a kotró emberek ne találják meg Helén holttestét. Hogy életben legyen... elveszve is számára, de életben legyen és oly kedves maradjon, mint a minő akkor volt, mikor reá mosolygott.

Ez idő szerint a kotrók már egy óra óta munkálkodnak és jó fél órába kerül, a mig ő oda érve a parkot átszelő folyóig. St. Austell még mindig ült és merengett, mig végre erőt vett magán, felkelt, felsőkabátot öltött és kiment.

Jól esett neki kijutni a régi angol városból a magányos utra, azután a parkot szelő keskeny ösvényre, mely a Chad folyó ama pontjához vezetett, mely abbeyi folyó néven volt ösmeretes. St. Austell lement a mély völgybe, melyen keresztül a folyó kigyózott. Taval is itt járt ezen a keskeny ösvényen sürü lombok alatt. Most az ágak mesztelenül meredtek a hideg téli ég felé. Csak mintegy álomba látta a képet: a szél összehordta dombocskákat, a tölgyfa sötét barna törzseit és a távolban a csillámló folyót. Lement a gyalogösvényre, a hol tegnap Baddeleynéval találkozott. Senkit sem látott, semmit sem hallott. Ha az emberek munkánál vannak, akkor jó messze lehetnek innen, — gondolá. Lassan tovább haladt abban a reményben, hogy már vége van a keresésnek és semmit sem találtak; de kissé odább találkozott Melnottal és első tekintetre látta, hogy ez borzasztó felfedezésre jutott.

— Mit keres itt, Lord St.-Austel? kérdé Mel

rességben. De olyat, a ki aljas czélból, titkos panszláv tanácskozásokban részt vett volna, sem a multban, sem a jelenben nem mutathat fel senki.» A *Hlasznyikról*, annak a lutheránus papok által való terjesztéséről, a Hlasznyik czikkeinek a békési esperesség több lelkészét hazafias tekintetben kompromittáló tartalmáról egy szót sem szólt. *Petrovich* Soma szentesi lelkész indítványozta a felügyelő beszédének jegyzőkönyvbe vételét. Ifj. *Jeszenszky* Károly mezőberényi s. lelkész a felügyelő megnyitó beszédének jegyzőkönyvbe foglalását ellenzi, mert nem osztja az abban kifejtett egyházpolitikai elveket, azért nem szeretné, ha ez mint az esperesség egyhangu határozata foglaltatnék jegyzőkönyvbe. O csak azt látta, hogy a lapok egyes papokat vádoltak pánszláv üzelmekkel és nem az esperességet, ezért nem látja czélszerünek, hogy az esperesség igy végezzen a dologgal. Miután a szőnyegen levő tárgytól többször eltért, elnök figyelmeztette, hogy maradjon meg a tárgyalás alatt levő ügynél, különben kénytelen lesz tőle a szót megvonni. *Achim* Pál esperes azt mondja Jeszenszkynek, hogy azok a dolgok, miket ő itt akar bolygatni, nincsenek most napirenden. A közgyülés elhatározta Zsilinszky felügyelő beszédének és az esperesi jelentésnek jegyzőkönyvbe foglalását.

KÜLFÖLD.

— aug. 23.

Crispi olasz miniszterelnöknek látogatását *Bismarcknál* valamennyi berlini lap rokonszenvesen s azzal a reménynyel fogadja, hogy a két államférfi találkozása a béke ujabb megszilárditására fog szolgálni. A *Norddeutsche Allgemeine Zeitung* szerint e találkozás nevezetes eredményét a középeurópai békeszövetség törekvéseinek minden barátja megelégedéssel veszi tudomásul, mig másrészt az itt-ott mutatkozó nyugtalanság az illető körök politikai lelkiismeretének nem tisztaságát tükröztetik vissza. A berlini *Politische Nachrichten* szerint elérkezett a perecz, hogy Olaszországnak az eddiginél szabatosabban kell meghatároznia külügyi politikáját. A *National Zeitung* szerint *Crispi* felvilágositást fog nyujtani a masszauahi kérdésben való további eljárásról. Lehetséges, hogy Olaszország *erélyes középtengeri politikát* fog kezdeni. Spanyol-olasz megegyezésről is beszélnek. Olaszország egészen biztos abba, hogy erélyes közép-tengeri politikáját Németország a legmesszebbmenőleg fogja támogatni, mert az olasz-német egyezség szerint a békebontót mindkét hatalom közösen fogja megbüntetni s már az első fenyegetésnél közös terv szerint kell eljárniok.

A *Times* bécsi értesülése szerint az *olasz miniszterelnök s Francziaország* közt arról is lesz szó, hogy minő magatartást kövessen Olaszország Francziaországgal szemben, miután a két állam közti viszonyok nagyon elmérgesedtek. Nem lehetetlen, hogy a német kanczellár arra törekszik, hogy *Olaszország által provokáltassa Francziaországot*, ami által elháritaná Németországról azt az odiumot, mely a közvetlenül Németország részéről jövő provokáczió által kétségtelenül előidéztetnék. Igaz ugyan, igy szól a Times levelezője, hogy a franczia kormány a maga eszélyes magatartásával és nyugodtságával lehetetlenné fogja tenni egy ideig Olaszországnak e lépést, de nagyon valószinü, hogy a Boulanger által meginditott és folytatandó agitáczió oly állapotokat fog Francziaországban teremteni, melyek közepette akár a jelenlegi, akár a jelenlegit esetleg felváltó franczia kormány aligha lesz abban a helyzetben, hogy most tanusitott nyugalmát és higgadtságát megóvja.

Párisi táviratszerint ma reggel *Toulonba* parancs ment *kilencz páncélhajó felszerelésére*, a melyekkel a Földközi-tengeren levő hajóhadat megerősitik. A *touloni* hadgyakorlatokról Párisból a következőket irják: A Közép-tenger vidékén tartandó gyakorlatok czéljából a tengerészeti miniszter rendeletet adott ki a tengerész-tisztek, másodhajómesterek és az északi kikötők tisztjeinek aktivitásba szólitására, a kiket is mára várnak Toulonba. A gyakorlatozó hajócsapat jelenleg a Közép-tenger vidéke felé halad, a hol Toulon támadási és védelmi harczgyakorlatainak kell lefolyniok, még pedig a készületekből itélve, földrengető erővel. Az ellentengernagy parancsnoksága alá rendelt páncélos hajók, egy hajóskapitány által vezényelt torpedónaszádok indulnak felkeresni az ellenséget a harczra. Az erősitett vidék 18 váracsa és a parti batteriák a helyőrség által lesznek védelmezve; a mozgó védelem torpedói pedig a partvidék ama pontjai körül lesznek elhelyezve, a hol esetleg partraszálás volna lehető

Crispinek Bismarckkal való barátkozása a *Kölnische Zeitung* egy sugalmazottnak látszó czikke szerint nemcsak Francziaországban hatott fájdalmasan, hanem a *Vatikánban* is, a hol azt remélték, hogy *Németország* fogja kimondani a döntő szót a pápa helyzetének Olaszországgal szemben való megváltoztatására.

Római hivatalos körökben beszélik, hogy az *Angliával* való végleges megegyezés és szerződés, mely szabályozza a két állam viszonylagos szerepét egy Fzanciaországgal való háboru esetére, létrejött és aláiratott Florenczben Viktória királynőnek ottani tartózkodása idején a mult tavaszkor.

Giers orosz külügyminiszter egy havi szabadságra wyborgi jószágára Finnországba utazott, a honnan e hó végével vagy szeptember kezdetén Karlsbadba megy. Giersnek orosz lapok szerint szándéka van *Bismarckkal* és *Kálnoky* gróffal találkozni.

A *Novoje Vremja* felemliti azt a hirt, hogy a gácsországi lengyel lapok Bécsből azt az utasitást nyerték, hogy tartózkodjanak minden ellenséges hangtól Oroszország ellen. A Novoje Vremja ugy is üdvözli e rendszabályt, mint Ausztria-Magyarország közeledésének első lépését.

Az *Indépendence Romaine* koholmánynak mondja a *Gaulois* s más párisi lapok azt a hirét, hogy Románia, Németország s Ausztria-Magyarország között oly megállapodás létesült volna, a melynek értelmében Románia bizatott volna meg *Bulgáriában a rend helyreállításával* s *Ferdinand* fejedelem letételével s hogy a romániai hadsereg őszi gyakorlatainak a Bulgáriába való vonulás lenne a czélja. *A Mosk. Vjedomosti* szerint Ausztria-Magyarország titkos emisszáriust küldött Bulgáriába a fejedelem bátoritására.

A schleswigholsteini kérdésben a brüsszeli *Nord* a *Kölnische Zeitung* polemiája alkalmából a dán *Dagbledet* igy ir: Igazságtalanság, ha a *Kölnische Zeitung* «Schleswig elszakitásáról» szól, mert senki sem gondol az egész Schleswig elszakitására, az egykori dán herczegség csak egy kis északi részéről van szó, a melynek tán csak egy pár százezer lakosa van s igazságtalanság ugy a Kölnische Zeitungtól, mint a Norddeutsche Allgemeine Zeitungtól azt feltételezni, hogy a dán politikusok «visszahódítására gondolnak, mert csakis a békés megegyezéstől várják azt az elégtételt, a melylyel nekünk adósok. Az a nagy államférfi, a ki Németország sorsát oly sokáig vezette, maga is egy alkalommal egy interpellácziora válaszolva, kinyilatkoztatta, hogy Németországnak mi érdeke sincsen abban, hogy egy pár százezer elégületlen alattvalót magához kötve tartson, s mondják, hogy diplomatákkal való magánbeszélgetésben is kijelentette volna, hogy nekünk elégtétellel tartoznak. Németország vezető államférfiának e beismerésére fektetjük reményünket.»

A *Kölnische Volks zeitung* egy hihetetlenül hangzó hire szerint legközelebb oly rendelet kibocsátása várható, a mely franczia alattvalóknak német birósá*gok előtt* folyó *összes* pöreit mindaddig felfüggeszti, a mig Francziaország a bántalmazott német tanulóknak Belfort városa elleni kártéritési pörében az óhajtott lépésre el nem határozza magát. — A német lapok is kételkedve fogadják e hirt.

A politikai pletykák barátait érdekelni fogja, hogy mint a Kreuzzeitung egy Londonban élő diplomata özvegyétől értesül, Mme Adam, a Nouvelle Revue szerkesztője, a ki most a Bismarck-féle jelentés közlésével vonta magára a németek haragját, *bonapartista* körökkel, nevezetesen *Eugénia* excsászárné környezetével áll élénk összeköttetésben. A Tuilleriák egykori divái, Valewski grófné, Gallifet marquisné, S. herczegné, P. grófné s egy pár orosz nő állandó érintkezésben állnak Adamné asszonynyal, a ki az ugynevezett *Vaszili* gróf-féle könyvek leleplezéseinek adatait is jobbára ő tőlük kapta. Mme Adam legutóbbi fenyegetéseit az uj leleplezésekkel az előzte meg. hogy Cassagnac Pál öcscse *Osborneban* járt, a hol *Eugénia* excsászárné egy idő óta tartózkodik.

A Reuter-ügynökség jelenti *Simlából* tegnapi keltlettel: *Ishák* khán Afghanisztán és Turkesztán főkormányzója visszautasitotta az emir meghivását, hogy menjen Kabulba s kihivó állást foglalt el az emirrel szemben. A katonaság egy része Ishak khán ellen fordult, az emir mellett foglalva állást. A maimenai helyőrség letette az Ischak khán által kinevezett kormányzót. A helyőrség kérésére, hogy uj parancsnok neveztessék ki, a herati kormányzó az ottani főparancsnok fivérét küldte oda a letett kormányzó helyébe. Összeütközésre nem került a dolog. Az emir tekintélye biztositottnak látszik.

Konstantinápolyból miniszterváltozások hire érkezik. *Munir* pasa a mostani belügyminiszter pénzügyminiszterré lesz, mig az ő helyét *Djevdet* pasa a mostani igazságügyminiszter foglalja el. Riza pasa lesz igazságügyi s kultuszminiszter. A külügyminiszteri székben is lesz változás, sőt *Kiamil* pasának, a nagyvezirnek állása is meg van ingatva. *Osman* pasa ugyanis állitólag meggyőzte a szultánt arról, hogy a nagyvezir a kölcsönkérdésben, a masszauahi kérdésben, a keletrumóliai vasutak kérdésében és még sok más ügyben nem volt eléggé erélyes. *Abdul Hamid* szultán *elvileg* el is határozta, hogy más nagyvezir után néz. Said pasa, vagy mint őt oroszbarátságáért nevezik, *Saidof* pasa, egészségi állapota miatt nem fogadta el a felajánlott nagyveziri állást. *Munir* pasának, Voltaire török fordi tójának jelöltsége nagy ellenzésre talált, ugy, hogy azt a szultán csakhamar elejtette. *Jussuf Rizaa* pasa s *Khaireddin* pasa szintén visszautasitotta a jelöltséget.

UJDONSÁGOK.

— aug. 23.

— *Személyi hirek. A király* pénteken este Ischlből Münchenbe, onnan pedig Bad-Kreuthba utazik, a hol a királynéval és Mária Valéria főherczegnővel találkozik. — *Rudolf* trónörökös és *Stefánia* trónörökösné tegnap Bécsből Laxenburgba utaztak. — *Albrecht* főherczeg tegnap kiséretével és br. Beck törzskari főnökkel együtt Krakóba érkezett és a Grand Hotelben szállt meg. — *Mária Pia* portugal királyné és *Alfonzo* herczeg tegnap Bad-Gasteinba érkeztek hosszabb tartózkodásra. — *Vilmos* főherczeg szombaton a gyorsvonattal Lobositzból Bécsbe érkezik. — *Ghika* György herczeg romániai orosz követ ma Bécsből Bukarestbe utazott. — Dr. *Gautsch* oszträk közoktatásügyi miniszter Bécsből Salzkammergutba utazott. — *Keresztély* dán király és fivére ma meglátogatták Ingenheimban hesszeni Sándor herczeget és estére visszatértek Wiesbadenbe. — *Füzy* Szaniszló, az irgalmasrend provinciálisa körutra indult, hogy a rendnek magyarországi összes kórházait meglátogassa. — *Ramberg* báró hadtestparancsnok a 71-ik gyalogdandár gyakorlatára Bellovárból Daruvárra érkezett.

— **Rudolf trónörökös szemleuton.** Rudolf trónörökös gyalogsági főfelügyelő ma reggel a Lajtha mellett levő Bruckba érkezett, hogy jelen legyen a csapatok gyakorlatainál. A trónörököst Meyer alezredes és gróf Orsini-Rosenberg őrnagy hadsegédek és Giesl százados kisérték. A pályaudvarban báró König altábornagy, Drathschmid ezredes, és Hellbrück alezredes várták a trónörököst, a ki megérkezése után kiséretével azonnal a gyakorlótérre lovagolt. A gyakorlatokban, melyek a hó végéig tartanak, gróf Uexküll-Gyllenband altábornagy, Szilley hadosztály-parancsnok és Neigl altábornagy is részt vesznek.

— **A portugáli király elutazása Bécsből.** A portugali király négy napi ott tartózkodás után tegnap hagyta el Bécset s Münchenbe utazott. A nyugati vasut pályaudvarán bucsuzásra megjelentek Obermayer udvari tanácsos forgalmi főnök, Klandy lovag udvari tanácsos és Philipp Adolf bécsi portugáli konzul. A király ½5-kor érkezett a pályaudvarba. Kiséretében voltak a spanyol urakon kivül Wolkenstein gróf főkonyhamester, Weigelsperg báró szárnysegéd és Balmoral gróf portugál követ. A király az összes jelenlevőktől a legszivélyesebben elbucsuzott s azután felült a vonatra. A király Münchenből Gothába utazik a honnét visszatér Lissabonba. Tegnapelőtt délelőtt a trónörökösnél meglátogatta a portugáli királyt, a kitől a legszivélyesebben vett bucsut. A portugáli király Windischgrätz herczeget, Walkenstein grófot és Weigelsperg bárót magas rendjelekkel tüntette ki.

— **Ottó bajor király egészségi állapotáról** az utóbbi időben nyugtalanító hirek jöttek forgalomba. Mint Münchenből irják annyi bizonyos, hogy a beteg király rohamai az utóbbi időben gyakrabban és nagyobb erővel jelentkeznek s igy állapota aggasztóvá vált. Azt a körülményt, hogy Müller rendőrfőnök szabadságidejét hirtelen megszakitva Fürstenriedbe utazott a király közelébe, szintén ezzel hozzák kapcsolatba.

— *Gróf Andrássy Gyula* egészségi állapotáról keltek szárnyra ma éste aggasztó hirek a fővárosban. A gróf, kinek minden lépését azzal a gondos figyelemmel kiséri a közönség, mely a magyar közélet és társaság e kiváló alakját most épen ugy körülveszi, mint miniszterelnöksége és külügyminisztersége fényes napjaiban, most az erdélyi havasok között dobrini kastélyában idézik családjával, honnan az első pillanatban, midőn e hirek röpke gyorsasággal bejárták a fővárost, a valódi tényállásról meggyőződést szerezni alig lehetett. A gróf egészségi állapota iránt érdeklődők Kolozsvárra fordultak felvilágositásért, honnan az első hir megdöbbentően aggasztó volt. A Kolozsvárral élénk összeköttetésben álló fővárosi üzleti körökben, egymásután érkeztek a táviratok, melyek egyuttal rá is mutattak a hir forrására, a kolozsvári *Ellenzékre*, melynek ma délutáni kiadásában jelent meg az aggódásra komoly okot adó értesités. Lapunk szerkesztőségében igen sokan kérdezősködtek a gróf állapota felől, s a kérdezősködőknek esti tiz óráig csakis a távirati iroda következő sürgönyét bocsáthattuk rendelkezésére, mely megerősitette a magánértesüléseket. E távirat igy szól:

Kolozsvár, aug. 23. Az Ellenzék hire szerint *Andrássy* Gyula gr. ki jelenleg nejével és Gyula fiával dobrini kastélyában időzik, pár nap óta *veszélyesen beteg*. Az idézett lap hire szerint *Andrássy* Katinka grófné tegnap táviratilag szólitotta fel *Janny* dr. egyetemi tanárt, hogy a beteghez azonnal jöjjön le. *Andrássy* Tivadar grófot és nejét, valamint *Batthyányi* Lajos győrmegyei főispánt és nejét Andrássy Ilona grófnőt szintén táviratilag szólitották a kastélyba, hol *katasztrófától is tartanak*.

E távirat megdöbbentő hatását enyhitette egy órával később érkezett kolozsvári táviratunk, melyben ottani levelezőnk arról értesit, hogy csakugyan tény gr. Andrássy Gyula betegsége, de dr. *Köblös*, a kit Kolozsvárról a dobrini kastélyba hivtak, a grófi családtól ugy értesült, hogy gróf Andrássy Gyulának régi vesebántalma ujult ki, mely egyáltalán nem akut természetü. A késő éjjeli órákban vettük a távirati irodától a következő sürgönyt, mely némileg megnyugtatta a gróf Andrássy Gyula egészségeért aggódókat:

Kolozsvár, aug. 23. Az «Ellenzék» hire Andrássy Gyula gróf egészségi állapotáról tulzott és ugy szólván valótlan. A gróf gyengélkedik ugyan, a mennyiben régi bajában szenved és betegsége kissé sulyosbult is; de veszélytől nincs mit tartani. Dr. Janny fővárosi orvost azért hivták, mert ő a gróf háziorvosa. Innen dr. Köblöst hivták a beteghez.

Gróf Andrássy Gyula betegsége értesülésünk szerint régibb keletü, de egyáltalán nem olyan természetü, hogy annak komoly komplikáczióit lehetnének. Időnként megujuló vesebántalom, de rövid idejü pihenés ismét eltünteti annak nyomait. A gróf ez év tavaszán e baja miatt pár hétig a szobát őrizte, de a nélkül, hogy ágyban kellett volna maradni, ekkor kérte ki dr. Ultzmann bécsi egyetemi tanár orvosi tanácsát, ki teljes mértékben megnyugtatta, s e mellett kiméletet ajánlott. Ezután a gróf hosszabb ideig a fővárosban időzött, élénk részt vett a társaságban, majd szabolcsmegyei, tiszadobi uradalmába utazott, majd visszatért a fővárosba s innen a nyár derekán távozott fürdőre, honnan, családjával együtt az erdélyi havasok között dobrini vadászkastélyát kereste fel. A vadregényes helyen, melyről csak a minap emlékeztünk meg az Andrássy Gyula gróf havasai czimü tárcza közleményünkben, a gróf minden évben szokott pár hetet tölteni.

— **Mackenzie válasza**, mint jól értesült forrásból irják, semmiesetre sem fog szeptember közepe előtt megjelenni. A válasz idegen nyelvekre való forditása alkalmasint a szerző személyes felügyelete alatt fog történni s igy egyes lapoknak az a hire, hogy Krause orvos készíti a válasz német forditását, minden alapot nélkülöz.

— **A széphalmi Kazinczy-mauzoleum** kertjét a magyar tudományos akadémia parkká fogja átalakittatni. Az átalakitásához és befásitásához megkivántató terveket Pecz Armin budapesti mükertész készitette és e napokban küldte le dr. Chyzer Kornél vármegyei főorvoshoz, mint az akadémia megbizottjához.

— **A pozsonyi hidépitési gyakorlatok.** A Pozsony mellett gyakorló utász-ezred ma ismét hidat épitett a Dunán keresztül. A munkát nagyon megnehezitette az a körülmény, hogy a Duna vizállása tegnap óta 30 czentimétert emelkedett és a sebesség is növekedett. Zimmer Imre ezredes, a ki a mai gyakorlatokat vezette, pontban hat órakor adta ki a parancsot a hidépitésre, s 7 óra 45 perczkor a hid teljesen készen volt. 9 órakor telefon utján jelentés érkezett Dévényből, hogy a lefelé hajózó személyszállitó gőzös kikötött. Erre rögtön parancsot adtak egy átkelő készitésére, a mely nehéz és sok fáradsággal és felelősséggel járó munka 4 és fél perez alatt el volt végezve. A hajók kényelmesen áthaladtak az átkelőn, melyet utánok ismét elzártak, még pedig bámulatos gyorsan és pontosan. Pihenő után az ezredes parancsot adott a hid lebontására, a mi egy óra 46 perczig munka után be volt fejezve, s az ezred bevonulhatott a kaszárnyába. A mai hidverési gyakorlaton jelen volt Izabella főherczegné leányaival: Mária Krisztina és Mária Anna főherczegnővel, s a hidépitést a számukra épitett pavillonban nézték végig.

— **Edler von Kämpfl**. Vajh ki ő és merre van hazája? — kérdezik azok, a kik ezt a hangzatos nevet még nem olvasták a csatatéren dicsőséget aratott hősök névsorában. Mi sem ott olvastuk, hanem csak a bécsi Fremdenblattban, melynek egy grácei táviratá foglalkozik «Edler von Kämpfl-lel. Tudniillik pedig, hogy ez az «Edler von Kämpfl» katonatiszt Grácban. Ez idő szerint hadnagy, de lehet belőle idővel több is. Az emlitett grácei táviratszt azt a nevezetes dolgot közli róla, hogy összevagdosott egy szegény kocsis embert, a ki az esernyőjével véletlenül lebillentette a fejéről a k. und k. sipkát. Ranner József kocsis váltig könyörgött, hogy ne tessék haragudni, nem szándékosan követte ő el ezt a kriment: «Edler von Kämpfl nem hallgatott rá, hanem vágta, a hol érte. Ha a kocsisnak nem lett volna kaunotte sietve. Kérem menjen vissza. A kutatás eredménye rettenetes s önt nem szabad itt látniok. Talán ártalmára lesz. Fogadja tanácsomat és menjen el innen mielőbb.

— Mit találtak? Hol? kérdé St.-Austell, figyelembe nem véve a tanácsot.

— Egy mély örvényben találtak egy hullát; elég bizonyiték szól a mellett, hogy Belfieldné holtteste. A hosszu barna haj, a jegygyürü és a perzsa szőnyeg, mely körülötte van csavarva egy selyem kendővel. Ha gyilkosa szándszándékkal gondoskodott volna arról, hogy megőrizze az áldozata személyazonosságát és bebizonyitsa, hogy nem öngyilkosság forog fenn, nem tehetett volna többet. Bizony, méltóságos uram, az eset nagyon szomoru, mondá Mellnotte megerősitésül a St. Austell arczán kifejezésre jutott érzelmeknek. Sajnos, nincs többé mentség, mindennek vége. Ugy történt, a mint én előre láttam. Önre nézve most legokosabb, a mit tehet, ha mielőbb elmegy Chadfordból, hogy a tanu vallomást kikerülje és ha lehet megőrizze nevét a nyilvánosságtól. Mindenki tudja, hogy Belfieldné élete utolsó napján ön járt vele, és hogy szökést terveztek együtt. Ki tudja, nem fogják-e önt gyanusitani a gyilkossággal?

— Törődöm is én vele: teszik-e vagy sem. Hol van ön? Engedje, hogy lássam. felelé St. Austell felre tolván Mellnottot, a ki utját állta.

— Az isten nevére ne menjen arra. A munkások most viszik a testet a hulla házba Senki se nézze meg, a ki szerette őt .... csak az orvos lássa, mit mivelt a halál és a folyó az emberi lény földi maradványaival. Méltóságos uram jöjjön velem vissza a városba. Én most a coronerhez megyek.

— Hát a gyilkos? Engedi őt menekülni?

— Nem én. Még mielőtt a coronerhez mennék, azonnal sürgönyözök a Scotland Yardba, azután elfogatási parancsot kérek Belfield ellen és a legközelebbi vonattal Londonba megyek.

— Sir Adrian bizonyára ez alatt már értesitette öcsését. Sir Adrian tudja már mi történt?

— Még nem, azt hiszem Azalatt mig az emberek dolgoztak, senki se volt a folyónál, kivéve egy vadőrt, annak pedig elmondtam, hogy az óramat keressük a folyóban. Nem hiszem, hogy Sir Adrian hallott volna eddig valamit; de mihelyt a holttestet a hullaházba beviszik, az egész város fog beszélni róla.

Lord St. Austell visszapillantott a gyalog ösvényen végig. Messziről látta az embereket, a mint viszik a könnyü terhet a hordágyon, melyet a kutatás rémes sikerének tudatában a hullaházból magukkal hoztak. A hulla be volt takarva vászonnal és a gyászos menet arrafelé haladt, a hol St. Austell és Mellnotte állitak.

St. Austell meg nem kisérelte a takarót felemelni; érezte, hogy Mellnottnak igaza van és hogy egy világért sem nézné meg annak földi maradványait, kit annyira szeretett. Szótlanul ballagott vissza a városba és engedte, hogy a detektiv maga végezze dolgát. Melnott azt akarta, hogy St. Austell menjen a villába és értesitse Deverillt a történtekről, de ez visszautasitotta a kérelmet.

— Én senkivel sem osztom meg fájdalmát, mondá, — elég sulyos saját magam bánata is.

Elég volt neki az a tudat, hogy részben ő volt oka Helén halálának. Ha férje a gyilkos, a szerető az, a ki előidézte a büntettet.

XX.

Belfield Valentin amint elhagyta a Lisson Grovei házat, nem ment a Great Western hotelbe. Sokkal mélyebben fel volt indulva, mintsem nyugodtan visszamenjen a szállójába, jó vacsorát egyék és nyugalomra térjen. Tudta, hogy nem bir aludni, mig nincs teljesen kimerülve, a mint való akkor, a mikor Abbeyből Bidefortba gyalogolt. Ma este csak azon volt, hogy a keblében duló nyugtalan demontjárkálást fáradság által legyőzze; azért északra fordult s egész éjjel a mezőkön, szántóföldeken keresztül kasul bolyongott, reggel hét órakor pedig jó messze a várostól, a csatorna partján egy kis utszéli csárdában reggelizett. Ezt a kis koresmát leginkább csak vontató hajós legények látogatták és senki sem vette őt figyelembe. A csapos leány valószinüleg valami nyalka urfinak gondolta, a ki az éjjel mélyebben nézett a kancsó fenekére és nagy sétát tett, hogy kijózanodjék.

Valentin tegnap mit sem evett, kivéve azt a darabka vajas kenyeret, a mit Magdától kapott, a szokatlan bőjt tehát teljesen kimeritette.

Ott a koresmában, a meleg kályha mellett, a jövő menő hajósok okozta zajban, a bor és sör-illattal telitett levegőben egész délutánig aludt, azután kifizette tartozását és elment. A réteken keresztül visszament Lisson Groveba, a hol egy ruhakereskedésben az alsóbb rendü munkások által viselt ruhát vett. A ház mögött egy üres telken átöltözött és saját ruháját a boltban hagyta addig, mig érte jön.

Este volt, mikor Belfield a «Vesztett remény» menhelyén csengetett. Magda nyitotta az ajtót és nem ösmerte meg, a mint ott háttal állt a világossággnak.

— Mit akar jó ember? kérdé.

— Szolgája, cselédje akarok lenni, ugy, a mint azt már tegnap mondtam.

— Belfield ur! Az istenért, miért jár még mindig erre? kiáltá fel Magda kétségbeesetten. — Hisz ez őrültség.

— Már magam is azt hiszem, hogy az, — felelt Valentin utána menve a társalgóba; de lássa, ez az az őrültség, a mit csak ön képes meggyógyitani. Nem lelek megnyugvást, ha nélküle megyek külföldre. Csak bünös lelkiösmeretemet és nyomoruságomat vinném magammal; bárhová mennék, akár Afrikába, akár az északi sarkra, mindegy lenne nekem. Nincs az az idegen hely, életmód, veszedelem, kaland, foglalkozás, a mely képes lenne velem bünömet felejtetni. Egyedül ön képes engem megvigasztalni, ön birja a hatalmat elüzni a szellemet, mely kisért. Csak ön hitetheti el velem, hogy megbántam és megbünhödtem bünömért. Csak ön bir azzal a hittel, mely meginditja a sziklákat és csak az ön hite menthet meg engem. Ha magamra hagy: bizonyára elpusztulok. Számomra nincs más segitség, nincs más gyógymód, csak az ön keze.

(Folytatása következik.)

AZ EZREDES LEÁNYA.

19

— FRANCZIA REGÉNY. —

— Női ösztönének engedelmeskedik csupán, vigasztalta olyankor Lajost az orvos, — reméllem ön csak nem szándékozik a természetet reformálni?

— Ugyan mit tehetne még többet azért, a kit szeretni fog? — válaszolta Lajos elkeseredetten.

— Hm! Tekintete akkor már más valamit is fejezne ki, nemcsak a szánalmat, arczán nem volnának ezek a rózsák és szelleme nem volna oly szabad, oly elfogulatlan, mint minőnek most tapasztaljuk. Egy szóval fájóbban érezné az általa ápoltnak szenvedését.

Ha Gontran ágyban feküdt s Gabriella szalonjában fogadta látogatóit, akkor Lajos sugárzott az örömtől. Olyankor a leányka őt nézte, töle kérdezősködött, vele beszélt, vele tanácskozott. Az ilyen napokon csaknem boldognak érezte magát és szinte hitt az orvos jóslatában.

Hanem bármily szivélyes fogadtatásban részesült, még mindig hiába kutatta ama szivbajt, a szerelemnek azt a nyilvánulását a fiatal leánynál, melyben ő maga szenvedett. A tapasztalt bizalmasság, barátság mindenesetre meghatotta őt; de mennyire szintelennek, lanyhának tünt fel neki ez a rokonszenv az ő érzelmeihez képest. Lassanként mind jobban elkedvetlenedett, kétkedni kezdett a jövőben s daczára az orvos folytonos biztatásának nem tudott remélni.

— Mi végre kényszerit engem arra, hogy mindig csak egyet hadarjak — mondogatá a materialista — nem ismeltem-e már állitásomat százszor is, hogy Rethau kisasszony szivének idegrendszere, vagyis szive előbb-utóbb együttesen fog dobogni az önévei? Szerelme tulságig heves édes barátom arra, hogy ne legyen féltékeny, következésképen vak, mert különben észrevette volna már, hogy mindig az ön véleményét osztják, mi annak a jele, hogy ön kevésbbé közönyös előtte, mintsem képzeli. Hanem hát ön persze kitüntetésről, elragadtatásról, odaadó érzelem-kitörésekről ábrándozik, melyek majd csak akkor nyilvánulhatnak, — ha . . . Türelem tehát! ezt mondom. Én azt akarom, hogy Rethau kisasszony az ön nejévé legyen s azzá fog lenni, az épp oly igaz. minthogy isten nem egyébb hitregénél, a lélek hallhatatlansága pedig csak elbizakodott tréfa.

Néha-néha a plébános is részesült Lajos elkeseredett, bizalmas kifakadásaiban.

— Igaz-e az, — kérdezte töle egy napon a fiatal ember, — hogy Rethau kisasszony a vallásos életre szándékozik magát szentelni?

— Ez oly eszme csakugyan, melyhez ő a szomoruság napjaiban ragaszkodik, de mely még távol van a megállapitott elhatározástól, — válaszolá a pap.

— Rábeszéli?

— Oh! oh! ime ez egy felette kiméletlen kérdés gyermekem, de azért megfelelek rá! Tudja meg legelőször is, hogy Rethau kisasszony önállóan szokott gondolkozni, és hogy senkinek, még nekem se volna könnyü feladat eltéríteni őt feltett akaratától.

— Tulszerénysége korlátozza önt abban, hogy meglássa a valóságot tisztelendő ur, mert az ön szava nagy befolyással bir Gabriella kisasszonyra.

— Kevésbbé, mintsem képzeli barátom, de különösen kevésbbé, mint a mennyi sulyt befolyásomnak az orvos tulajdonit. Ennek legnagyobb bizonysága ama tény, hogy Gontran ur minden ellenvetésem daczára is nála van elhelyezve. Midőn pedig a kolostori életről tesz előttem említést, én mindannyiszor arra kérem Rethau kisasszonyt, fontolja meg lépését. Az egyház előtt ugy a házasság, mint a celibatus, egyenlően szent dolgok.

A napok teltek egymásután, s a gyötrelmek, a küzdés és a bánkódás annyira károsan befolyásolták Lajos egészségi állapotát, hogy atyja aggódni kezdett. Az öreg ur kérdezősködött, vallatta fiát, mire a szerelmes bizalmasan közölte vele részletesen a szenvedését fokozó okokat.

A derék ember aggodalma még nagyobb lett a szövevényes különös eseményekkel szemben; mert noha ő állandóan Soissons lakosa volt, hozzá is elszárnyalt a mende-monda Rethau ezredes leánya kellemetlen kalandjáról. Legelső benyomása az volt, hogy Lajos szerelme bizonyosan valami ügyes kaczér teremtésért lángol és ez végtelen nyugtalanitotta. Mert, hogy Gabriella egy erőszakkal lopott csók miatt tartsa magát meggyalázottnak, az teljesen hihetetlenségnek látszott előtte. De hogy aztán később a hála és önfeláldozás leple alatt magához fogadja állitólagos megbecstelenitőjét, sőt mi több, még egy látszólag kora folytán ellene bizonyító gyermeket is, ime ez már végképpen komoly dolog és szigoru vizsgálatot s megfontolást igényel. Mindamellett az öreg gazda-ember, megrémülve fia közlései s állitásai által, s az igazat akarva megtudni, egy reggel befogatott kis kocsijába és Sauvignybe vitette magát.

Hosszasan értekezett előbb a jegyzővel, majd a plébánossal és utóljára a doktorral, ki reggelire is magánál marasztalta. Ez a három ember, kikben az öreg Hanriot apó feltétlenül megbizott, oly meleg hévvel erősitették Lajos állitásait, oly meggyőződéssel, sőt valóságos elragadtatással beszéltek a fiatal leányról, hogy csaknem megközelitették édes szólásukkal a szerelmes elfogult lelkesedését. Elkellett tehát hinnie, hogy bármily szokatlan s különös lett légyen is az a kaland, Gabriella épp oly szép, mint tiszteletre, közbecsülésre méltó egyéniség s épp oly erényes, a milyen szerencsétlen.

Az öreg ur tehát, a cselekvés embere lévén és sóvárogván fia boldogságának mielőbbi letesitése után, a nélkül, hogy valakivel közölné szándékát, Gabriellához hajtatott, kit mindenekelőtt legalább ismerni vágyott.

A fiatal leány, midőn Hanriot urat bejelentették neki, abban a hitben, hogy Lajosról van szó, azonnal elősietett annak fogadására. Megkövülten állott meg tehát az aggastyán láttára, ki üdvözölvén őt, figyelmesen szemlélte és egészen el volt bájolva Gabriella szépsége által. Az öreg ur értett az illem szabályaihoz, mentegette tehát viseletét, hogy engedelem nélkül jelenik meg.

— Ön szivesen látott vendég nálam, — mondá Gabriella lassanként visszanyerve hidegvériségét, — és fia oly barátomnak bizonyult életem szomoru napjaiban, hogy mély hálával tartozom iránta.

— Igen, — viszonzá a földbirtokos, — tudom, hogy a megboldogult jó Sauvigny grófné kegyes intézkedése folytán, fiam segitségére lehetett önnek kisasszony. Számtalanszor emlegette nekem az ön szépségét kisasszony, de különösen nemes gondolkozását. De az, mit nem mondott el nekem, csakis tegnapelőtt, sajnálatomra az, hogy forrón szereti önt, annyira, hogy belebetegszik.

Gabriella biborveres lett s lesüté szemeit.

— Az én Lajosom, — mondá az öreg ur, — becsületes jellem, és ugy hiszem, felesleges öt dicsérnem azok előtt, kik öt hármily kevéssé is ismerik. Jó fiu, tehát jó férj, valamint jó apa is lesz, ezek a kötelességek rendesen egymásból folynak. A Fresnes-ről már bizonyosan hallott beszélni édes kisasszony s tudni fogja, hogy az egykor fiam tulajdonát képezendi, sőt már jelenleg is az övé, az pedig többet ér egy milliónál; ő tehát inkább gazdag mint szegény, ezt önnek tudomására akarom hozni.

Gabriellát meglepetve ez a beszéd, szemeit tehát az öreg vendégre emelte.

— Meg fogja érteni kedves kisasszony, — folytatta az öreg földbirtokos, — miért emlitem meg fiam anyagi helyzetét. Miután önnek egyetlen rokona sincs közelében, talán a sauvigni plébános vagy Maurel orvos által illenék önnel tudatnom ezeket a dolgokat. De miután nekem elvem, hogy saját ügyeimet magam intézzem el, ettől az elemtől pedig nem térhetek el éppen akkor, midőn a legfontosabb kötelesség, a legszentebb czél áll előttem, melyért valaha törekedtem, még akkor sem, ha attól kellene is tartanom, hogy önt kissé zavarba hozom. Megakar-e tisztelni engem azzal a kegyességgel édes kisasszony, hogy menyemmé legyen?

Hogy kérése annál ünnepélyesebb legyen, az öreg földbirtokos felállott.

Gabriella ámultan s némán állott, mig arczáról a könyek peregtek alá.

— Bocsásson meg, — szólt tovább az öreg ur apai hangon. Tulságosan sietve rohantam meg önt, hiába, én ügyetlen ember vagyok. Talán értekezni kiván még barátaival? Az esetben kész vagyok visszavonulni, hogy aztán ismét visszatérhessek válaszáért.

— Maradjon uram, — felelé Gabriella, — bar meghatnak is az ön váratlan szavai, felelhetek, válaszolnom kell önnek azokra. A megtiszteltetés, melyben ön részesit, csupán egyik okát képezi zavaromnak, de nem az egyedüli. Van az én életemben. . . .

(Folytatása következik.)

csak-gallérja, akkor vége neki. Egy rendőr felirta ugyan a tiszt ur nevét, de e miatt aligha megfájul a feje «Edler von Kämpfl»-nek.

— **Zola Emil a házasságról.** A *Daily Telegraph* a napokban azt a távirati kérdést intézte Párisba Zolához: Egyértelmü-e a házasság a tönkremenéssel? A furcsa kérdésre Mond Caird asszonynak egy hasonló czimü czikke adott alkalmat, mely az angol hirlapokban élénk megbeszélés tárgyát képezte. Ezért volt kiváncsi a föntnevezett lap Zola véleményére, ki azt a távirati választ küldte: «Nekem nincs mondanivalóm a házasságról. Engem mindig azok a kérdések érdekeltek, melyek az emberi szenvedélyekre tartoznak s nem törődtem társadalmi következményeivel. Az irónak az a feladata, hogy az embert tanulmányozza; alkalmazása a törvényhozóra tartozik.» A Daily Telegraph nem elégedett meg e kitérő válaszszal, de elküldte egy emberét, hogy interwiewolja meg Zolát s szerezzen határozott választ. Ekkor Zola a következő választ adta: «Megvallom, hogy a házasság kérdése engem nem nagyon érdekel, Dumas, vagy Renan, talán Daudet is kedve szerint valónak találná a tárgyat, kivált Dumas, ki róla többször, sokat irt. Ha tőlem akar választ kapni, én franczia szempontból ezt a választ adhatom: a házasság ép oly elvénült s oly rosz intézmény, mint az egyház; mindkettejük csak addig marad meg, mig sikerül egy alkalmasabbat találni nálok.

— **A szerelem áldozata.** Debreczenben, a hol az utóbbi időkben egymást érik a feltünést keltő öngyilkosságok, véres drámákkal váltakozva: legujabban egy viruló, szép fiatal leányka megdöbbentő tragédiája izgatta föl a kedélyeket. Kondor Lajos, odavaló jónevü kereskedő alig 17 éves Etelka leánya, a város egyik elismert szépsége, kedves, szerény szende leányka, a ki még a mult évben a ref. leánynevelő intézet jeles növendéke volt, kedden délután erőszakosan dobta el magától szép jövőt igérő fiatal életét. A kedves leánykát szerette, bálványozta mindenki, ő azonban csak egyet szeretett: egy fiatal, III-ad éves jogászt, a ki házuknál lakott, s ez a szerelem kora sirba döntötte, mielőtt szerelme tárgya csak meg is sejthette volna a leányka szivében duló erős szenvedélyt. A halált hivta segélyül női szemérme, hogy az elszálló, lélek utolsó sóhajával elmondhassa azt, a mit élve szive legmélyén kellett volna rejtegetnie. A leányka fiatal kora daczára szülőinek jobb keze volt. Mig azok az üzletben foglalatoskodtak, az egész háztartás terhe leányuk vállaira nehezedett. Kedden délután, szülei távollétében a fiatal leány bezárkózott szobájába, a mi szokatlan dolog lévén, feltünt a cselédségnek. Kevés vártatva fájdalmas hörgést hallottak ki a szobából a cselédek, megrémülve feltörték az ajtót, s szeretett kisasszonyukat szörnyen eltorzult arczczal, a kereveten fetrengve találták. Pár percz mulva ott voltak a kétségbeesett szülők is két orvossal, a kik mindent elkövettek, hogy a fiatal életet megmentsék, de ez nem sikerült, a leányka félórai kinos szenvedés után meghalt. Az ártatlan leány megmérgezte magát. Már vasárnap emlegette egy barátnője előtt, hogy megöli magát, s a szerencsétlen véletlen ugy hozta magával, hogy épen azon a napon hoztak haza patkánymérget az üzletből, s a pinczében helyezték el. Innen keritette a mérget a boldogtalan kis leány. Szobájában két rövidke levelet találtak; az egyik szüleihez szól, s csak annyit mond: «Kedves szülőim! Meguntam az életemet! A fekete ruhámban temessenek el. Bocsánat!»; a másik papirszeletkén — mely szerelme tárgyának S. B. joghallgatónak szól, — be sincs végezve a mondat. Ugy látszik, már akkor fogott megirásához, mikor bevette a mérget, s a szörnyü fájdalom elejtette vele a tollat. «Béla! Én szerettem magát Én meghalok! Ugy sem lehetek a magáé; ha ráér, tegyen ugy, mint a szepességi leány . . .» Ez állott a papirszeletkén. A meginditott vizsgálat alkalmával kitünt, hogy a fiatal ember csakugyan nem tudott semmit a boldogtalan leányka szerelméről.

— **Medve helyett ember.** Egy szegény borsai oláh ember zabvetését nagyon rongálták a maczkók s az elkeseredett gazda felkérte L. erdővédet, hogy szabaditsa meg valahogy a garázda állatoktól. Az erdőőr elvállalta a dolgot és a minap egy éjjel kiment lesre, hogy ő majd meglövi a medvét. Várt rá jó ideig, mikor végre nagy zörgéssel egy sötét alak jelent meg a bokrok közt. L. rálőtt s erre rémült segélykiáltás hangzott, az éjszakai csendben. A megrémült erdőőr a hang irányába futott s nemsokára rátalált áldozatára, a ki már haldoklott. Egy falubeli ember volt, a ki szerencsétlenségére a medvék ösvényén kóborolt. Nagy részvéttel temették el e hó 6-án.

— **A sakkozás mesterei.** Bradfordban a napokban döntötték el a két hétig tartott nemzetközi sakkversenyt, melyen a sakkozás legjelesebbjei sorra összemérték tudományukat. Az első dijat Gunsberg vitte el, a ki 14½ győzelmet aratott (a remis félgyőzelmet számit), a második dijat Mackenzie vitte el, a ki 13 partit nyert; Mason és Bardeleben 12—12 játszmában győztek s a harmadik és negyedik dijat vitték el, ötödik lett Burn 11½ győzelemmel, a hatodik dijon pedig Blackburne és Weisz osztozkodtak, kik közül mindenik 11 játszmában volt győztes.

— **Szerelmi dráma.** Párisból irják a következő tragikus lefolyásu szerelmi történetet. A Trocadero kerület egyik kereskedőjének harminczöt éves, de még mindig csinos neje, szerelmi viszonyban állt egy fiatal alig huszonnyolcz éves kereskedősegéddel. A férj sejtett valamit a dologból s elhatározta, hogy figyelemmel kiséri felesége lépteit. A mult hét elején véletlenul egy utczasarkon beszélgetésen kapta a szerelmes párt s bottal rohant rájok. A megtámadottak erre megfutottak. A kereskedősegéd haza ment, a nő pedig, nem mervén férjéhez visszatérni, a boulegnei erdőbe ballagott s ott tartózkodott egy héten át a szabad ég alatt. Férjének e közben levelet irt, melyben bocsánatot kért tőle s kijelölte a helyet, a hová a választ küldje. A válasz nem érkezett meg. Ekkor a boldogtalan asszony szeretőjét értesitette kinos állapotáról s találkát kért. A találka megtörtént a l'arc de l'étoile közelében. Soká beszélgettek együtt, mig egyik szajnai hidhoz értek, hol az asszony hirtelen a korláton átvetve magát, a vizbe ugrott. A kereskedősegéd segitségért kiabálva utánna ugrott. A segitség meg is érkezett, a folyamrendőrök kihuzták a habokkal küzdő párt. Mindkettőt eszméletlen állapotba szállitották egy kórházba. A kereskedősegédet sikerült életre hozni, az asszony azonban meghalt. Mikor a férjet értesitették, hogy tekintse meg nejét s a férj a kórházba érkezett, neje mellett találta a csábitót. Erre oly rettenetes dühbe jött, hogy alig tudták megóvni a szerencsétlen segédet boszuja elől.

— **A kolera elleni beojtás.** Emlitettük már, hogy Gamaleja odesszai orvos a kolera ellen védőszerül a beojtást hozta inditványba s ez inditványát indokolásával együtt megküldte a párisi akadémiának, mely a napokban foglalkozott e kérdéssel. Az akadémia ülésén számos tag vett részt, köztük Pasteur is. Gamaleja fejtegetéséből átveszszük a következőket: Ismert dolog, hogy a kolera vibriók rendes fejlődési menetükben csak igen gyenge ragályos erővel birnak, annyira, hogy Koch tudor, ezek felfedezője, azt hitte számos sikeretlen próba után, hogy a kolera be nem ojtható az állatokba. Másrészről meg Pasteur tanitványainak, a franczia expediczionak Egyiptomban való tartózkodása idején, csak egyetlen egyszer sikerült a kolerát átvinni egy tyukra. Csakhogy könnyü dolog a kolera vibrio ragályos erejét szerfelett fokozni (virulence extrême). E végből eléges azt átvinni egy galambra, miután egy házi nyulba be volt ojtva. Ekkor megöli a galambokat, előidézvén bennük a száraz kolerát a belekhez tartozó epithelium feloszlásával. De ennél még fontosabb, hogy a mikrobok a kimult galamb vérében is megjelennek. Néhány átmeneti beojtás után ezen mikrob oly ragályossá válik, hogy az átmenetileg beoltott galamb vére egy-két cseppnyi adagban alkalmazva, a legegészségesebb galambokat 8—12 órai időközben megöli. Ezen méreg még kisebb adagokban is alkalmazva megöli a házinyulat és fontos megjegyezni, hogy e két faj összes állatai kivétel nélkül kimulnak ezen ragályos anyag beoltása következtében. Ezen föltétlenül elpusztitható méreggel megállapithattuk a kolerától való mentesség (immunité cholérique) létezését. Ekként két izben beoltottunk egy galambot közönséges kolera ojtóanyaggal (a mely nem ragályos); először a mellizomba, másodszor az altesti űrbe. A galamb ellenálló képességet nyert a legragályosabb méreg. az átmenetileg beojtott galamb vérének ismételt beojtása ellenében is. A koleramentesség ténye ekként be van bizonyitva. E szerint oly módszer birtokában vagyunk, mely elejét veszi a kolerának, mi több ezen módszer — a mint emlitettük — a terméketlen oltóanyag alkalmazásán alapul. És e módszer a khemiai beoltás összes előnyeit: a biztonságot és biztosságot; miután a vegyi ojtóanyag a legpontosabban megmérhető és elég csekély adagokban ojtható be, hogy tökéletesen kizárva legyen minden veszély, mig viszont emezek tetszésszerinti mennyiségben adhatók be a mint szükséges a tökéletes mentesség létesitésére. A közlemény felolvasása után Pasteur a következőket teszi hozzá: A Gamaleja tudortól küldött jegyzékkel egyidejüleg a tudor egy külön levélében igy szól: Felhatalmazom önt, hogy kinyilatkoztassa, miként én kész vagyok valamennyi kisérletezésemet ismételni az ön párisi laboratoriumában a tudományos akadémia valamely bizottságának jelenlétében. Ugyancsak a bebizonyitás czéljából saját magamat ajánlom föl, hogy belém ojtassék az ártalmatlan, kellő mennyiségü emberi ojtóanyag, valamint vállalkozom bármely a ragály által pusztitott vidékre utazni, hogy módszerem hatását bebizonyitsam. Ha ön bővebb részleteket kiván, egy pótjegyzékben hajlandó vagyok kellő felvilágositásokkal szolgálni, akár a beojtás idejéről, akár a ragályosság lefolyásáról stb. stb. Kérem az akadémiai elnök urat, méltóztassék a közleményt a Breant féle nagy kolera-jutalom dij bizottságának elküldeni, Pasteur az akadémiában e nyilatkozatot tette. A mi engem illet, azt hiszem, fölösleges mondanom, hogy sietek elfogadni Gamaleja kérelmét s kész vagyok laboratóriumomat a kisérletezésre átengedni, olyan feltételek közt, mint a milyet a tudor ur kiván. Végül Pasteur ama kérdést tette föl, mikorra kivánja az akadémia Gamaleja kisérleteinek végbemenetelét. Abban állapodtak meg, hogy november hónapban, mikor az akadémia tagjai teljes számban Párisban vannak.

— **Megszökött butorkereskedő.** Bécsből irják hogy Kövesdi Ede győri születésü 34 éves butorszállitó, Schwarz Manó bécsi lakos kárára elkövetett 1000 forintos váltóhamisitás után megszökött. Köröztetik.

— **Vérengző őrült.** Szegszárdról irják, hogy Simonberger Antal nehézkóros elmebajban szenvedő furkói lakos egy őrült perczében ugy össze-visszavágta édes apját, hogy halála minden órában várható. A közveszélyes őrültet bevitték Szegszárdra az elmebetegek intézetébe, a hol jelenleg harmincznégy ilyen szerencsétlen van elhelyezve.

— **Vihar Fiuméban.** Fiuméból táviratozzák, hogy tegnap este déli irányból jövő forgószéllel nagy vihar vonult át a városon; a szél néhány hajónak vastag lánczait meg egy trabaccolo-nak összes köteleit elszaggatta, de más komolyabb bajt nem okozott. Ma ismét szép az idő.

— **Bolgár rablók haditörvényszék előtt.** Szófiából táviratozzák, hogy azt a hat rablót, a kiket Szófia környékén legutóbb elfogtak, haditörvényszék elé állitják. Az a hir, mintha a rablók politikai okokból veszélyeztetnék a közbiztonságot, alaptalan s ezt csupán az ellenzék akarja elhitetni. Azok a maczedoniaiak, a kik Törökországból jönnek át Bulgáriába, hogy itt munkát keressenek, ha megfelelő foglalkozást nem kapnak, rögtön rablóbandákba verődnek össze.

— **Gyilkosság szerelemféltés miatt.** Jánokról irják lapunknak, hogy ott e hó 19-én este 9—10 óra közt egy Fülöp Péter nevü béres-legény szerelmi féltékenység miatt az utcza közepén, pár lépésnyire a biró házától, Drága János béres-legénynek a kést szivébe meritette. A tettes elmenekült s még nem sikerült kézre keriteni. A gyilkosságot többen látták, de senki se ment a megszurt ember segélyére. A gyilkos bevonszolta egy árokba, hol a holttest reggelig maradt s csak a délelőtti órákban tett a biró jelentést a csendőrségnek. Azokat, a kik az esetnek szemtanui voltak és jelentést tenni elmulasztották, szintén bele vonják a vizsgálatba.

— **Rablás jó szándékból.** Egy aradi vendéglő egyik szobaleánya, helyesebben szobaasszonya, olyan jól kiszolgálta a vendégeket, hogy a borravalókból immár közel kilenczezer forintot gyüjtött össze s ezzel a csinos összeggel egy jóképü fiatal embert készült boldogitani, a ki a ráadásul kész volt elfogadni a kezét is. Megtudta ezt a szobaasszony Pécsen lakó nevelő anyja s abban a hitben, hogy leánya máris ráköltötte a pénz egy részét a gavallérjára, Aradra utazott s ott nagy predikácziót tartott a szerelmes nőszemélynek, a ki, hogy a vádak igazságtalan voltát bebizonyitsa, előmutatta neki a kilenczezer forintot. Alig hogy a nevelő-anya a tenger pénzt meglátta, felmarkolta és elfutott vele. A szobaasszony sikoltva kergette, mind addig, mig a nevelőanyja egy előre kirendelt bérkocsiba ugorva, eltünt elölé. A kocsiból azt kiáltotta vissza, hogy: «ha a pénzedet akarod, gyere Pécsre, ott megkapod a takarékpénztárban!» A jószándékból megrabolt szobaasszony bepanaszolta a nevelőanyját.

— **Rablótámadás egy vasuti kocsiban.** Mint Bogheráról táviratozzák, egy genuai vonat második osztályu kocsijában hét felfegyverzett fiatal ember rablási czélból megtámadott egy utast. A megtámadott erélyesen védelmezte magát, s mikor látta, hogy nem boldogul, kiugrott a kocsi ablakán és sulyosan megsérülve maradt a vasuti töltésen. A tettesek közül kettőt elfogtak, a többi elmenekült.

— **Nagy sikkasztás.** Mint Milanóból e hó 23-áról táviratozzák, tegnap onnan Pelegatta Antonió, a szabadkőmives-páholy és több müvész-egyesület pénztárnoka eltünt. Mint a kezelése alatt állott pénztárak megvizsgálásakor kiderült, 316,000 lirát sikkasztott el a rá bizott pénzekből. A dolog annál nagyobb feltünést keltett, mert Pelegattát Milanóban mindenki talpig becsületes embernek tartotta.

— **Elfogott szédelgő.** Gmundenben tegnap elfogtak egy urat, a ki magát báró Wallerstein Ernőnek nevezte. A «báró» az Ausztria fogadóban lakott s nagy költekezésével vonta magára a fürdővendégek figyelmét. Néhány nappal ezelőtt egy ischli kereskedő azt a felfedezést tette, hogy Wallerstein azonos egy Wagner nevü szédelgővel, a ki Ischlből adósságok hátrahagyásával megszökött. A rendőrség a kereskedő felvilágositásai nyomán meginditotta a kalandor ellen a vizsgálatot s minthogy a báró nem tudta magát igazolni, letartóztatta. Elfogatása után kutatást tartottak lakásán s ekkor sok ékszert találtak nála, melyek azonosak a reichenhalli ékszerlopás alkalmával eltünt értéktárgyakkal.

— **Pusztul a hering.** Ezt a szomoru hirt közli egy berlini lap, melynek azt irják Wittowból, hogy a keleti tengeri heringhalászok alig képesek öt—husz heringet fognak egy hálóhuzásra. Egyáltalában azt tapasztalják a halászok, hogy északi Európa e kiváló fontosságu kereskedelmi czikke már nem fordul elő többé abban a bőségben, mint csak néhány évvel ezelőtt is.

— **Szerencsétlenül járt katholikus pap.** A varsói «Kuryer poranny» azt irja, hogy a napokban egy Dobrowolski nevü katholikus pap a Kárpátok közt a Tátrahegységben a lengyel határon hegymászás közben a mélységbe zuhant és összetörte magát. Eszméletlenül szállitották egy kunyhóba, a hol két krakói orvos, kik éppen a környéken időztek, rögtön ápolás alá vette. A pap életben maradása kétséges.

— **Nagy aranylopás.** Abrudbányáról irják, hogy Bucsumeserbuion Krisán Nikuláj jómodu bányász házába ismeretlen tolvajok hatoltak be s onnan kétszáz hatvan frt értékü nyers aranyat vittek el néhány ruhanemüvel együtt. A csendőrség nyomozza a tettest, de eddig eredménytelenül.

— **Elfogott gyujtogató.** *Esztergomban*, mint ottani levelezőnk irja, a rendőrség elfogta azt a gyujtogatót, a ki az *Eggenhoffer* József fakereskedése mellett a nagy szénakazalt meggyujtotta. A gonosz gyujtogató egy közel 70 éves vén asszony, Szölgyéni Mártonné. A vén banya évek óta kenyeret kapott a nagy fakereskedésben, a honnan azonban lopás miatt el kellett mennie. *Burián* Lajos kapitányi segéd előtt őszinte vallomást tett, elmondván azt is, hogy azért gyujtotta fel a szénakazalt, mert azt hitte, hogy azáltal a nagy fakereskedés teljesen a lángok martaléka lesz. A gonosz terv sikerült volna, ha *Kopa* Mátyás városgazda a tüzet idejekorán észre nem veszi s ha *Dóczi* Ferencz tüzoltófőparancsnok a helyszinén csapataival korán meg nem jelenik, az egész Tabán városrész a lángok martaléka lett volna.

— **Agyonlőtt fiatal juhász** czimü ujdonságunkban ma megirtuk azt a szomoru esetet, mely Szegeden a királyhalmi erdőszélen egy fiatal parasztgyerek életébe került. Az eset részleteiről a ma érkezett szegedi lapok a következő ujabbi verziót közlik: A királyhalmi erdőőri iskolának a város nemrég 50 hold földet adott legelőnek. Ezen területen, a melyet az erdővéd-gyakornokok körülárkoltak, legelt tegnapelőtt az iskola csordája. Az igazgató délután kiküldte a szegedi illetőségü Nagy József erdővéd-gyakornokot, hogy nézze meg, mit csinálnak a pásztorok. Nagy József vállára vette a szolgálati fegyverét s kiment a legelőre. A mint ott szóba állt a fiatalabbik pásztorral, a 16 éves Kátai Jancsival, észrevette, hogy a csak nemrég ásott árok egy helyen be van döntve. A gyakornok ezért kérdőre vonta a pásztort. Ez védekezett, hogy nem ő okozta a kárt s arra a kérdésre, hogy ki tette, rámutatott Géczi Mihályra az idősebb pásztorra, a ki az árkon tul a közlegelőn őrzött egy csordát. Ezután mindketten átmentek Géczihez, a ki a tanu állitásai daczára is tagadta, hogy ő döntette be a marháival az árokoldalt. A gyakornok erre előreléditotta a pásztor e szóval: «Ha tagadod, gyere be az intézetbe.» A pásztor ment is egy darabig vele, de azután megállt és nem akart tovább menni, sőt még föl is emelte a botját, hogy ráüt Nagyra. Ez arczához kapta a fegyverét s közvetlen-közelből rálőtt, de mégsem Géczit találta, hanem a szerencsétlen Kátai Jancsit, a ki mellette állott. A golyó a mell jobb részén hatolt be s a baloldalon oly erővel furódott ki, hogy még a felsőkar csontját is összetörte. Kátai Jancsi abban a pillanatban meghalt. A László pusztai kapitány által letartóztatott Nagy József erdővéd-gyakornok azt vallja, hogy ő csak akkor kapta le a válláról a fegyvert, mikor már Géczi ráemelte a botját. Azzal védekezik, hogy az erdőtörvény értelmében szabad azt lelőni, a ki ellenkezik. Géczi azt állitja, hogy Nagy J. az egész uton két kézzel, lövésre készen tartotta a fegyverét. Az igazságot a szigoruan meginditott vizsgálat s a holttest felbonczolása lesz hivatva kideriteni.

— **Tengerbeesett léghajósok.** Megirtuk mai lapunkban, hogy Antwerpenből három müszaki tiszt léghajón felszállt, hogy szemlét tartson az eröditések felett. A léghajót azóta nem látták. Mint tegnapi kelettel Brüsszelből táviratozzák, a léghajó Dünkirchen közelében a tengerbe esett. A tiszteket egy arra menő angol gőzösnek sikerült megmenteni.

— **Vihar Canadában.** Rettentő viharról értesitik a *Timest* Canadából. A vihar e hó 20-ának éjjelén tört ki s tömérdek házat, állatot pusztitott el. St. Louisban több emberélet is áldozatul esett. Loringálban pedig a villám a templomba ütött, mikor tele volt néppel. Az ijedtség következtében mindenki menekülni akart és sok asszonyt, gyermeket összetapostak. Magában Quebekben a vihar által okozott kárt másfél millió dollárra becsülik.

— **Erdőgyujtogatók.** A minap emlitettük, hogy Erdélyben, a gyalui havasokban nagy terjedelemben leégett egy kincstári erdő. A mint levelezőnk már akkor megirta, az erdőt a környékbeli lakosok gyujtották fel, mert az elpusztult erdőrészeket rendesen legelőnek kapják. Ugy látszik, hogy a jó embereknek sok legelőre van szükségük, mert a napokban Magura határán megint felgyujtottak 25 hold területü erdőt, e hó 18-án pedig a leégett erdőrész közelében ismét meggyult az erdő s ezuttal 1½ hold égett el. Ez utóbbi területen termelvények is voltak, különösen nagyszámu kincstári gerenda. A szolgabirói hivatal, ez erdőégésnek elejét veendő, kénytelen a legszigorubb elővigyázati intézkedéseket alkalmazni. Elrendelte Magura község elöljáróságának, hogy két hétig minden nap 24 őr álljon ki s ezek ügyeljenek az erdőre. Az őrség támogatására a gyalui csendőrséget is kirendelték.

— **A Geiser pusztulása.** Megirtuk a minap azt a rettentő katasztrófát, mely a Geiser hajót az Atlanti oczeánon, százöt utasával érte. Mint a Times Philadelphiából értesül, a Geiser összeütközését a Thingvikával legalább is vétkes mulasztás idézte elő. A két hajó az összeütközés előtt félórával már észrevette egymást. Müller, a Geiser megmenekült kapitánya nem bocsátkozik részletes vallomásokba s azt mondja, hogy a dolgot az illetékes hatóság előtt, Dániában mondja el. A hajó tudniillik dán volt.

— **Harczvágyó franczia katonák.** A franczianémet határon a minap ismét egy olyan eset történt, mely könnyen komolyabb következményeket is vonhatott volna maga után. Az esetről a *Metzer Ztg* a következőket irja: A marsla-tousi ütközet évfordulóján a falu közelében, közvetlenül a német határ mellett, egy csapat franczia gyalogság, egyszerre durva szitkokkal illette a határon tul czirkáló német csendőröket s felszólitotta őket, hogy jöjjenek át a határon és verekedjenek meg velük. A németeket nem hagyta el a hidegvérük s az orditozókkal mit sem törődve folytatták utjukat.

— **Gyilkos lókötők.** A szegedi határral szomszédos Sándorfalva közlegelőjén tegnapelőtt éjjel Terhes Révész Tamás sándorfalvi jómodu gazdát eddig ismeretlen tettesek baltákkal agyonvagdalták. Sándorfalváról a napokban hat lovat elloptak, s az összevagdalt ember állitólag egyike volt azoknak, a kik a lopás tetteseiről tudtak. A szerencsétlen valahol elszólta magát, hogy ő tudja, kik a tolvajok. Ennek neszét vették a lókötők s az elárultatástól félve, elhatározták, hogy megölik, mielőtt még többet mondhatna. Az alkalom erre tegnapelőtt kinálkozott. Révész kihajtotta este a lovait a legelőre s ő maga, subába takarózva, melléjök feküdt. A lókötők már lesték s mikor elaludt rátámadtak és végrehajtották tervöket. A szörnyen megcsonkitott embert azután visszahelyezték a subába, ugy, hogy a ki távolról nézte, azt gondolhatta, hogy alszik. Az összevagdalt ember leánya tegnap reggel, aggódva apja hosszas távolléte miatt, kiment utána a legelőre és ott rátalált. Az ember még élt, de beszélni már nem tudott s pár pillanat mulva kiadta a lelkét. A meggyilkolt hetvenötéves volt. A vizsgálóbiróság két gyanus ember ellen már kiadta az elfogatási parancsot.

— **Kegyetlen igazságszolgáltatás.** A kanadai határ közelében lakik Yato York, a takov indiánok főnöke. Yato York sokat érintkezik az angolokkal, és ennek folytán ragadt is rá valami kis felvilágosodás, ami nagy tekintélyt szerez neki a maga fajtájubeliek közt. Mint New-Yorkból irják, ennek a czivilizált indiánfőnöknek a felesége nemrégen megbetegedett, a torka fájt az istenadtának s oly rosszul volt, hogy Yato York végre elküldte egy fehér orvoshoz, hogy azzal gyógyittassa magát. Az asszonynak azonban nem vott annyi esze, mint barnabőrü férjének s titokban egy indián orvoshoz fordult bajával, aki megis szabaditotta tőle, amennyiben az a szer, melyet az asszonynak beadott, a szegény betegnek halálát okozta. Az indiánfőnök ekkor egy fehér orvossal felbonczoltatta a holttestet s mikor az orvos megállapitotta, hogy mérgezés okozta a halált. Yato York összehivta az itélő biróságot és törvényt tartott a kuruzsló fölött. Az indián orvost halálra itélték s az itéletet ugy hajtották végre, hogy a kuruzslóval tüzes kődarabokat nyelettek le, s mikor kinjában a földön fetrengett, yatagánokkal megdobálták.

— **Gyilkossági kisérlet az erdőben.** Abrudbányából a következő esetet irják: Dadai Albert kincstári erdőőr e hó másodikán délután lóháton ment hazafelé a buzsinói erdőben. Egyszerre egy lövés dördült el a bozótból és Dadait bal vállán megsebesitette. A lövés zajára elősietett néhány ember, a gyilkos merénylő azonban ez alatt megszökött az erdő sürüjébe. A tettest a csendőrségnek még aznap este sikerült kézrekeritenie Szimina Petru oláh ember személyében, a ki alkalmasint bosszuból követte el a merényletet.

— **A tenger titka.** A genuai rejtélyes gyilkossági esetet, melynek részleteit annak idején mi is megirtuk, s mely heteken át foglalkoztatta a rendőrséget, mint Genuából irják, végre sikerült teljesen felderiteni, s a bünösök nemsokára megkapják megérdemelt büntetésüket. A vizsgálat nyomán ugyanis kiderült, hogy a genuai kikötőben meggyilkolva talált két ember közül az egyik, az osztrák születésü Alber, egy egész Marseille-ig elterjedt bünös banda főnöke, a franczia Henri Joseph pedig a titkára volt. A börtönben megismerkedtek Giuseppe Poggi és Antonio Boasi gyilkosokkal, a kikkel azután büntetésidejük leteltével egy bandát alakitottak, melynek székhelye Genuában és Marseilleben volt. A banda körülbelül 50 tagot számlált. Ezelőtt pár hónappal a banda betört Dalnos Fils nizzai ékszerész üzletébe s onnét 200,000 frank értékü ékszert vitt el. A rablók heteken át egy, a vizen uszó hordóban őrizték a rablott kincset a genuai kikötőben; egyizben a szél elszakitotta a hordó kötelét, de a rablók az elsodort hordót másodizben ujra kézrekeritették. Néhány héttel ezelőtt kellett volna a rablott kincseken megosztozni; de a banda két tagja elhatározta, hogy társait elteszi láb alól, s magának tartja meg az egész kincset. Tervüket keresztül is vitték és két társukat meggyilkolva, holttestüket a tengerbe dobták. Kodrics Fannynak, a meggyilkolt Alber kedvesének semmi része sincs a rablók üzelmeiben.

— **Meggyilkolt feleség.** Félegyházán Hevér János bognármester már régidő óta rossz viszonyban élt feleségével, szül. Selyem Annával. Az asszony pörlekedő és összeférhetlen természetü volt s legutóbb is otthagyta férjét és négy éves gyermekét, a kinek igy nem maradt gondviselője. A férj egy darabig csak türte ezt az állapotot, de mult vasárnap elszakadt a türelme fonala s elhatározta, hogy segit a dolgon. Nagymise után kis gyermekével együtt elment Csáki Jánoshoz, hol felesége tartózkodott s hivta, hogy jöjjön haza és főzzön ebédet. Az asszony azonban durván elutasitotta férjét, mire az eltávozott s a Vargha István kereskedésében négy frtért egy hatlövetü revolvert vásárolt s délután félkettő tájban ismét elment a feleségéhez s hivta haza. Az asszony megint elutasitotta, mire az elkeseredett férj előkapta revolverét s mellbe lőtte nejét, a ki pár percz alatt kiszenvedett. A tett után Hevér elment szülei házához, kis gyermekét édes atyja gondjaira bizta s a revolverrel együtt bement a birósághoz, hol elmondta a tényállást. Nyomban letartóztatták. Azt hiszik, hogy a szerencsétlen ember zavart elmével követte el tettét s ez annál valószinübb, mert családjában már hárman ölték meg magukat ily állapotban.

— **Vakmerő betörés.** Szegeden tegnapelőtt délután hat óra tájban, a Tisza Lajos-köruti Gera-féle házban, Weisz könyvvezető lakását két uri formáju tolvaj kirabolta. Weiszék nem voltak odabaza s mikor cselédjök hat óra után be akart menni a lakásba, észrevette, hogy a zárban belülről van a kulcs. A leány zörgetni kezdett, mert azt hitte, hogy a gazdája van bent; ekkor egyszerre két ur rohant ki az ajtón s az egyik a leányt ugy fültövön csapta, hogy csaknem összesett. Mire a megijedt cseléd magához tért, a tolvajok már eltüntek. A leány a rendőrségnél azonnal följelentette az esetet s a vizsgálat megállapitotta, hogy a tolvajok egy ötvenest, hat egyes bankjegyet s a következő számu sorsjegyeket vitték el, ugymint: a 4295—13, 4294—93. sz. bazilika-sorsjegyeket, a 2694—34. számu szerb és 63434—22. sz. török sorsjegyet. A nyomozás eddig nem vezetett eredményre.

— **Szerb udvari szállitó.** Mint Belgrádból jelentik, Milán király a szerb udvar számára dolgozó Neuländer K. és testvérei czég szabóknak Bécsben és Berlinben a szerb királyi udvari szállitói czimet adományozta.

— **Időjárás Budapesten.** A hüvös időjárás ma fokozódott s a levegő hőmérséke alig érte el a 15 fokot. A kora hajnal esővel köszöntött be s utána egész nap borongós idő maradt hideg szél kiséretében. Reggel 7 órakor a légsulymérő 759 mm.-t mutatott 14·7 C° foku hőfok mellett. Esti 10 óra után az ég kiderült s ilyen maradt lapunk zártáig.

Rövid hirek. *Szegszárdon* Hauszknecht János odavaló legény verekedés közben leharapta Buday Ferencz közöshadseregbeli huszárnak a szájaszélét. — *Fajszon* a szent-István-napi bucsukor nagy verekedést kezdtek a legények, s a csendőröket is bántalmazták. Másnap a csendőrök negyvenöt garázda legényt letartóztattak. — *A verespataki völgyben* a minap egy bányaőr néhányszor rálőtt az arra járó csendőrökre. A bányaőrt elfogták. — *Szász-Csanádon* Peres Mihály megkéselte Szekcsián Vaszilie nevü társát, a ki most élet halál közt lebeg. — *Szeged és Szabadka* közt a vasuton e hó 19-dikén éjjel ismeretlen tettesek Skoch Kálmán vasuti müvezető zsebéből harmincz forintot elloptak. — *Párisban* a Mars-mezőn épülő mücsarnok egy fala bedőlt. Emberéletben nem esett kár. — *Rómából* táviratozzák, hogy a Quirinal alatt Romulus palotájának romjait fedezték fel.

—

= A **rendőrség mulasztása.** A rendőrség bünügyi osztálya a legutóbbi időkben olyan botrányos mulasztást követett el, a mely a budapesti kir. ügyészséget végre erélyes intézkedésre provokálta a rendőrséggel szemben. A botrányos eset a következő: Emlitettük annak idején, hogy e hó 17-én déltájban a dob-utcza és ákáczfa-utcza sarkán egy halálos elgázolás történt. *Frey* Frigyes kereskedő Eszter nevü leánykája sétált arra *Lovászi* Piroska nevü 13 éves pesztonkájával, s egy gyorsan ügető sörös-kocsi előtt a kis leány elesett és ha a pesztonka el nem rántja, onnan okvetlenül elgázolja a nehéz kocsi. A kis leány igy megmenekült ugyan, de megmentője: Lovászi Piroska a kocsi alá került, melynek kerekei halálos sérüléseket ejtettek rajta, ugy hogy a szerencsétlen pesztonka pár percz mulva meghalt. A boldogtalan életmentő leány holttestét az önkéntes mentőtársulat tagjai a Rókus-kórház halottas házába szállitották. Ez — mint fentebb emlitettük, e hó 17-én déltájban történt s a *rendőrség bünügyi osztálya csak 20-án értesitette arról a kir. ügyészséget.* A kiküldött vizsgálóbiró nyomban — 20-án — végzést hozott, hogy a szerencsétlenül járt életmentő leány holtteste törvényszéki uton felbonczolandó. A rákövetkező napon, 21-én meg is jelent a vizsgálóbiró a törvényszéki orvossal együtt a Rókus-kórház bonczoló-termében, itt azonban azt az értesitést nyerték, hogy miután a rendőrség bünügyi osztályának vezetője: *Sélley* rendőrtanácsos *a 17-én beszállitott holttest felől három teljes napon át egyátalán nem intézkedett*, a holttest pedig e hosszu idő alatt nagymérvü feloszlásnak indult: a kórház igazgatósága szükségesnek látta elrendelni eltemettetését, s az e hó 20-ikán meg is történt. És a boldogtalan leányt, a ki tehetős vidéki földmivelőknek — a kiket leányuk borzasztó végéről nem is értesitett a fentnevezett rendőri osztály — gyermeke volt, a kórházi szegény halottak rideg temetési szertartásával, gyalulatlan koporsóban földelték el. A vizsgálóbiró nyomban jelentést tett a vérlázitó esetről az ügyészségnek, mely rögtön elrendelte a *holttest exhumálását*, s egyuttal inditványozta, hogy inditsanak szigoru vizsgálatot annak kideritése végett, hogy a rendőrség körében kit terhel e «vétkes mulasztás» vétsége. A holttestnek nagy költségekkel járó exhumálása a rendőrség terhére esik. A rendőrség bünügyi osztályának terhére rója a kir. ügyészség azt is, hogy a vigyázatlan kocsis: *Pető* Mihály, a Dréher-sörgyár kocsisa, a ki a leányt elgázolta, még mindig szabadon jár-kel, sőt azóta is vigan hajtat a főváros utczáin végig. A holttest exhumálása után a kocsist is letartóztatja az ügyészség.

= **Tüzbiztonság s Svábhegyen.** Négy nappal ezelőtt — mint akkor emlitettük is, — a svábhegyi m. kir. államrendőrségi laktanya leégett. A tüz szinhelyén tegnap tartotta meg az erre hivatott bizottság a tüzrendőri vizsgálatot, s ez alkalommal megállapitotta, hogy a laktanyában esett kár 1700 frtra rug, az ott lakó rendőrnek pedig 300 frt kárt okozott a tüz. Kideritette a bizottság egyszersmind azt is, hogy a fogaskerekü vasut gőzmozdonyának kéményéből kipattant szikra gyujtotta meg az épület tetőzetét. Ennek következtében kéri a bizottság arra utasitani a fogaskerekü vasut igazgatóságát, hogy mozdonyainak kéményét minél előbb lássa el szikrafogóval. A villatulajdonosokat pedig figyelmezteti, hogy e vasut mentén zsindelyes háztetőiket mielőbb cserép vagy más tüzmentes fedéllel lássák el. Ezenkivül a bizottság a svábhegyi nyaralók tüzbiztonsága érdekében javaslatot tett a tanácsnak, hogy a Svábhegyen egy öt tagból álló tüzoltó-expoziturát szervezzen.

= **Ismeretlen öngyilkos.** Tegnap a hidegkuti határban, az ugynevezett remete-kápolna mellett lévő dülőben egy 35—40 éves embert találtak egy fán felakasztva. Zsebében nem találtak semminémü iratot, a melyből kilétére következtetni lehetett volna. A holttestet beszállitották a Rókus-kórház halottasházába.

= **Megmart szabó.** *Bilics* József szabómestert a Rottenbiller-utcza 12-ik számu ház előtt, a házból kirontott két kutya megtámadta és összevissza marta. A több helyen sulyosan megsérült embert a Rókus-kórházba szállitották, s ott rögtön ápolás alá vették. A kutyákat az állat gyógyintézetbe vitték.

= **Betörés.** *Beniczky* Gyula, pénzügyi közigazgatási birónak Pálffy-utcza 35-ik szám alatt lévő első emeleti lakásába az éjjel két ismeretlen ember álkulcs segélyével behatolt, s a szekrényekből nagyobb mennyiségü értékes tárgyat ellopott. A házmester ma reggel látta, mikor két ismeretlen ember távozott a házból, de az illetők tisztességesen lévén öltözködve, nem tüntek fel előtte gyanusaknak. A rendőrség keresi a két «jól öltözött» urat.

Báró Fejérváry Géza jubileuma.

Báró Fejérváry Géza ma ünnepelte katonai szolgálatának negyven éves jubileumát. Az évforduló augusztus 14-ére esett, csakis József főherczeg kivánságára halasztották az ünnepet a mai napra, mert a honvédség főparancsnoksága személyesen óhajtotta üdvözölni a honvédelmi minisztert, s személyesen kivánta az ünnepelt elé vezetni a tisztelgő küldöttségeket. A főherczeg e meleg érdeklődése rendkivül emelte az ünnep fényét, melyben részt vettek a honvédség tisztikarának képviselői, a miniszterium polgári és katonai tisztviselői, a közös hadsereg tábornoki karából többen, a Budapest első kerületi választó polgárok küldöttsége, a br. Fejérváry Géza elnöklete alatt álló budapesti (budai) tornaegylet.

A honvédelmi miniszterium palotájának előcsarnokában tiz órakor gyülekeztek a honvédség kötelékébe tartozó üdvözlő küldöttségének tagjai, hogy ünnepélyesen fogadják a küldöttség szónokát és vezetőjét, József főherczeget. Majdnem teljes számmal jelentek meg a honvéd dandár- és féldandár-parancsnokok, kik a vidékről jöttek fel, hogy üdvözöljék a minisztert. Egybegyültek a miniszterium polgári és katonai tisztviselői s tiz órakor, midőn József főherczeg, br. Nyáry főudvarmestere és Graef lovag adlátusa kiséretében megérkezett a tábornoki egyenruhák fényétől csillogó kép tárult elé. Ott voltak a többek között:

Forinyák, Kovács, Henneberg, Kubinyi, Paxy, Andrássy, Jelencsik, Pacor, Bulyovszky tábornokok, Gromon államtitkár és Bárczy, Gruz miniszteri tanácsosok.

A főherczeget az egybegyültek nevében Gromon Dezső államtitkár üdvözölte. Ezután a tisztelgő küldöttség József főherczeg vezetése alatt bevonult az elfogadó terembe, hol pár percz mulva megjelent a honvédelmi miniszter, kit a tisztelgők nagy csoportja zajos éljenekkel fogadott. Ennek lecsillapulta után *József* főherczeg a következő beszéddel üdvözölte báró Fejérváry Gézát.

Nagyméltóságu miniszter ur! Negyven esztendő egy ember életében korszakot képez, főképp hogyha buzgó tevékenység kiséri azt. Nagyméltóságod esetében ez annyival inkább mondható, mivel huzamosabb szolgálati idejében ő császári és apostoli királyi felsége megelégedését és a haza szeretét folytonosan mindig élvezhette. Nagyméltóságod a csatatéren már fiatal korában kiérdemelte a legszebb katonai kitüntetést, nagyméltóságodnak jutott azon szerencse, hogy ő felsége legmagasztosabb bizalma folytán huzamos ideig az ő oldala mellett mint szárnysegéd szolgált. Ezen kedvelt szárnysegédet azon bizalomnál fogva ő felsége később a magyar királyi honvédelmi miniszteriumhoz mint államtitkárt hozta be és ekkor kezdett felvirulni a magyar kir. honvédség. Az az éjjel-nappali fáradhatatlan tevékenység, melylyel nagyméltóságod a miniszteri széket elfoglalta és mindazon ujitások, melyek behozattak, fokról-fokra vitték előre a magyar királyi honvédséget, ugy hogy ma már szép magas állást foglal el. De nagyméltóságod felismerve a korszak igényeit és a mostani korszak folytonos haladását, még most sem szünt meg buzgóan müködni és máris kilátásban vannak ujabb és ujabb, de a mi életképességünk követelte ujitások, melyek aztán a honvédség szervezésére a koronát fogják tenni. Azon kölcsönös bizalom, mely az egész országban felülről lefelé nyilvánul, biztosit bennünket arról, hogy a siker keresztül is lesz vihető. Mi honvédek másképp nem üdvözölhetjük nagyméltóságodat a mai napon, minthogy az istent kérjük, hogy nagyméltóságodat az emberi kor legvégsőbb szakáig tartsa fenn jó ép egészségben és teljes erőben; nekünk pedig sokáig, de nagyon sokáig tartsa meg kedvelt, szeretett miniszterünket: Fejérváry Géza bárót! (Hosszantartó lelkes éljenzés.)

Az éljenzés lecsillapultával br. Fejérváry a meghatottság nem titkolható nyomaival hangján kezdett szólni. Beszéde folyamán leküzdve a megindulást, hangja ismét visszanyerte erejét. Beszéde igy hangzik:

Azon 16 év lefolyása alatt, mióta szerencsém van csekély erőmet a honvédség ügyének szentelhetni, számtalanszor tapasztaltam ő fensége országszerte elismert kegyét. Azon rendkivüli kegygyel, hogy ma, ezen rám nézve nagy ünnepélyen személyesen méltóztatott megjelenni a honvédség, csendőrség és tisztviselői kar élén, annyira le méltóztatott kötelezni, hogy életem utolsó lehelletéig hálás hódolatteljes köszönettel leszek. Császári és királyi fenséged vele született jóságával és ékesszólásával méltóztatott emliteni szerény müködésemet és csekély érdemeimet, jóval felülmuló elismeréssel méltóztatott arról megemlékezni.

Távol legyen tőlem minden szinlelt tulszerénység, de másrészt minden elbizakodottság, én cs. és kir. fenséged kegyes szavait hódolatteljes hálával fogadom, egyrészt, mert azon öntudatom igenis meg van, hogy forró szivvel, egész odaadással és mondhatom költői lelkesedéssel igyekeztem mindig és minden körülmények közt királyomat szolgálni, másrészt azt mondom, hogy távol vagyok minden elbizakodottságtól, mert meggyőződésem az, hogy nemcsak polgári, de főleg egyik katonai főerény a szerénység, mely a valóban nemesen gondolkozó katonának sohasem engedi azt, hogy képzelt, vagy talán valódi érdemeit is hangoztassa, hanem azoknak birálatát azokra bizza, a kik arra hivatva vannak.

Hogyha eddigelé sikerült eredményeket felmutatnunk, azt első sorban császári és apostoli királyi felségének, szeretett és imádott császári és királyi urunknak és legfőbb hadurunknak köszönhetjük, ki mindig a legkegyelmesebb érdeklődéssel szerencséltette meg a honvédséget, a ki atyai jóakaratával buzditotta és kisérte annak tevékenységét és a kinek magasztos példája folyton és szüntelenül előttünk áll, a mennyiben legfelsőbb személyében rejlő kötelesség érzetében ragyogó csillagot látunk előttünk. Köszönhetjük azt cs. kir. fenséged bölcs, odaadó és áldásos vezetésének és köszönhetjük a honvédség szervezése — 1869. — óta a honvédségnél szolgált minden tisztviselőnek és honvédnek, a kik régebben épp ugy, mint ma is teljes odaadással és hazafias buzgósággal szolgálták és szolgálják a honvédséget.

De kötelességemnek tartom hangsulyozni, hogy a nemzet összessége érez mivelünk, a mennyiben igen jól érzi és tudja, hogy legelső magyar emberünk áldozatot tőlünk sohasem követel, hacsak azt a helyzet elkerülhetetlenné nem teszi. És kötelességemnek tartom hálával felemliteni még egy tényezőt: a magyar törvényhozást, mely bölcsességével soha meg nem tagadta sem a pénzbeli, sem a vérbeli áldozatokat, ha azok vérző szivvel ugyan, de a kényszer helyzetének engedve kérettek.

Ezek azon tényezők, melyek közreműködtek aziránt, hogy a honvédség a béke idején fényes eredményeket volt képes felmutatni. És ezen tényezők hathatós és összhangzatos közreműködésében találunk mindnyáján biztositékot aziránt, hogy ha majdan bennünket ő felsége fel fog hivni s parancsolni fog velünk: a honvédség hiven jeligéjéhez a királyért, a hazáért küzdvén a véderő többi részével egyetemben sikerteljesen meg fogja védeni a trón, a monarchia és édes hazánk érdekeit.

Midőn ezen rámnézve emlékezetes napon hódolattal és hálás köszönettel ugy fenséged, mint a tiszti és tisztviselői kar kezéből átvenném ezen igen becses emléket, ez mindig csak arra fog emlékeztetni és inteni, hogy egyes halandó erő elenyészik, az egyes halandók ereje sohasem képes nagy dolgok elérésére, hanem ahhoz mindnyájunk közreműködése szükséges, — hogy ő felségének ezen jeligéjét kövessük: viribus unitis.

Engedje meg cs. és kir. fenséged, hogy azon körülményben, hogy ma a miniszteriumbeli tisztviselői kart is szárnyai alá veszi, jelzését lássam annak, hogy mi mindnyájan legyen kard az oldalunkon, vagy sem, csak egy királyt, egy urat szolgálunk, még pedig odaadással és lelkesedéssel. A mi felséges urunkat legmagasabb családjával s a trónörökös párral együtt az uristen sokáig, de nagyon sokáig éltesse a monarchia és hazánk üdvére. (Hosszantartó, lelkes éljenzés.)

Engedje meg cs. és kir. fenséged, hogy ezen engem ért kitüntetésért legmélyebb hálámat ujólag is kifejezzem: köszönöm egyuttal a tiszti karnak és a tisztviselő uraknak szives figyelmöket. Az ur isten éltesse a kötelességhü honvédséget és első sorban annak szeretve szeretett főparancsnokát: József főherczeget. (Szünni nem akaró éljenzés.)

A többszörös éljenzéssel megszakitott beszéd végeztével, melyet zajos éljenek követtek, József főherczeg és az ünnepelt megtekintették az 1872 arczképet magában foglaló, gyönyörü tiszti ládát ábrázoló, nyeregbőrből készült oxidált bronz foglalványu szekrényt, a honvéd tisztikar emlék-ajándékát. Ezután József főherczeg meleg kézszoritással vett bucsut br. Fejérváry Gézától s dörgő éljenzés kiséretében palotájába távozott.

Ezután a látogatókat s a többi üdvözlő küldöttségeket fogadta a miniszter. Tisztelgett *Bedekovich* Kálmán horvát miniszter, majd gr. *Pejacsevich* Miklós hadtest parancsnok tett látogatást nála. Erre a közös hadsereg Budapesten állomásozó tisztikarának küldöttsége következett. *Winterhalter* altábornagy vezetése alatt. A miniszter válaszolva az üdvözlő beszédre ama reményének adott kifejezést, hogy a mint békében a véderő két része bajtársi szeretettel összetart, ugy veszély idején is közös odaadással fognak egymás mellett müködni.

Erre a miniszter a 4-ik hadtest vezérkarát fogadta Sterneck ezredes vezetése alatt.

A miniszter szivélyes válasza után az *I. kerületi választók* üdvözölték dr. Ország Sándor vezetése alatt.

A miniszter válaszában hangsulyozta, hogy a választóknak ezen a mai ünnepélyen nyilvánuló bizalmát végtelenül kedves emlékként fogja megőrizni. A tetszés és éljenzéssel fogadott beszéd után a miniszter a küldöttség minden egyes tagját bemutattatta magának és tőlük szivélyes bucsut vett.

A honvéd-menház 42 tagu küldöttsége tisztelgett ezután, kiknek üdvözletére a miniszter igy válaszolt. Nagy köszönettel veszem a menház tagjainak megjelenését és jó kivánatait. Legyenek meggyőződve, hogy valamint eddigelé, ugy jövőben is kötelességemnek ismerem minden irányban odahatni, hogy az elaggott harczosok érdekében minden lehetőt megtegyek. Önök 40 év előtt az akkori események alatt, a melyeknek ismétlődésétől az uristen Magyarországot és bennünket kegyesen óvjon meg, kötelességüket megtették; az egyik hol sebet kapott, hol másként vérzett, egyszóval fölöláldozással teljesitették szolgálatukat. A nemzet a maga részéről megtette, hogy az elaggott honvédekről gondoskodott és gondoskodik. Én nagyon sajnálom, hogy többet nem tehetek, mert ha tőlem függne, sokkal többet tennék és tenné azt mindenki. De ismeretesek önök előtt az országnak nagyon is igénybe vett pénzügyi viszonyai, a melyek nem engedik meg, hogy annyit nyujtsunk, a mennyit óhajtanék és a mennyit mindenki óhajt. Legyenek meggyőződve, hogy bármely irányban, egyik vagy másik érdekeit előmozdithatom, mindannyiszor legszivesebben fogom segédkezemet önöknek nyujtani.

A tisztelgések sorát a budai tornaegylet küldöttsége zárta be, mely br. Fejérváry Gézát mint elnökét üdvözölte e napon.

A miniszter tiszteletére József főherczeg a margitszigeti alsó vendéglőben ebédet adott, melyen az emlitett tábornokok és csapatküldöttségeken kivül, gr. Pejachevich lovassági tábornok parancsőrtisztjével, Gromon Dezső honvédelmi államtitkár, Török csendőrtábornok, Schoder tábornok, Zsoldos ezredes, Schwartz főhadbiztos, Algya huszárszázados parancsőrtiszt, Gruz, Bárczy, gr. Ráday, Schyttra miniszteri tanácsos, Szuborits, Jüngling, Lermann osztálytanácsos és többen vettek részt. A főherczegi asztal 54 személyre volt fölteritve. Az asztalfőnél a házigazda, József főherczeg foglalt helyet, mellette balról Fejérváry br., jobbról Henneberg altábornagy, Fejérváry bárótól balra Pejachevich gr., szembe Fejérváry báróval Gromon Dezső államtitkár. A gazdag menu harmadik fogása után József főherczeg poharat emelt és éltette a király ő felségét. Szavait állva hallgatták végig, aztán háromszoros éljenzés hangzott föl utána, a szabadkai czigányzenekar pedig az osztrák himnuszt játszotta. Ugyancsak a házigazda melegszavu felköszöntőt mondott Fejérváry báróra, a ki viszont emelkedett hangu beszéddel József főherczeget éltette.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **Népszinház.** Offenbach elpusztithatlan vonzóerejü *Szép Helena* operettéje ma részben uj szereposztással került szinre nagyszámu közönség előtt. Párist Hegyi Aranka helyett Dárdai, Orestest Ligeti Irma helyett a népszinház csak nemrég szerződtetett uj tagja Hevesi Janka adta. Hevesi Jankát ugy látszik azért szerződtette az igazgatóság, hogy legyen kivel Ligeti Irmát pótolni. Ennek a feladatnak aligha felel meg a kisasszony, a kinek képességeiről még szini akadémiai növendék korában volt alkalmunk nyilatkozni. Alakja a szinpadon jelentéktelen, játszani még nem tud, de ez még mind csak hagyján, mert ha beletanul jobban a játékba, alakját is jobban fogja érvényesiteni tudni. Mivel fog azonban énekelni a kisasszony? Hangja a sziniakadémiai szerencsétlen tanitásnak jóformán teljesen áldozatul esett. Ebből az organumból, melynek nincsen egy biztosan megszólaló hangja sem, már csak valami kiválóan jeles énekmester tudna valamit csinálni, de akkor is előbb pihennie kellene a hangnak, a melynek gyógyitásra van szüksége. Egyébként dicsérettel kell megemlékeznünk arról, hogy a kisasszonynak nem volt egy csepp lámpaláza se s hogy sok temperamentumot árult el már első fellépése alkalmával is. Párist Dárdai jól játszotta s szépen énekelte. Kiejtése annyira javult, hogy nemsokára majd észre se lehet venni, hogy német szinész volt valaha. Igen természetes dolog, hogy a második felvonás pikáns jeleneteiben nem tudott oly diskrét lenni, mint Hegyi Aranka volt, de hát ez már a dolog természetében fekszik. A kiről első sorban kellett volna megemlékeznünk, az Pálmai Ilka, a kihez fogható kitünő Helenát aligha fogunk találni. A müvésznőnek egyébként szemmelláthatólag jót tett a nyári pihenés oly annyira, hogy még hangja is megerősödött s megtelt. Az általában jó előadásban nagy része volt Kassainak (Menelaus), Makónak (Calchas), Gyöngyinek (Agamemnon) s Ujvárinak.

—*ts.*

— **A népszinházban** szombaton a «Rezervisták»-at adják Pálmai Ilkával. Jolánt Gyurman Alice, Buttert Gyöngyi fogja játszani. Vasárnap a «Falu rossza» kerül szinre 113-adszor Finum Rózsi szerepében Bácskai Julcsa szerződött taggal, ki ezuttal fog először fellépni.

— **Arkel Teréz**, a hamburgi szinház primadonnája, a kinek mult évi vendégszereplése még kellemes emlékében van a fővárosi közönségnek, szeptember hó 15-én kezdi meg 20 estére tervezett vendégjátékát a m. k. operában. A müvésznő Donna Anna, Elza, Viviana, Sába, Valentina, Selika, Recha, Dezdemona, Senta, Alice és Sigelinde szerepét fogja olasz nyelven énekelni.

— **Bignio Lajos**, a m. k. opera jeles tagja részt vett Ischlben a király születés napja alkalmával rendezett diszelőadásban. A müvészt, kit megjelenésekor meleg ovácziókkal fogadtak, az *Alarczos bál*-ból és *Traviata*-ból énekelt áriákat nagy tetszés mellett.

— **Melanie** *Bartha* Miklós szinmüve tegnap este került először szinre a nagyváradi szinkörben. A czimszerepet *Fáy* Szeréna játszotta nagy hatással.

— **A bécsi népszinház** alapitói tegnap tartották a második közgyülést. Az előadó bejelentette, hogy a telek kérdését már tisztába hozták, ugy hogy az épitést megkezdhetik. A télre még tető alá akarják hozni az épületet, melynek terveit Fellner és Helmer épitészek készitették. A szobrászmunkákkal Vogelt a függöny és a padmaly festésével Veith Edét bizták meg. Az eddigi tervek szerint jövő év augusztusára elkészül a szinház, a melyet Bukovics Imre hirneves szinmüvésznek adtak ki bérbe 31,000 forintért. A szinházat, a mely főleg a népies drámai müfajokat fogja müvelni, villamos világitással fogják ellátni.

— **Opera Kolozsvárott.** Érdekes hirt közölnek velünk Kolozsvárról. E szerint Bölönyi József, az ottani nemzeti szinház intendánsa a szinház szubvencziójának fölemelését fogja kérni a kormánytól oly czélból, hogy ezután operákat is hozhasson szinre. Ezzel egyuttal azt akarja elérni, hogy a kolozsvári nemzeti szinház állandósittassék és ne legyen kénytelen bizonyos időszakokban más városokban tartani előadásokat. Ha a kormány hajlandó lenne az intendáns kérését teljesiteni, a kolozsvári operaház főleg az orsz. magyar szinmüvészeti akadémia operai osztályából kikerült növendékeket szerződtetné s az ottani opera a budapesti operaháznak mintegy előiskolájává válnék.

— **A vidéki szinészet rendezése.** A vidéki szinészet rendezése ügyében ma délután 3 órakor értekezletet tartottak a szinészegyesület tanácskozó termében. Jelen voltak: Paulay Ede a nemzeti szinház igazgatója, Evva Lajos a népszinház igazgatója, Barta László fővárosi tanácsjegyző, Ditrói Mór a kolozsvári nemzeti, Aradi Gerő a szegedi, Somogyi Károly a győr-soproni szinház igazgatója, Feleki Miklós alelnök, Bényey István iroda-igazgató, Bártfay Antal titkár. A legutolsó szinész-közgyülés utasitása folytán tárgyalta fentnevezett bizottság Bártfay Antal reform-javaslatát, mely a vidéki szinészet szomoru helyzetén akar segiteni. A javaslat, kinyomatva könyv alakban már egy éve megjelent, a melynek veleje röviden ez: Az egész ország vidéki szinészetének nemcsak szellemi, hanem anyagi (üzleti) ügyeit is legalább három próbaévre a Budapesten székelő, igazgatótanács vezesse olyformán, hogy 20 szintársulatot szervezzen s az ezek vezetéséhez szükséges felelős müvezető igazgatókat pályázat utján az igazgató-tanács válaszsza meg, illetve véleményezze részükre a koncseszsziót. Minden bevétel a központba szállitassék be, s minden kiadás innen fedeztessék. Szóval az egész vidéki szinészet egy központi igazgatóság alatt álljon. Először Bártfay ismertette behatóan javaslatát, elfogadásra ajánlván azt. A következő szónokok: Paulay Ede, Evva Lajos hosszasan foglalkoznak a javaslattal és behatóan szólnak a vidéki szinészet sanyaru helyzetéről. Mint kijelentették, ilyen borzasztó helyzetben, mint most van a vidéki magyar szinészet, még sohasem volt, tehetségük szerint amivel csak lehet elő is mozditják a szinészet felvirágozását, de a javaslathoz, mely a szinészetnek csak kárára lenne, nem járulnak hozzá. Az egész szinészet jelenleg laza alapon nyugszik uj és megfelelő alkalmas eszközökkel kell rajta segiteni. Ugyanily értelemben taglalták a javaslatot a többi szónokok: Aradi, Somogyi, Bényey, Feleki és teljesen lehetetlennek mondották ki, hogy a vidéki szinészet központositassék. A javaslat mellett csak Ditrói Mór a kolozsvári nemzeti szinház igazgatója szólalt fel. Hosszas eszmecsere után, mely közben a bizottság minden tagja felszólalt, egy szavazat kivételével a bizottság kimondta: *hogy Bártfay Antal reformjavaslatát elveti* és e határozatról jelentést fognak tenni az igazgató tanácsnak és a közgyülésnek. A vidéki szinészet ügye tehát most is ott áll, hol ezelőtt.

— **Uj szinházak.** *Berliner Theater* a neve az uj berlini szinháznak, a melynek igazgatója Barnay Sándor hazánkfia a kitünő szinművész. Az uj muzsa-templomot szeptember 16-án nyitják meg ünnepélyesen.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **Az uj lovaskaszárnyában**, midőn a katonaság azt a várostól átvette, különösen a tél folyamán különböző kalamitások fordultak elő a vizvezetéki, closetberendezésben stb. A bajok eligazitása végett vegyes bizottsági tárgyalás tartatott, a mikor a helyreállitási javaslatokat a város és a katonai hatóság küldöttei közösen megállapitották. Az eljárásról a jegyzőkönyv elkészült és a tanács átküldötte azt a katonai hatósághoz, hogy annak részéről is aláirassék. Azonban a katonai hatóság az aláirást megtagadta azzal az indokolással, hogy ők magyar nyelvü jegyzőkönyvet alá nem irhatnak. *Lung* György tanácsnok ez ügyet a további teendők végett a tanács mai ülésén előadván, a tanács elhatározta, hogy a jegyzőkönyvet a belügyminiszteriumhoz küldi föl, hogy a miniszter a hivatalos közigazgatási nyelvnek érvényt szerezzen és ótalmat adjon.

— **Polgári leányiskola a III-ik kerületben.** Több 3-ik kerületi lakos folyamodást intézett a tanácshoz, hogy miután a kormány az ó-budai polgári leányiskola felállitásához pusztán a fedezet kérdése miatt tagadta meg beleegyezését s szükségességét az se vonta kétségbe, s miután ezen iskolát akkép is be lehet rendezni, hogy egy-két alsó osztály bérházban megnyittatván, az ó-budai elemi népiskola 5. és 6. osztálya megszüntettetik, — a tanács a kérdést ily formában sziveskedjék megoldani. A tanács a kérvényt sürgős tárgyalás végett a közoktatási bizottságnak adta ki.

— **A köztemetői vasutra** vonatkozólag a városi vasutvállalat — mint részben tegnap is emlitve volt — azzal a kettős kérelemmel járult a városhoz, hogy addig, mig az ő koncesszziója tart, más vállalatnak vasuti összeköttetésre engedélyt ne adjon a köztemetőbe s 2-or, hogy a táriffa-kérdés ebbe a szerződésbe is a dunaparti villamos vasuthoz hasonló alakban vezettessék be. A tanács ma tárgyalván e kérvényt, kimondotta, hogy a maga részéről véleményt nem mond, hanem a beadványt a közgyülés elé terjeszti, hogy ha a törvényhatósági bizottság szükségesnek és czélszerünek látja, hát a kérelemnek bizottsági tárgyalását rendelje el.

— **A végleges vizmü.** A belügyminiszter ama leiratára, hogy a közmunkatanácsnak a budapesti balparti végleges vizmü tárgyában küldött átiratával a városnál ez ideig mi történt, a tanács mai üléséből azt adja válaszul, hogy a közmunkatanács átirata, mely a mesterséges szürők alkalmazását ajánlja, csak egy hónapja érkezett a fővároshoz, s az kiadatott véleményes javaslattétel végett a középitési igazgatónak. Hogy ily fontos kérdésben nehány hét alatt határozni nem lehet, mutatja az is, hogy a főváros határozata ez ügyben a közmunkatanácsnál körülbelül egy évig feküdt. A fővárosi közmunkatanács megbizásából Wohlfart Henrik főfelügyelő a mult hetekben Londonban járt, hogy a végleges vizmü ügyében tanulmányokat tegyen, Wohlfart ma ujra külföldre utazott a kérdés tanulmányozása czéljából s meg fogja tekinteni az európai nevezetesebb vizmü berendezéseket. Hazaérkezte után terjedelmes memorandumban fog jelentést tenni utazása eredményéről a főv. közmunkatanácsnak.

— **A gyermekbarát-egyesület** részére megszavazott 2000 frt segélyt a belügyminiszter jóváhagyván, — a tanács ez összegnek miképen való felosztására Heinrich István és dr. Tatay Adolf biz. tagokat küldötte ki.

— **A Vécsey-féle** hagyatékhoz tartozó váltókövetelésekből nehány kisebb behajthatatlan tételt a tanács töröltetni kiván s ez iránt a közgyülés elé javaslatot tesz.

— **Apácza-ápolónők.** Müller Károly dr. tudvalevőleg még korábban tett előterjesztést az apáczaápolónői s ezzel kapcsolatban a házi élelmezési rendszernek a Rókuskórházba való behozatala tárgyában s a javaslat mindeddig csak azért nem volt kivihető, mert az e czélra szükséges helyiségek nem álltak rendelkezésre. Miután azonban november 1-én az elmebeteg megfigyelő osztály a budai nagy Rókus-utczai Enczenberger-féle házban nyer elhelyezést, s igy a Rókus kórházban elfoglalt helyiségek felszabadulnak, a kórházi igazgató ezeket a helyiségeket az apáczaápolónők részére szeretné elfoglalni; sürgős előterjesztést tesz tehát a tanácshoz, hogy az apácza ápolónők alkalmazása iránt mielőbb intézkedjék.

— **Választás.** A tanács a polgári iskoláknál üresedésben levő vegytani és természetrajzi tanári állásra Pabolek Györgyöt és a kézimunka tanitói állásra Forberger Albertát választotta meg.

— **Miniszteri jóváhagyás.** A belügyminiszter jóváhagyta a németvölgyi temető viztelenitése czéljából elrendelt alagcsövezésre vonatkozó közgyülési határozatot.

— **A jutalmak és segélyekre** a költségvetésbe fölvett összeg már nagy részben elfogyott. A tanács ennélfogva kimondta, hogy a hivatalnokok által a nyár folyamán benyujtott 35 darab kérvényt tárgyalás alá nem veszi.

— **A szőlőhegyi** utak jó karba helyezése a szüretre elodázhatatlanul szükséges. A tanács ennélfogva a budai kerületekbe helyszini szemlére és az utjavitási munkálatok elrendelésére Kada Mihály alpolgármestert, Kun Gyula tanácsnokot, Lechner középitési igazgatót s az I. II. III. kerületek elöljáróit küldte ki.

— **A stáczió- és Podmaniczky-utczai villámvasutak** épitő konzorcziuma, miután részvénytársulat alakitása van tervben, azzal a kérvénynyel járultak a tanácshoz, hogy a tariffa-kérdés a szerződésbe épugy vétessék be, mint a dunaparti villamvasutra vonatkozó szerződési tervezetbe fölvétetett. Vagyis, hogy a tariffa leszállitása addig ne követeltethessék, mig a kérdéses vonalak jövedelme a 8%-ot el nem éri. Minthogy azonban eme két vasutvonal szerződései már teljesen készen vannak, sőt alá is irattak, a tanács azon további változtatásokat tenni hajlandó nem volt.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **Az országos kath. tanitói segély-alap** központi bizottsága ma délelőtt tartotta negyedik gyülését a budapesti papnövelde disztermében. A gyülésen elnökölt *Márkus* Gyula prelátus; jelenvoltak: Majer István cz. püspök az esztergomi, Begovcsevich Róbert apát-kanonok az egri, Üveges Lajos a győri, Kelecsényi Antal kántor-tanitó a nyitrai, Berényi Dániel bajai apát-plébános a kalocsai, Plánk Alajos b.-gyulai tanitó a nagyváradi egyházmegyék képviseletében; ezenkivül Gulyás Béla alelnök s több vendég. Az elnöki megnyitó után, a mely a valláserkölcsi nevelés szükségét hangoztatta, *Majer* püspök a gyülés részvétének jegyzőkönyvi kimondatását kéri *Trefort* Agost elhunyta fölött, a kinek temetésén a tagok közül néhányan jelen lesznek. Az inditvány elfogadtatott. Az idén 4799 frt 58 krnak négytized része forditattik ösztöndijakra; azaz kerekszámban 1900 frt. Négy száz- és 14 ötvenforintos ösztöndijas az összeg élvezetében továbbra is meghagyatik. Az uj folyamodók között 800 frt osztatik szét, s pedig 50 frtjával. Az ösztöndijt élvezők mindnyájan tanitók parochián. Segélyül 8769 frt volna szétosztandó; ez összegből azonban 1000 frt Majer inditványára az árvaalaphoz csatoltatik; azután 25—120 forintra terjedő segélyek utalványoztattak elszegényedett tanitók s ezek özvegyei javára 1855 frt értékben, az összeg fenmaradó részét az alaptőkéhez fogják csatolni. Néhány jelentéktelen ügy elintézése után az ülés véget ért.

— **A magyar orvosok és természettudósok vándorgyülése.** Tátrafüredről sürgönyzik lapunknak: A magyar orvosok és természettudósok ez idei, huszonnegyedik vándorgyülését ma délelőtt 10 órakor nyitotta meg *Császka* György szepesi püspök. A vándorgyülés tagjai közzé már eddig 270-en iratkoztak be, köztük számosan az itt időző fürdővendégek közül. Tegnap este ismerkedési estély volt. A tánczteremben megtartott gyülést *Császka* elnöki beszéde vezette be, ki meleg szavakban emlékezett meg Trefort közoktatásügyi miniszter elhunytáról. A közgyülés felállással fejezte ki részvétét a gyászeset felett s ennek jegyzőkönyvileg is kifejezést adott. Az elnök inditványára a vándorgyülés egyuttal elhatározta, hogy kebeléből Császka püspök elnök, Hunfalvy János és Szabó József fognak a vándorgyülés részéről az elhunyt miniszter temetésén résztvenni. Majd az elnök folytatta megnyitó beszédét, a vallás, az erkölcs és a tudomány közti összefüggést tárgyalva. A püspök beszédét viharos tapsokkal fogadták. Ezután *Csáky* Albin gróf szepesmegyei főispán a fürdő birtokosának a lőcsei banknak, továbbá Szepesmegyének és a Kárpát-egyesületnek nevében üdvözölte a vándorgyülést. Felolvasták ezután a hazai tudományos társulatoktól, valamint a külföldi tudósoktól érkezett üdvözleteket, melyek száma meghaladja a harminczat. — *Szabó* József az akadémia nevében üdvözölte a vándorgyülést. A titkári jelentés tudomásul vétele után dr. *Chyzer* tartott emlékbeszédet dr. Arányi Lajos és dr. Orley László elhunyt tagok felett is méltatta ezek érdemeit a tudomány körül. *Kovácsi* inditványára az emlékbeszédek kinyomtatását határozták el. Öt perczny szünet után dr. *Fodor* József ült a felolvasó asztalhoz s élénken megtapsolt szellemes értekezést olvasott fel a nők szerepéről a közegészségügyben».

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Kivégzett istenek.** Fu-csau khinai kikötővárosban régente pompás templomot épitettek a bosszu isteneinek. Ha a khinai bosszut akart valamiért állani, ezektől az istenektől kért segitséget. A mult hónapban a fu-csaui katonai főparancsnok hirtelen meghalt, s a lakosság általános véleménye szerint a bosszuállás istenei okozták gyors vesztét. A rendőrfőnök erre ezeket az isteneket, — összesen tizenöten voltak, — azonnal letartóztatta és birói széke elé hurczoltatta. Mielőtt azonban itéletet mondott, elrendelte, hogy a fából készült istenek szemeit szurják ki, nehogy meglássák, ki itél sorsuk fölött. Ezután teljesen megnyugodva itéletet hozott a biró, és mind a tizenöt vádlottat bünösnek találva, fejvesztésre itélte őket, s a kettészelt testeket a vizbe dobatta. Az itélet végrehajtása után a biró lerombolatta a bosszuistenek templomát, hogy ujak ne foglalhassák el a szent csarnokokat.

— **A lokomotiv áldozata.** Sibrik Antal nyugalmazott huszárezredest, mint annak idején megirtuk, Rákospalotán elgázolta a lokomotiv. Az ezredes özvegye gondatlanság által okozott emberölés miatt emelt vádat az osztrák-magyar államvasuttársaság ellen, de a pestvidéki törvényszék s utóbb a kir. tábla, valamint a kir. kuria is megszüntető határozatot hozott, mert Sibrik Antal halálát a saját vigyázatlansága okozta. Az özvegy erre kártéritési pert inditott a vasuttársaság ellen s 78,000 forintot követel. A polgári törvényszék a jövő hónapban hoz ez ügyben itéletet.

— **Körözés.** A budapesti kir. törvényszék országosan körözteti Elbert Károly vendéglőst és nejét, Biró Magdolnát, a kik ellen sikkasztás büntette miatt bünvádi eljárás van folyamatban.

— **Uj hitbizomány.** A budapesti törvényszék polgári osztálya a király engedélye alapján tegnap biróilag megállapitotta, hogy gr. *Károlyi* Alajos, volt londoni osztrák-magyar nagykövet fia Lajos javára uj hitbizományt alapithasson. A hitbizományt 38 birtok, két fővárosi palota és két budapesti bérház képezi.

— **Megtámadott végrendelet.** Budai Goldberger Adolf orvos félmilliónál nagyobb vagyonáról ugy vegrendelkezett, hogy a hagyatékból 20,000 forint jótékony czélokra forditassék, a nagy vagyon pedig felerészben az örökösöket illesse s felerészben addig tőkésittessék, «mig olyan nagy összeggé nem válik, hogy kamataiból az egész emberiség nyomora enyhittessék és ahol csak a világon nyomor, járvány, szegénység van, ahol a korrupczió uralkodik, ott rögtön segély nyujtassék.» A végrendelkező szerint a tőkésitést addig kellene folytatni, mig minden 100 forintból 200 millió lesz. Az egyik örökös pörrel támadta meg e végrendeletet, azt hozva fel, hogy az örökhagyó óhajtása abszurd s a végrendelet, melyben sok a törlés és beszurás, aggályos. A 20,000 forintos jótékony czélu hagyatékot az örökös nem támadta meg. A per tárgyalása november 9-én lesz a budapesti királyi törvényszék polgári osztályánál.

MULATSÁGOK.

— **A szécsényvidéki fiatalság**, mint levelezőnk irja, fényesen sikerült mulatságot rendezett aug. 18-án Szécsényben az «Ujvilág» szálló termeiben. A rendezőség minden tekintetben kiérdemelte az egybegyült diszes közönség elismerését. Részt vettek a mulatságon: Balás Antalné, Balásy Arpádné, báró Buttler Henrikné, özv. Csemiczky Elekné, Daczóné, Fábián Gyuláné, Fekete Lászlóné, Glósz Samuné, Hampel Józsefné, Horthy Pálné, Ivánka Ödönné, Kubányi Józsefné, Nagy Béláné, özv Makovinyiné, Plachy Jánosné, Podhorszky Pálné, özv. Pongrácz Adámné, Ruszinkó Antalné, Szabó Vilmosné, Szakall Barnáné, Tersztyánszky Istvánné, továbbá Beke Irma, Bölöni Karola, Beke Mariska, báró Buttler Malvin, Daczó Mariska, Egry Erzsike, Glósz Jolán, Goth Ilonka, Kubányi Margit és Mariska, Kalina Mariska, Nagy Anikó, Plachy Erzsi, Mariska, Panni és Sári, Podhorszky Ilonka, Pongrácz Matild, Ruszinkó Gizella, Szakall Aranka stb, kik mindannyian kedves emlékekkel tértek haza.

— **A facseti kaszinóegylet** augusztus 20-án felerészben a «Jósziv», felerészben pedig Greovácz, Kis-Tikvány és Rakittova krassószörénymegyei elemi csapásokat szenvedett községek javára ünnepélyt rendezett szép sikerrel. Délután 4 órakor kezdődött meg az ünnep, melyben zene, változatos bohózatok, tombola, bazár mulattatták a közönséget. Este 8 óra tájban a fényesen kivilágitott sétatéren diszes hangverseny volt, ezt követte a világos kivirradtig tartó táncz. Az eredmény a jótékony czélra igen kedvező volt, a mennyiben a jótékony czélra több mint 300 frt jutott.

HÁZASSÁG.

— **Eljegyzés.** Dr. *Szabó* Gyula Kolozsvár város főjegyzője s egyet. magántanár hétfőn tartotta eljegyzését Nagyváradon *Serédi* Saroltával a kolozsvári nemzeti szinház tagjával.

— **Esküvő.** *Zechmeister* Károly Győr sz. kir. város polgármestere a deáktéri evang. templomban tegnap esküdött örök hüséget *Mocsári* Irénnek, Mocsári Ernő budapesti gyáros leányának.

GYÁSZROVAT.

Halász Géza hült tetemeit ma d. u. 5 órakor áldották meg ref. szertartás szerint a zöldfa-utczai gyászházban. Az egész udvar gyászba volt vonva. A ravatalt számos gyönyörü koszoru fedte u. m. Pestvármegyéé, Budapest fővárosé, a m. tud. akadémiáé, az első m. biztositó társaságé (kettő), a «Sas» társaságé s a családbeliek több koszoruja. A ravatal fölött *Pap* Károly ref. lelkész tartott meginditó gyászbeszédet. Az egybegyült diszes közönség közt volt Földváry alispán, Ráth főpolgármester, Lévay Henrik bizt. társ. igazgató, Stoczek József, Hunfalvy Pál akad. tagok, Törs Kálmán orsz. képviselő, Gerlóczy, Kada alpolgármesterek, Bellaágh pestm. főügyész és Hirkó főorvos, Rózsa Péter tanácsnok, Sigray Pál, Hindy Kálmán, Bernáth Béla, Wimmer Antal főv. biz. tagok, Degen Titusz plébános stb. A holttestet a megáldás után Dabasra szállitották a családi sirboltba.

Özv. Liszt Józsefné Liszt Ferencz a halhatatlan zongorakirály sógorasszonya Temesvárott 75 éves korában végelgyengyülés következtében meghalt. Két évvel ezelőtt vesztette el férjét Liszt Józsefet, azóta abból a csekély pénzsegélyből éldegélt, melyet egyik rokonától kapott. Utolsó időben szegénység környezte Liszt Ferencz sógorasszonyát, kinek temetési költségeit a város viselte.

Amb ó Béla 5. honvédhuszár-ezredbeli tiszthelyettes dr. Ambró J. pozsonyi bábaképezdei igazgató 20 éves fia, hosszu betegség után meghalt.

Nagy Agoztont, a budai zeneakademia volt elnökét és a budai dalárda volt tiszteletbeli elnökét ma délután kisérték örök nyugalomra a vizivárosi temetőbe. A 72 évet élt aggastyán koporsóját számos koszoru boritotta. A halottas házban Fellner Ferencz a zeneakademia titkára bucsuztatta el az elhunytat, a ki 21 évig volt a budai zeneakademia elnöke s e hosszu idő alatt számos érdemet szerzett. A gyászbeszéd előtt és utána is a budai dalárda gyászdalt énekelt s azután hosszu kocsisor kisérte a halottat a temetőbe.

Trefort Ágoston.

Az elhunyt miniszter holttestét ma a kora reggeli órákban ravatalozták fel Széchenyi-utcza 1. szám alatt levő másodemeleti lakásának ebédlő-termében. A ravatalon nyitott koporsóban feküdt a halott, s a délelőtt folyamán rendkivül nagyszámu közönség kereste fel a halottas házat, hogy egy utolsó pillantást vessen az elhunyt miniszter hófehér szakállal köritett, változatlan, klasszikus arczára. A halott összekulcsolt kezében ezüsttel diszitett ébenfa feszületet tartott. A nyitott koporsó fölé aranyszegélyü fekete bársony baldachin borult, s a fekete posztóval bevont falon, a holttest fejénél fehér ezüst kereszt vált ki a sötét szinből. A koporsó előtt feketével bevont asztalkán arany feszülett állott. Ettől jobbra és balra két kis asztalkán a boldogultnak számos érdemjeleit helyezték el. A ravatal körül 102 viaszgyertya vetett világot a halovány arczra. A miniszter holtteste fekete szalonöltözetben nyugodott a gazdagon megaranyozott világos barna érczkoporsóban, melynek aljánál a kormány tagjainak fehér rózsákkal átszött óriási babér-, tölgy- és pálmakoszoruját helyezték el. A koszoru gyászfátyollal bevont szalagján a következő felirat van: «Szeretett felejthetetlen társunknak — a magyar királyi kormány tagjai.» E koszoru mellett volt a «Délmagyarországi tanitóegyesület» fehér és piros rózsákból készült koszoruja, melyet Sztára József igazgató helyezett az egyesület nevében a ravatalra.

A gyászoló család tagjai közül egy sincs, a ki koszorut ne tenne a ravatalra, még a kis unokák is kötöttek picziny rózsakoszorukat. A család tagjai közül ime ezeknek koszorui vannak a ravatalon: Trefort Agnes, özvegy Batthyány Ferenczné, Trefort Edit s fiacskája, a kis Ervin, Pott Konstantinné és neje Trefort Anna, Szalay Imre és neje Trefort Mária s gyermekeik Gábor és Lidi (rózsakoszoru «Nagypapának» fölirattal), özv. Szalay Ágostonné. A többi koszorut csak az akadémia előcsarnokában felállitandó ravatal körül rendezik el. — Az ideiglenes ravatalhoz a Széchenyi-utczai halottasházban egész nap özönlött a közönség, melynek soraiban különösen tanártestületek, tanitók és tanitónők voltak nagy számmal. Délután 4 órakor bezárták a halottas-terem ajtait s ettől fogva készültek a holttest átszállitására az akadémia csarnokába, honnan a temetés holnap d. u. 5 órakor megy végbe. Este 10 órakor, fáklyafény mellett vitték át a koporsót az akadémia oszlopos csarnokában felállitott ravatalra, a hol — egészen a temetés idejéig, holnap (péntek) délután 5 óráig — megtekinthető lesz. A csarnokot a temetkezési vállalat gyászpompával ékiti fel holnapra. A márványoszlopokat és a falmezőket fekete bársonydrapériákkal vonják be, a lépcsőzeten pedig délszakinövénycsoportozatokat helyeznek el. A ravatal nem lesz nagyon magas, hogy mindenki megtekinthesse a boldogultnak nemes arczát, a koporsót azonban üvegfedéllel zárják el. A ravatal körül ötven gyertyát és a sarkain négy óriási kandelábert gyujtanak meg.

A részvét minden oldalról megható módon nyilvánul Trefort Agoston halála felett. A mélyen sujtott család nagy fájdalmát enyhitette részvétnyilatkozatával a király és a királyné, kik br. Fejérváry Géza honvédelmi minisztert, mint a Budapesten időző miniszterek doyenját bizták meg azzal, hogy a család előtt tolmácsolja részvétöket a nagy veszteség felett. Báró Fejérváry Géza este 7 órakor jelent meg a halottas háznál, hol Szalay Imre osztálytanácsos, Pott Konstantin tengerész-kapitány s a család nőtagjai előtt kifejezte a király és királyné ő felsége legmélyebb részvétét, melynek személyesen való átadására a királyi pár táviratilag bizta meg. A miniszter ezután *Kálnoky* Gusztáv gróf külügyminiszter, *Taffe* gróf osztrák miniszterelnök és *Tisza* Kálmán miniszterelnök nevében s megbizásából fejezte ki részvétét, — *József* főherczeg részvétnyilatkozattal s koszoru küldésével rótta le Trefort emléke iránt a kegyelet adóját. A főherczeg, ki Trefort betegségének minden mozzanatát résztvevő érdeklődéssel kisérte, Dobieczky József honvéd-századost bizta meg őszinte részvétének tolmácsolásával, a ki bejelentette egyuttal, hogy a főherczeg koszorut is küld a ravatalra.

A magyar tudományos akadémia küldöttségileg kérte fel a családot arra, hogy a ravatalnak az akadémia előcsarnokában való fölállitásába egyeznék bele. A küldöttség tagjai voltak: Stoczek József, Fraknói Vilmos, Szilágyi Sándor, Pulszky Károly és Thallóczy Lajos. A gyászoló családnál ma személyesen jelentek meg, s meleg szavakkal tolmácsolták fájdalmas részvétöket. Kautz Gyula, a fővárosi IV. ker. választók s a győri jogakadémia küldöttsége, Thallóczy Lajos dr. kormánytanácsos a bécsi Teréziánum nevében, Ferenczy József dr., a közoktatási tanács jegyzője a tanács nevében, Gerlóczy Károly első alpolgármester, Pasteiner Gyula az iparmüvészeti társulat részéről stb. Bedekovich Kálmán miniszter, Ráth Károly főpolgármester, Horánszky Nándor orsz. képviselő, Daruváry Alajos kuriai alelnök, Zalabéri Horváth altábornagy, Leövey Sándor osztálytanácsos, Rüdt de Collenberg gróf, Békey Imre, Lipthay Sándor müegyetemi rektor, Tóth József, Széchenyi Jenő osztálytanácsos, Wahrmann Mór, Fehér Ipoly, Román Sándor egy. tanár, Arany László, dr. Ilosvay Lajos müegyetemi tanár stb. Berzeviczy Albert közoktatásügyi államtitkárt Párisban találta a halálhir, honnan táviratban fejezte ki részvétét s egyuttal intézkedett, hogy nevében koszoru tétessék a ravatalra. Az államtitkár azt is tudatta, hogy siet hazafelé, hogy a gyászszertartáson megjelenhessék.

A részvéttáviratok.

A gyászoló családnak, a hova csak megérkezett Trefort Agoston halálának hire, mindenünnen távirat utján sietnek kifejezést adni a magyar közélet kiváló jelesének elhunyta fölött érzett őszinte fájdalomnak. A család fájdalmában őszinte részvéttel osztozók sorában van a *királyné* is, kinek megbizásából br. Nopcsa főudvarmester a következő táviratot intézte Szalay Imre osztálytanácsoshoz:

«A császárné és királyné ő felsége fájdalommal vett tudomást Trefort miniszter haláláról és méltóságodnak valamint a család többi tagjainak mély részvétét fejezi ki.»

Tisza Kálmán miniszterelnöktől a következő táviratot vette Szalay Imre osztálytanácsos:

Igaz fájdalommal tölt el a közügyet, a barátokat, a családot ért nagy veszteség. Kérem tolmácsolja benső részvétemet a család többi tagjai előtt

A családhoz érkezett részvéttáviratokból, melyek száma megközeliti a kétszázat, közöljük a következőket:

«Fogadja nagyságod őszinte részvétem kifejezését. — Herczegprimás *Simor* János.»

«Fogadja mély részvétemet a veszteség miatt, mely önöket és mindnyájunkat, kik a boldogultnak tisztelői és barátai voltunk, ért. A jó uton, ki nemes szivét élte alkonyán magához vonta, lelkét az örökkévalóságban kegyelmébe fogadandja. Ő eltávozott, de quidquid ex eis amavimus — quidquid mirati sumus, manet. — *Schlauch* püspök.»

«Fogadja legmélyebb részvétemet. — *A király kabinet-irodájának titkárja.*

«Osztozom a legnemesebb család jogos fájdalmában s tagjainak szent vallásunk vigaszát, a drága boldogult családfőnek pedig a kiválasztottak glóriáját kivánom. — *Haynald* bibornok.»

«Szegény Agnes! Kimondhatatlanul sajnállak s megosztom fájdalmad. — Ilona.» (Tisza Kálmánné szül. Degenfeld Ilona grófnő, ki a család minden egyes tagjának külön részvéttáviratot küldött.)

«Megtört szivvel vettem gyász-sürgönyödet. Fogadjátok egyelőre ez uton is a legmélyebb részvétnyilatkozatomat. Báró *Vay Miklós.*»

«Engedje kijelentenünk, hogy mély gyászában és bánatában mi is szivünk mélyéből osztozunk. *Horváth* Boldizsár, *Radisics* Jenő.»

«A jeles államférfi és legjobb családfő, őszinte jóakaróm elhunyta feletti mély fájdalmukban örök hálával és kegyelettel osztozom. *Román* Miron, metropolita.»

«Fogadjátok mindnyájan legőszintébb részvétünket. *Jekelfalussy* és neje.»

«Mélyen megrendülve sietek gyászotokban résztvenni. *Fraknói.*»

«E perczben értesültem a hazánkat ért nagy veszteségről. Az elhunytban nemcsak a kiváló államférfit, hanem őszinte jóakarómat is gyászolom. Kérlek, fogadd őszintén érzett részvétem nyilvánulását és fejezd ki a megboldogult általam is oly felette tisztelt családjának. Ezen csapás az egész országot éri, de különösen nagy fájdalmat okoz legőszintébb hivednek — *Szalay* Ödön.»

«A pótolhatlan országos nagy veszteség feletti fájdalmukban osztozik — *Geduly* Lajos, ev. püspök.»

«Fogadja a legbensőbb részvét kifejezését szeretett atyja, legkedvesebb s legrégibb barátaink egyikének elhunyta alkalmával — A *Falk* család.»

«Mindnyájan mélyen szomorodva vagyunk nemes pártfogónk s nagyérdemü barátunk elhunyta felett. Isten erősitse és vigasztalja önt és testvéreit. — *Inkey* Nándor és neje.»

Baross Gábor a következő levelet küldte. «Legmélyebb és legőszintébb részvétét siet kifejezni. Budapest, aug. 23. Baross Gábor.»

E táviratokon kivül küldtek még sürgönyöket: Meszlényi szatmári püspök, dr. Vutkovich Sándor, Plener Mariska, a Vinczenti család, Korányi Adolfné, Suess Ede, Ciotta fiumei podesta, a polgárság és a tanács nevében, a pozsonyi Toldy kör stb. Bubics Zsigmond püspök Kassáról, Serényi László gr. Putnokról, Thaly Kálmán Léváról, Wrede család Ratsachból, Tanárky Gedeonné Nagy-Kőrösről, Kállay Béniné Mondseeből, Petrovits Ferencz tanker. főigazgató Marienbadból, Kubinyi Károly tanfelügyelő Galgóczról, Végh Angelika Auseeból, Csáky Albin gr. Tátrafüredről, Wohl Janka és Stefánia Auseeból, Boruta Pál polgármester Modorról stb.

*

A m. tud. akadémia ma délután 6 órakor együttes ülést tartott, ama módozatok megállapitása czéljából, a melyekkel kifejezést adhasson nagyrabecsült elnökének halála felett. Az akadémikusok közül megjelentek: Stoczek József másodelnök, Fraknói Vilmos főtitkár, Gyulai Pál másodtitkár, Ballagi Mór, Szilágyi Sándor, Kautz Gyula, Frivaldszky János, Eötvös Loránd báró, Vámbéri Armin, Pauler Gyula rendes tagok és Vadnay Károly, Hampl József, Csontossy János, Thallóczy Lajos, Pulszky Károly, Heinrich Gusztáv, Arany László, Domanovszky Endre, Acsádi Ignácz, Keleti Antal, Wartha Vincze levelező tagok. Stoczek József foglalta el az elnöki széket s a következő beszéddel nyitotta meg az ülést:

«Tekintetes Akadémia! A gyászlobogó, a mely az akadémiai palota homlokzatán leng, érthetően tolmácsolja, hogy gyászos az ok, a mely ily szokatlan időben arra kötelezett, hogy a M. T. Akadémia tisztelt tagjait a jelen ülésre egybehivjam. A mit egy idő óta remegve sejtettünk, az mélyen szomoritó, fájdalmas valósággá lőn: Akadémiánknak nincsen immár elnöke! Elköltözött az a lánglelkü, áldott jószivü férfiu, a ki fenkölt szellemének hatalmával, mint kormány-tag, mint államférfi és tudós, különösen pedig akadémiánknak 1841 óta levelező, 1867 óta tiszteleti, 1874 óta igazgató tagja, 1885 óta pedig elnöke, élőszóval, irásban és tettekkel, évek hosszu során, páratlan sikerrel müködött az édes haza összes kulturális érdekeinek előmozditásán. Teljes mértékben reá illenek az ifjabb Plinius emez emlékezetes szavai: «Equidem beatus puto, quibus Deorum munere datum est: aut facere scribenda, aut scribere legenda; beatissimus vero quibus utrumque.» Egyébként az akadémia második osztályának lesz feladata gondoskodni arról, hogy felejthetetlen elnökünk érdemei ünnepies módon legyenek méltatva. Ez alkalommal az összes akadémia nevében, csak azon kegyeletteljes érzelemnek óhajtok kifejezést adni, hogy Trefort Ágoston, szeretve tisztelt elnökünk emléke az akadémia körében örökké áldott leend. Kötelességemnek tartom még a tekintetes akadémiát

értesiteni, hogy előzményes esetek alkalmával tett intézkedéseket szem előtt tartva, szabadságot vettem magamnak boldogult elnökünk mélyen tisztelt családját fölkérni: kegyeskedjék megengedni, hogy a nagy halottnak ravatala az akadémiai palota oszlopcsarnokában állittassék föl s igy az akadémiának alkalma legyen boldogult elnökét tudományos működésének csarnokából az örök nyugalom helyére kisérni. (Általános helyeslés.) A mélyen tisztelt család e kérelemnek helyt adni méltóztatott. Kérem a tekintetes akadémiát, kegyeskedjék ezen intézkedésemet helyeslőleg tudomásul venni. (Helyeslés.) Stoczek József beszéde után *Fraknói* Vilmos főtitkár olvasta föl azokat a pontozatokat, a melyek az akadémia gyászának módját fejezik ki. Ezek szerint: I. Az akadémia másodelnökének az akadémia fájdalmát tolmácsoló beszédét jegyzőkönyvbe iktatják. II. A másodelnök amaz eljárását, a mely szerint a gyászoló családnál közbenjárt az iránt, hogy a ravatal az akadémia előcsarnokában állittassék föl, az akadémia helyesli. III. Az akadémia gyászjelentést bocsát ki. IV. Az akadémia a ravatalra koszorut helyez. V. Az Akadémia testületileg vesz részt a temetésen. VI. Az Akadémia részvétiratot intéz a gyászoló családhoz. VII. Az akadémia II. osztálya emlékbeszédet fog tartani. Végre VIII. Fölterjesztést fog intéztetni a nagygyüléshez az iránt, hogy az akadémia elhunyt elnökének mellszobra az ülésterem s arczképe a képes terem részére elkészittessék. Az akadémia igazgatósága ma délután ülést tartott, a mely alkalommal a temetés közelebbi részleteit állapitotta meg.

*

Budapest főváros tanácsa ma délelőtt tartott ülésén Gerlóczy Károly, helyettes polgármester mély megilletődéssel jelentette be Trefort Ágost halálát s meleg szavakban emlékezett meg tevékeny életéről, melynek legnagyobb része a fővárosban telt el. Az elhunytnak — mondá a polgármester — nemcsak az ország és a magyar nemzet köszönhet sokat, hanem a főváros gyors felvirágzása körül is elévülhetetlen érdemei vannak. Olyan fokra fejlesztette a főváros tanügyét, melyről egy-két évtized előtt még álmodni is alig lehetett. Az iskoláknak palotákat emelt, melyek a főváros diszére szolgálnak. Tevékeny szelleme mindenütt ott volt, a hol alkotni s tettereje, a hol tenni kellett. Illő tehát, hogy az ország gyászához a főváros is hozzá járuljon.

Ezután bejelentette a polgármester mindazokat az intézkedéseket, melyeket utólagos jóváhagyás reményében, mint azt reggeli lapunkban már közöltük, tett. A tanács a polgármester intézkedéseit jóváhagyta s elhatározta, hogy a temetésre testületileg megjelen. Ráth Károly főpolgármester a következő körlevelet intézte a fővárosi bizottsági tagokhoz: Nagyméltóságu Trefort Agoston ur, vallás- és közoktatásügyi magyar kir. miniszter, valóságos belső titkos tanácsos, a magyar tudományos akadémia elnöke, Budapest főváros IV. kerületének országos képviselője, közéletünknek egyik legkiválóbb alakja és a nemzet köztisztelete által környezett nagy fia, folyó augusztus hó 22-én délután 2 órakor meghalt. A hazafiui fájdalom legmélyebb érzetével hozom a gyászesetet t. uraságodnak tudomására oly felhivással, miszerint a nagy hazafi temetésénél, mely holnap pénteken, folyó augusztus hó 24-én délután 5 órakor a m. tud. akadémia palotájából fog megtartatni, a főváros képviseletében megjelenni méltóztassék.

*

A tudomány és a müegyetem azzal a részvéttel gyászolják Trefort Ágost halálát, mely méltó annak emlékéhez, kinek hosszu minisztersége alatt az egyetemi oktatás annyit haladt. Az egyetemi tanács ma tartott ülést, melyben elhatározta: 1. Hogy a temetésen a tanártestületek együttesen vesznek részt. 2. Hogy a ravatalra koszorut helyez. 3. Hogy a családhoz részvétiratot küld és 4. a gyászmisén testületileg vesznek részt. A tanári kar az egyetemi rektorátusban, az egyetemi polgárok pedig az egyetemi épületben fognak holnap délután 4 órakor gyülekezni, honnan zászló alatt az akadémia palotájához vonulnak. Az egyetemi tanács az összes egyetemek nevében a családhoz részvétiratot fog intézni. A ravatalra diszes koszorut helyeznek szintén a tudomány-egyetemek nevében.

*

A *müegyetem rektora*, Lipthay Sándor a következő felhivást intézte a hallgatósághoz: «Mély megilletődéssel hozom a hallgatóság tudomására, hogy müegyetemünk felejthetetlen pártfogója és ujjáalkotója: *Trefort* Ágoston vallás- és közoktatásügyi miniszter e hó 23-án délután ½2 órakor elhunyt. A boldogult hült tetemei pénteken, 24-én d. u. 5 órakor fognak a m. tud. akadémia oszlopcsarnokából örök nyugalomra tétetni. Felhivom a müegyetem hallgatóságát, hogy nagy halottunk temetésére testületileg jelenjék meg. Ugyanily értelmü felhivást bocsátott ki a m. kir. tud. egyetem rektori hivatala is. A m. kir. József-müegyetem holnap d. e. 10 órakor rendkivüli tanácsülést tart.

*

Az országgyülési mérsékelt ellenzéki párt elnöksége ma elhatározta, hogy az elhalt vallás- és közoktatásügyi miniszter ravatalára diszes koszorut helyez e felirattal; «A mérsékelt ellenzék — Trefort Agostonnak.»

*

Az országos magy. képzőmüvészeti társulat a következő felhivást küldte szét a választmány tagjaihoz: «Társulatunk nagyérdemü disztagjának, nagyméltóságu Trefort Agoston vallás- és közoktatásügyi magy. kir. miniszter urnak gyászos halála alkalmából, tisztelettel felkérem a választmány igen tisztelt tagjait, hogy társulatunknak a nagy halott iránti hálás kegyelete jeléül az elhunytnak végtisztesség megtételére pénteken e hó 24-én délután 4½ órakor a m. tud. akadémia palotájában minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség nevében Keleti Gusztáv igazgató.

*

A magyar iparmüvészeti társulat nevében, melynek Trefort alapitója volt, dr. Pasteiner Gyula titkár intézett részvétiratot a családhoz.

*

Az országos gazdasági egyesület igazgatósága felkéri az egyesület Budapesten időző tagjait, hogy az elhunyt Trefort Agoston, mint az igazgató választmány legrégibb tagjának (1848. junius 21-től) végtisztességére testületileg megjelenni sziveskedjenek.

*

A m. kir. tud. és müegyetemi olvasókör ma délután népes értekezletet tartott, melyen elhatározta, hogy Trefort Agoston temetésén testületileg vesz részt a tanári karral együtt s a ravatalra diszes koszorut helyez. A gyülekezés holnap (24-én) délután 4 órakor lesz az olvasókör helyiségében (Lipót-utcza 25.)

*

A hazai orthodox zsidóság szintén küldöttségileg képviselteti magát a temetésen. A küldöttségben a vidékről is többen részt vesznek.

*

Koszoruk egész halmaza ékesiti Trefort Agoston ravatalát, tisztelői virággal róják le a kegyelet adóját a magyar közélet elhunyt jelesének. A magyar tudományos akadémia oszlopos csarnoka, hol ma este állitották fel a ravatalt, virággal van megrakva, a márványos falakat elboritják a koszoruk lecsüngő szalagjai. Koszorukat küldöttek:

«József főherczeg — Tisztelete jeléül». «Országos gazdasági egyesület — A választmány legrégibb tagjának». «A II. ker. állami reáliskola tanári testülete — Boldog emlékezetü miniszterének mély hálája és tisztelete jeléül». «A II. ker. kir. egyetemi kath. főgimnázium tanári testülete — Közoktatásunk hallhatatlan miniszterének legmélyebb hálája jeléül.» «Felejthetetlen jó akarómnak — Dr. Vutkovich Sándor.» «Dr. Trefort Agoston feledhetetlen emlékének — Dr. Lutter Nándor főigazgató.» «Idősbb báró Wodianer Albert és neje — Trefort Agostonnak.» «A hülyék intézete — felejthetetlen jótevőjének.» «A nagynevü miniszternek — A hálás Ujvidék.» «Ujjáalkotójának — A hálás müegyetem.» «Tisztelete jeléül — Dr Tauffer Vilmos.» «A kir. magyar természettudományi társulat — A természettudományok lelkes pártfogójának.» — «Berzeviczy Albert — Legmélyebb hálával és kegyelettel.» — «Trefort Agostonnak — a IV. ker. főreáliskola tanári kara.» — «A hazai tanügy dicsőült vezérének — Leghivebb tisztelője — Ney Ferencz.» — «Az V. ker. állami főreáliskola tanári testülete — Hálás kegyelete jeléül.» — «A belső somogyi reform. egyházmegye s a csurgói főgimnázium — Trefort Agostonnak» — «Ervinke — Nagypapának» felirattal Szalay Imre gyermekei külön koszorut is tettek a ravatalra: «Gábor és Lilli — Nagypapának.» továbbá özvegy Szalay Agostonné. — A család tagjai még hat koszorut helyeznek a ravatalra. Továbbá koszorut küld: a győri jogakadémia, az Inkey-család, az izraelita tanitóegylet, a görög macedóniai hitközség, az iparmüvészeti muzeum, Wodianer F. és fiai könyvkiadó czég stb. «A választmány legrégibb tagjának — az országos gazdasági egyesület.» «A tudomány- és müegyetemi olvasókör — az egyetemi polgárság nevében.» «A magyar kir. kormány tagjai — szeretett felejthetetlen társuknak.» «A képviselőház — Trefort Agostonnak.» «Az egyetemi könyvtár ujjáalkotójának — a könyvtár hálás személyzete.» «A mérsékelt ellenzék — Trefort Agostonnak.» «Tiszteletbeli tagjának — a joghallgatókat segitő egyesület.» «Az irók és müvészek társasága — Trefort Agostonnak.» «A belvárosi választók — szeretett képviselőjüknek.» «Az országos nőképző egylet — Trefort Agostonnak.» «A magyar tudományos akadémia — Trefort Agoston nagyérdemü elnökének, igazgató és tiszteleti tagjának.» Bedekovich Kálmán — legjobb barátjának.» «A m. k. közalapitványi tisztviselők — felejthetetlen miniszterünknek. A vallás és közoktatásügyi miniszterium személyzete felejthetetlen és szeretett főnökének. A nagy alkotó emlékezetének — az erdélyi muzeum-egylet. A közalapitványi kir. ügyigazgatóság — Trefort Agoston miniszter urnak. Budapest fővárosa — Trefort Agostonnak. Báró Eötvös József családja — Trefort Agostonnak. Alapitójának — a m. kir. iparmüvészeti iskola. Az orsz. magyar képzőmüvészeti társulat — Trefort Agost disztagjának, jóltevőjének. Felejthetetlen jótevőjének — az orsz. magyar kir. mintarajziskola. Trefort Agostonnak, kegyes jóakarójának — báró Hornig Károly veszprémi püspök. A m. orsz. központi Fröbel-nőegylet — felejthetetlen tiszteletbeli tagjának. A főrendiház — az érdemdus miniszternek. Felejthetetlen vezérének — A néptanitók lapja. Hallhatatlan alapitójának — A pedagógium. A tanitói árvaház alapitójának — A tanitó árvák. Tanintézetük örök emlékü megalkotójának — A budapesti VII. kerületi állami gimnázium tanárai. A budapesti tanitó-testület — Trefort Agostonnak. A budapesti kir. magy. tud. egyetem rektora és tanácsa — A hervadhatlan érdemü közoktatásügyi miniszternek. Tisza Kálmán és neje — Szeretve tisztelt barátjuknak, Trefort Agostonnak hálás tisztelettel. A magyar gazdaasszonyok országos egylete. Az országos kisdedóvó egyesület hálás tisztelettel. Trefort Agostonnak, kegyes pártfogójának. A budapesti tanitótestület — Trefort Agostonnak.

*

A vidék őszinte részvéttel osztozik a gyászban, mely Trefort Agost halálával érte az országot. Több város képviselteti magát a temetésen, másutt gyászlobogók kitüzésével fejezik ki a részvétet. A vidéki részvétnyilatkozatokról szóló táviratokat a következőkben adjuk:

Kolozsvár, aug. 23. A városi tanács *Trefort* temetésére Albach polgármestert, Szabó főjegyzőt és Szász Béla városi képviselőt küldi, kik a koporsóra koszorut fognak helyezni. A Ferencz József-egyetem tanácsa ma délelőtti ülésén Trefort miniszter elhalálozásáról fájdalmasan vesz tudomást s elhatározta, hogy az elhunyt családjához részvéttáviratot intéz, s hogy a temetésen magát dr. Kolozsváry rektorból s a négy kar képviselőiből álló küldöttséggel képviselteti s a ravatalra koszorut fog helyeztetni s lelki üdveért gyászisteni tiszteletet rendez, végül elfogadja a jog és államtudományi kar adományát a Trefort-alap gyarapitására. A küldöttségek ma este utaznak el.

Arad, aug. 23. Trefort miniszter elhunyta itt mély benyomást idézett elő. Arad város összes középületein és iskoláin gyászlobogók lengenek. Az aradi összes tantestületek ma délelőtt tartott közgyülésükben elhatározták, hogy a temetéshez küldendő képviselők és koszoruk helyett Trefort emlékére és nevére alapitványt tesznek az iskolai kertészet népszerüsitésében kitünő tanitók jutalmazására.

Modor, aug. 23. Városunk elhatározta, hogy Trefort miniszter koporsójára koszorut fog letenni és hogy részvétét fejezi ki a haza és tanügy e nagy vesztesége felett a gyászoló családnak.

Szabadka, aug. 23. Trefort miniszter halálhire itt mély részvétet és megdöbbenést keltett. A középületeken gyászlobogók lengenek. A törvényhatóság képviseltetni fogja magát a nagy államférfiu temetésén.

Temesvár, aug. 23. A miniszter halálának hirére az összes középületekre feltüzték a gyászlobogókat.

Pozsony, aug. 29. Pozsony várost Trefort Agoston holnapi temetésénél *Mergl* polgármester, *Neusziedler* Károly országgy. képviselő, *Mihályi* és *Szeifert* városi képviselők fogják képviselni, s diszes koszorut helyeznek a koporsóra.

*

A bécsi reggeli lapok Trefort Agoston elhunytáról kivétel nélkül előkelő helyen foglalkoznak. A *Fremdenblatt* vezérczikkben ünnepli a magyar államférfi emlékét, sokoldalu működéséről szólva, konstatálja a nagy eredményeket, melyek nevéhez füződnek s azzal végzi a meleg megemlékezést, hogy Magyarország még sokáig kegyelettel fogja megőrizni Trefort emlékét s együtt emlegeti Eötvössel, kivel rokon volt az életben és szellemben. A Neue Freie Presse Trefort egyházpolitikai működéséről emlékezik meg rokonszenvesen s kiemeli, hogy széles európai látóköre irodalmi müveinek maradandó becset kölcsönöz. A *Wiener Allgemeine Ztg* szintén az őszinte elismerés hangján emlékezik meg az elhunytról.

*

A magyar tudományos akadémia elnökének haláláról külön gyászjelentést adott ki, mely következőleg hangzik: «A magyar tudományos akadémia mély megilletődéssel jelenti nagyérdemü elnökének, igazgató és tiszteleti tagjának, *Trefort Ágostonnak*, augusztus hó 22-én d. u. 1¾ órakor történt gyászos elhunytát, és a gyász-ünnepélyre, mely augusztus hó 24-én, pénteken délután 5 órakor a magyar tudományos akadémia palotájának oszlopcsarnokában tartatik meg, az akadémia minden rendü tagjait meghivja.

*

A tudomány és müegyetemi olvasókör a következő gyászjelentést adta ki: «A tudomány és müegyetemi olvasókör mély fájdalommal jelenti, hogy tiszteletbeli tagja, a kör és az egyetemi ifjuság lelkes barátja és pártfogója: *Trefort* Agoston e hó 22-én meghalt. Temetése e hó 24-én lesz. Gyülekezés a temetés napján ½3 órakor az olvasókör helyiségében lesz. (Lipót-utcza 25. sz. I. em.)

*

A *hivatalos lap* mai száma a Trefort-család gyászjelentését közölvén, e szavakkal emlékezik meg az elhunytról: «A haza legkitünőbb fiainak, a magyar kultura legmunkásabb vezéralakjainak, s a trón legbuzgóbb hiveinek egyikét vesztette a boldogultban.»

A hivatalos lap aug. 23. számából.

Kinevezés. A pénzügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbizott m. kir. miniszterelnök: Szakács Lajos, Endli Ferencz, Blósz Mihály, Papp József, Fábri Gyula, Piacsek Ede, Farkas István, Smatla Gyula, Szücs Antal, Schrecker Ede és Uruszky Alajos II. oszt. pénzügyőri biztosokat I. oszt. pénzügyőri biztosokká, — Spanner Emil, Hazai Manó és Graeser Gyula cs. kir. főhadnagyokat, Stolesesco Miklós m. kir. honvéd főhadnagyot, Joos Elek m. kir. honvéd főhadnagy-kezelőtisztet végleges, Vanka Béla és Szauter Győző pénzügyminiszteri számtiszteket, ifj. Vass Imre állami végrehajtót és Freyseysen Virgil müszaki vegyészt, továbbá Mész Lajos, Balkó Lajos, Obetko Vilmos, Kelemen János, Jerzsabek József, László Sándor, Kunhuber Károly, Biernatek Ede, Zelechovsky Endre, Holl Jenő, Lángmáhr János, Liszkay Kálmán és Kozma Ede pénzügyőri szemlészeket, valamint Perháts Miksa merenyei lakost ideiglenes minőségben III. oszt. pénzügyőri biztosokká. A m. kir. honvédelmi minszter: Opicz Nándor altiszti igazolványnyal ellátott honvéd őrmestert IV. oszt. irodatisztté. A m. kir. tengerészeti hatóság elnöke: edelényi Szabó Lajos II. oszt. irodatisztet Fiumében a hatóság irodavezetőjévé. A budapesti kir. főügyész: Somogyi György 20. sz. honvéd gyalog féldandárbeli igazolványos számvevőőrmestert kaposvári kir. tszéki fogházőrmesterré, Lakner István komáromi kir. törvényszéki fogházőrt, ugyanezen fogházhoz fogházőrmesterré nevezte ki.

A honvédség köréből. Ő felsége f. évi aug. 11-én Ischlben kelt legf. elhatározásával: *Oroszi Bálványi* János honvéd alezredesnek, a 8-ik honvéd gyalog féldandár parancsnokának, a megtartott felülvizsgálat eredményéhez képest, mint «honvédségi csapatszolgálatra nem alkalmas, helyi szolgálatra alkalmas»-nak, nyugállományba helyezését legk. elrendelni, s egyidejüleg *Sassy* Frigyes alezredest, a 22-ik honvéd gyalogféldandár 2-ik zászlóaljának parancsnokát a 8-ik honvéd gyalogféldandár parancsnokává; *Bábolnay* Lajos őrnagyot, a IV. honvéd kerületi parancsnokság segédtisztjét, ezen alkalmazása alól való felmentés mellett, a 22-ik honvéd gyalogféldandár 2-ik zászlóaljának parancsnokává: *Körmendy* Lajos századost, a 10-ik honvéd gyalogdandár 3-ik zászlóaljnak parancsnokát, az I-ső honvéd kerületi parancsnokság segédtisztjévé; végre *Hofbauer* István őrnagyot, a Ludovika Akadémia tanárát, a 10-ik honvéd gyalogféldandár 3-ik zászlóaljának parancsnokává. A m. kir. honvédségi Ludovika Akadémián ez évben megtartott hadapródi vizsgák alapján m. kir. csendőr-hadapródokká kineveztetnek a következő csendőr-őrmesterek: *Ferenczy* József, az I. sz., *Sándor* László, az I. sz., *Spalla* Aurél, a VI. sz. és *Bodó* Sándor, az I. sz. m. kir. csendőr-kerület állományában.

Királyi adomány. Ő felsége, a *bodollói* róm. kath. egyházközségnek, iskolaépitkezési czélokra, száz forintot, a *bodrog-szerdahelyi* gör. kath. hitközségnek, temploma helyreállitására, kétszáz forint segélyt, a *bogdánszóvárhegyi* gör. kel. egyházközségnek, iskolaépitkezési czélokra száz forintot. a *boziási* gör. kath. hitközségnek, egyházépitkezési czélokra, ötven forintot, a *fornadiai* gör. kel. román egyházközségnek, templома felépitésére, száz forintot, a *főnyedi* róm. kath. egyházközségnek, iskolaépitkezési czélokra, száz forintot, a *gócsi* ág. ev. egyházközségnek, iskola helyreállitására, ötven forintot, a *hernád-zsadányi* róm. kath. egyházközségnek, iskolaépitkezési czélokra, száz forintot, a *kosztafalvi* gör. kath. hitközségnek, templom-fölszerelésre, ötven forintot, a *maggar-komjáti* gör. kath. egyházközségnek, iskola-fölszerelésre, ötven forint, a *nádi* róm. kath. egyházközségnok, iskolaépitkezési czélokra, száz forintot, az *ó-vencsellői* gör. kath. egyházközségnek, iskolaépitkezési czélokra száz forintot, a *vázseczi* ág. hitv. ev. egyházközségnek, temploma felépitésére, száz forintnyi segélyt magánpénztárából adományozott.

Ügyvédi kamara. A pozsonyi ügyvédi kamara részéről közhirré tétetik, hogy *Schober* Ernö ügyvéd, Galgócz város székhelylyel, ezen kamara névjegyzékébe bejegyeztetett.

Névváltoztatás. Kiskoru *Kopeczki* Alajos, Mária és Aurélia ó-becsei illetőségü ugyanottani lakosok vezetéknevüknek «Szilvási»-ra, *Guttmann* Jákób (Ármin) szarvasi illetőségü budapesti lakos vezetéknevének «Gerő»-re kért átváltoztatása belügyminiszteriumi rendelettel megengedtetett.

TÁVIRATOK.

Bécs, aug. 23. (Az *Egyetértés* távirata.) A *Neues Wiener Abendlatt* budapesti távirata szerint máris beszélnek arról, hogy ki lesz *Trefort utódja.* Az emlitett forrás szerint a klerikálisok a magyar királyi főudvarmestert, Fiume volt kormányzóját, *Szápáry* Géza grófot, a ki felesége gróf Győry Teréz révén a klerikális konzervativ párttal benső összeköttetésben áll, szemelték ki jelöltjökül. E jelöltség eszméje már akkor felmerült, a mikor Trefort először volt halálos beteg. Tisza sohase volt hajlandó e jelöltség elfogadására, ámbár ránézve nagy fontossággal bir az arisztokráczia rokonszenvének megnyerése. Az ő jelöltje *Csáky* Albin gróf szepesi főispán s a főrendiház alelnöke. Egy nagy erejü józan liberális ember, akinek már többször kináltak miniszteri tárczát. Zichy József grófról, a volt kereskedelmi miniszterről, a ki a Tisza-családdal sógorsági viszonyban van, szintén van szó, de ő is lemondása óta visszautasitott minden miniszteri tárczát. Azt senki sem hiszi, hogy *Berzeviczy* Albert, a mostani államtitkár lesz a miniszter, ő még fiatal ember s nem értett ahhoz, hogy magának a parlamentben személyes pártot teremtsen. A miniszterium ügyeit azonban egy ideig ő fogja vezetni. Trefort utódjának személyétől függ, hogy megmarad-e államtitkárnak; ha Szápáry Géza gróf lesz a miniszter, az ő állása tarthatatlan, mig Csáky gróf benne rokonérzelmü munkatársat nyer.

Bécs, aug. 23. Mint a «Politische Correspondenz»-nek jelentik Párisból, *Goblet* külügyminiszter ma inditja utnak körjegyzékét, melyben az előbbi jegyzékekben foglaltakat fönntartja és a diskussziót berekeszti. A Törökország és Olaszország közti diskusszió eredményétől függ, hogy Francziaország meghagyja-e a masszauahi konzult állásában, vagy pedig visszahivja.

Prága, aug. 23. (Az *Egyetértés* távirata.) *Spindler* Ervin, az ifju csehek egy vezére, egy beszédében kijelenti, hogy a cseh nép törekvése *a cseh tartományok állami önállóságának* kivivására s ezután *nemzeti egyház* létesitésére irányul. A szónok többi közt ajánlotta a cseh nemzeti jellegnek megóvását szokásokban, táplálékban, ruházatban s ünnepélyességeknél.

Berlin, aug. 23. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A Nordd. Allg. Ztg. előkelő helyen közli a Kölnische Ztg czikkét, melyben ez hivatkozással a frankfurti császárbeszédre erélyeseu utasitja vissza a dán és velf aspiráicziókat. A National Zeitung kijelenti, hogy a Postban megjelent szenzácziós táviratot, mely azt jelentette, hogy a franczia kormány középtengeri flottáját nyolcz pánczélos hajóval szaporitotta, megkapta ugyan de nem közölte, mert meggyőződött, hogy nem Olaszország ellen irányuló akczióról van szó.

Berlin, aug. 23. (Az *Egyetértés* távirata.) Annak a képnek felirata, melyet a czár Vilmos császárnak a peterhofban töltött szép napok emlékére küldött, *német nyelven* van szövegezve. A czár Bismarck Herbert grófnak is saját arczképét adta ajándékba.

Berlin, aug. 23. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. II. Vilmos császár hir szerint legközelebb magában Németországban tesz különböző látogatásokat, *s csak szeptember végén utazik Bécsbe s onnan Rómába.* Az elutazás napja még nincs megállapitva. Mivel kivánatos, hogy az utazás részletei csak az utolsó pillanatokban kerüljenek nyilvánosságra, határozottan feltehető, hogy az utazás napjáról szóló jelentések, melyekkel legközelebb bizonyára elárasztják a világot, csak kombinácziókon fognak alapulni s nem felelnek meg a valóságnak. Vajon Bismarck herczeg birodalmi kanczellár elutazik-e ez évben Kissingenbe vagy nem, még nincs megállapitva s e tekintetben csupán a kanczellár egészségi állapota lesz irányadó.

Drezda, aug. 23. Hiteles forrásból vett értesülés szerint *Vilmos* császár hétfőn látogatóba érkezik a királyi udvarhoz Pillnitzbe. A császár ugyanaz nap este visszatér Berlinbe.

Sonnenburg, aug. 23. A Johannitta-rend mai ünnepélyén *Vilmos* császárnak, mint a rend védnökének, ünnepélyesen átnyujtották a rend jelvényeit. A lovaggá avatás szertartása után, mely a rend templomában ment végbe, *Vilmos* császár igy szólott: «Itt, e szent helyen, hol öt évvel ezelőtt megboldogult atyám állott, istenben megboldogult nagyatyámnak, mint a rend védnökének szellemében kijelentem és fogadom, hogy mint Poroszország királya, a rendnek védura és oltalmazója leszek! Isten engem ugy segéljen!»

Róma, aug. 23. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Olaszország csak az események kényszerének engedve, kezdi állását Afrikában különös áldozatok nélkül kiterjeszteni. Masszauah birtokba vétele óta átvette a protektorátust Assaorta, Habab és Zula felett is, s az által a katonai és kereskedelmi politikai tekintetben befolyásos állást biztositott magának Észak-Afrikában. Uj, eddig meg nem erősitett hirek szerint az olasz zsoldban álló Kafel Baramta Olaszország nevében Kerent elfoglalta, mely jól megerősitve, Olaszországnak hadászati tekintetben nagy hasznot hajthat. Ha sikerül, mire alapos remény van, Abyssziniával tisztességes békét kötni, és ezzel az országgal, valamint az ahhoz tartozó vidékekkel kereskedelmi összeköttetésekbe lépni, az esetben Masszauah birtoka s egy Észak-Afrikában szerzett állás csak előnyére válhatik Olaszországnak. Igy fogja fel e kérdést Olaszországban minden nyugodtan gondolkodó politikus és azok lármája, a kik a saganeiti vereség után az összes afrikai pozicziók feladását kivánták, a kormány elhatározására semmi befolyást nem fog gyakorolni. Crispi kezdettől fogva határozott ellensége volt az afrikai expediczionak, de a már egyszer megtörtént tényt elfogadta s ő nem az az ember, a ki az Afrikában oly nagy fáradsággal szerzett állást könnyü szerrel feladná.

Róma, aug. 23. (Az *Egyetértés* távirata.) *Vilmos császár vatikáni találkozása* alkalmával a német nagykövetség fogatát fogja használni.

Páris, aug. 23. (Az *Egyetértés* távirata.) Azok a tanulók, a kikkel a tavaszszal oly csunyán elbántak Belfortban, már találtak jogi képviselőt Francziaországban. A *Nordd. Allg. Ztg* ismeretes nyilatkozataira való tekintettel, egy párisi ügyvéd tudatta a freiburgi tanulókkal, hogy hajlandó ügyöket a belforti törvényszék előtt képviselni. A törvényszerü meghatalmazást azonnal elküldték a párisi ügyvédnek, ugy hogy már legközelebb meghozzák az itéletet, hogy vajon Belfort városa felelős-e azokért a károkért, melyeket területén a német tanulók szenvedtek.

Páris, aug. 23. Megerősitést nyer, hogy a tengerészeti miniszter elrendelte, hogy Toulonban a tartalékból nyolcz vértes hajó fölszereltessék. Ez azonban nem egyéb egyszerü mozgósitási kisérletnél; a vértes hajókat tiz napi gyakorlat után ismét tartalékba helyezik.

Páris, aug. 23. *Carnot* köztársasági elnök ma délután Párisba érkezett, hogy a minisztertanács ülésén elnököljön. *Goblet* külügyminiszter felolvasta *Crispi* legutóbbi jegyzékére adandó válaszát. A minisztertanács jóváhagyta a választ, mely csak akkor fog közzététetni, ha majd valamennyi hatalmasság elismeri kézhezvételét.

Páris, aug. 23. A Journal des Débats» szerint Goblet jegyzéke arra szoritkozik, hogy megczáfolja az olasz theoriákat s kimutassa a szerződések szövegéből és praeczedens esetekből, hogy semmikép sem állhat meg az az állitás, hogy a nemzetközi megállapodások katonai okkupáczió bekövetkeztével ipso facto megszünnek. A mi Masszauaht illeti, magukból az olasz okmányokból kitünik, hogy Olaszország a csapatok Masszauahban létét eleinte egyszerü megszállásnak tekintette. A kérdést fölfujni nem Francziaország akarta, mely azt kölcsönös barátságos eszmecsere utján vélte megoldhatni; az olasz miniszter volt az, ki a kérdést a hatalmak előtt fölvetette. A kérdés most már föl van vetve; a porta jegyzéke után nincs többé ok, a diskussziót folytatni.

Belgrád, aug. 23. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. *Milán* király *születésnapja* alkalmából Mijatovic külügyminiszternek a fehér-sasrend második osztályát, Topalovics tábornoknak és Bogicsevicsnek a Takova-rend második osztályát adományozta.

Belgrád, aug. 24. A radikálisok azzal hitegetik magukat, hogy Natália királyné legközelebb titokban Szerbiába jön.

Szófia, aug. 23. *Milán* szerb király születésnapja alkalmából Ferdinánd herczeg Danics szerb diplomácziai ügyvivőnek a Sándor-rendet adományozta, s a rendjel átadásával Grenaud udvarmestert bizta meg.

Szófia, aug. 23. Stoilov miniszter egy havi szabadságra Európába utazott.

Szófia, aug. 23. A *hadügyminiszter* ma Plevnába megy a csapatszemle folytatása végett. — *Vulkovics* holnap visszatér állomására.

Szófia, aug. 23. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Panicza őrnagy ragaszkodik lemondásához, bár a fejedelem kijelentette, hogy azt nem fogadja el. Vulkovics diplomácziai ügyvivő, ki ma visszautazik Konstantinápolyba, utasitásokat kapott a bellovai vasutvonalat illetőleg, melynek értelmében a bolgár kormány nem gördit akadályokat az üzemnek báró Hirsch által leendő átvétele elébe.

Pétervár, aug. 23. A *Grasdanin* szerint *Laboulaye* pétervári franczia nagykövet nem tér vissza többé állomására s helyébe talán *Gallifet* tábornokot fogják kinevezni.

Pétervár, aug. 23. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A *Grasdanin* arról értesül, hogy hir szerint Laboulaye franczia nagykövetet Gallifet tábornokkal fogják helyettesiteni.

Konstantinápoly, aug. 23. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Török diplomácziai körökben teljesen méltatják a *peterhofi császártalálkozás* jelentőségét és fontosságát, bár az a meggyőződés, hogy a császártalálkozás se kiinduló pontja, se folyománya nem volt az európai politikai konstelláczió megváltozásának. Habár az orosz politika Bulgáriát illetőleg mindig a türelmes várakozás jelszavát hangoztatja, pánszláv oldalról ez az irány erős és nem mindig hatálytalan megtámadtatásnak van kitéve. Az orosz politika ideges rángatózása rendszerint olyankor mutatkozott, ha valamely inczidens vagy besugás ujra feléleszthette a német politika jóhiszemüsége ellen táplált s soha el nem muló gyanut. Tetőpontját ez irritáczió a mult évben érte el a czár dánországi tartózkodása idején. Sándor czár berlini utja és az ismert bolgár hamisitóányok nyilvánosságra hozása ugyan részben megtisztitották a levegőt, de nem teljesen, mint azt az orosz fegyverkezés és a csapatmozgalmak folytatását igérő hivatalos nyilatkozat megmutatták. Remélhető, hogy II. Vilmos császár és személyesen tett békeajánlatai Pétervárban elég erős hatást tettek, hogy megaczélozzák az irányadó politikai körök ellentálló képességét a békezavaró besugásokkal szemben. Egyszersmind módot adott a császárlátogatás Oroszországnak, hogy a mult évi harczias készülődéseket idejében és a szegyenletes visszavonulás látszata nélkül abban hagyhassa. E szempontok magyarázzák meg, hogy Salisbury minapi beszédében oly biztatóan és reményteljesen nyilatkozott. Ha a császártalálkozásnak tényleg ezek lesznek a következményei, akkor a jövő történetirás bizonyára teljesen méltatni fogja fontosságát.

Rio de Janeiro, aug. 23. A braziliai császár családjával együtt tegnap szerencsésen megérkezett. A lakosság nagy örömének adott kifejezést, hogy uralkodója visszatért.

Crispi utja.

Bécs, aug. 23. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Crispi holnap reggel két, legfeljebb három napi tartózkodásra Karlsbadba érkezik, mivel több belpolitikai ok gyors hazatérését teszik szükségessé. Crispi a Gotthardon át utazik haza.

Bécs, aug. 23. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Illetékes helyen kijelentik, hogy a Crispi friedrichsruhei utjának tulajdonitott fantasztikus természetü czélok minden tényleges alapot nélkülöznek, mivel Crispi utja semmi tekintetben sem lép ki a Bismarck és Crispi által ismételten hangsulyozott béke-politika korlátain, mely a közép-európai szövetségnek általánosan ismert alapját képezik.

Róma, aug. 23. (Az *Egyetértés* távirata.) A *Corriére* szerint Crispi *az olasz király egy levelét is vitte* Vilmos császárnak.

Róma, aug. 23. Az Agenzia Stefani azt a hirt közli Friedrichsruheból, hogy midőn Bismarck és Crispi a pályaudvaron egymástól bucsut vettek, egyuttal kölcsönösen megigérték, hogy még viszontlátják egymást.

Berlin, aug. 23. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. *Crispi friedrichsruhei látogatásának* horderejét, mint már az ily találkozásoknál szokásos, tulbecsülik. Nagyon természetes, hogy két államférfiu, kik az egész év alatt szakadatlan összeköttetésben vannak, arra törekszik, hogy szóval beszéljék meg a közelfekvő eshetőségekkel szemben tanusitandó magatartást. Nincs ugyan kizárva, hogy ily alkalmakkor uj, fontos megállapodások történjenek, de általában a magas állásu államférfiak személyes találkozása nem egyéb, mint kifejezője a köztük fennálló üzleti jó viszonynak. *Kálnoky* gróf látogatásáról *Bismarck* herczegnél még nem tudnak bizonyosat.

Friedrichsruhe, áug. 23. *Crispi* olasz kormányelnök a Hamburgból 8 óra 30 perczkor induló gyorsvonattal utazott el, mely kivételesen megállott Friedrichsruheban. *Bismarck* herczeg birodalmi kanczellár a vasuti kocsiig kisérte vendégét, kitől a legszivélyesebben bucsuzott el. *Crispi* hir szerint Lipcsében fog meghálni és holnap folytatja utját Karlsbadba.

London, aug. 23. (Az *Egyetértés* távirata.) A *Standard* szerint Bismarck és Crispi a masszauahi kérdésen és a béke fentartásán kivül oly dolgokat is megvitattak, melyek nemcsak a hármas szövetségre, *hanem egész Európára vonatkoznak*, s melyek nem csekély izgalmat fognak kelteni, ha napvilágra jönnek. Azt beszélik, hogy a mostani összejövetelt már Crispinek mult őszszel Friedrichsruhéban tett látogatása alkalmával elhatározták.

Pétervár, aug. 23. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata) A pétervári sajtó szerint Crispi azért utazott vissza, hogy megkisértse az olasz nép megingott állásának megszilárditását és hogy megelőzze a legutóbbi masszauahi események miatt a képviselőházban netán teendő interpellácziókat.

KÖZGAZDASÁG.

Bécs, aug. 23. Az *osztrák-magyar bank* ujonnan szervezett fiókja *Nagy-Becskereken* e hó 6-án, a *miskolczi* e hó 21-én kezdte meg müködését. A *szazi* fióküzlet f. é. szeptember 3-dikán fog megnyittatni.

Az uj szeszadó-törvény végrehajtása.

A pénzügyminiszternek az uj szeszadó-törvény végrehajtására vonatkozó rendeletét lapunk mult számában kezdtük meg ismertetni. Ez ismertetést megszakitva, közöljük most *az égetett szeszes folyadékoknak pótadóval való megrovására* vonatkozó szabályzatot, mint a mely része az utasitásnak most legközvetlenebbül érdekli a szesztermelőket és szeszkereskedőket, a mint hogy az adó életbeléptetése és az utasitás megjelenése között lévő rövid idő arra kényszerit bennünket, hogy az utasitásnak csak legáltalánosabb érdekü részét közöljük. — Az égetett szeszes folyadékoknak pótadóval való megrovására vonatkozó szabályzat a következő:

1. A 2. pont alatt közelebbről megjelölt kivételekkel, pótadó alá esik minden égetett szeszesz folyadék, különösen pedig az arrak, rum, cognac, pálinka-eszenczia, likör és más kevert pálinkafélék, valamint a borból és szeszből készült minden olyan keverék, melynek alkoholtartalma 18 térfogat- (volum-) százalékot meghalad.

2. A pótadó fizetése alól mentes:

a) az olyan szesz, mely a szeszforgalmat közvetitő iparosok (korcsmárosok, kis mértékben kereskedők, pálinkamérők stb.) birtokában van, ha az 20 liter alkoholt meg nem halad, valamint az olyan szesz, mely más háztartásokban a családfő birtokában van, és 10 liter alkoholnál többet nem tartalmaz.

E mennyiségek akkor sem esnek pótadó alá, ha az illető iparosnál vagy családfőnél nagyobb készletek volnának is:

b) az olyan szesz, mely a vámvonalon át való kivitelre van szánva;

c) az olyan szesz, mely az eddigi határozmányok értelmében az adóvisszatérités igénybevételével ipari czélokra már denaturálva van, és melyet az iparosok, kiknek az adó visszatéritése engedélyezve van, ipari czéljaikra denaturálásra készletben tartanak;

d) az olyan szesz, a melynél kimuttatik, hogy azután a behozatalkor az általános vámtarifa § 76 tarifaszámának a) és b) pontja alatt megszabott vámdijon kivül az 1888. évi XX. törvényczikkel életbe léptetett 36 frt vámdij-pótlék is beszedetett.

3. Az 1888. évi szeptember hó 1-ső napján szabad forgalomban levő égetett szeszes folyadékok bejelentése, illetve a pótadónak befizetése a birtokosnak képezi kötelességét.

Mindazok, kik 1888. évi szeptember hó 1-ső napján ilyen égetett szeszes folyadékkészlettel birnak, kötelesek e készletnek mennyiségét és alkoholtartalmát, legyen az akár saját, akár idegen helyiségben elhelyezve, valamint e helyiséget is, legkésőbben 1888. évi szeptember hó 3-áig irásban két példányban bejelenteni. E bejelentések hivatalosan megállapitott minta szerint szerkesztendők és a legközelebbi illetékes pénzügyőri szakasznál nyujtandók be. Ürlapok e bejelentésekhez az előállitási költségek megtéritése mellett minden pénzügyőri szakasznál, Budapesten a fogyasztási adóhivataloknál is kaphatók.

Azok a közegek, kiknél a pótadó befizetendő, a pénzügyigazgatóságok által a községi elöljáróságok utján közzéteendő hirdetményekben hozandó köztudomásra.

Likörnél és rozsolisnál, ha a czukortartalom egy hektoliter folyadéknál legalább 10 kilogrammot tesz, az alkoholtartalmat nem kell bejelenteni, ez mindenütt 26 százalékkal vétetik számba.

Ha az összes készlet a szeszforgalmat közvetitő iparosoknál 20, és más családfőknél 10 liter tiszta alkoholt meg nem halad, ezt nem kell bejelenteni. Minden más esetben az összes készlet, ide értve a pótadó alá nem eső mennyiséget is, bejelentendő.

A kis tartályokban levő illatszerek, ha sulyuk 1 kilogrammnál nem tesz többet, nem esnek a bejelentés kötelezettsége alá.

Ha a bejelentés kötelezettsége alá eső szesz az 1888. évi szeptember hó három első napjain szállitás alatt állana, a nélkül, hogy már bejelentve és megadóztatva lenne: a bejelentés, illetve a pótadó befizetése az áru átvevőjének képezi kötelességét, ki a bejelentést a szesz megérkezése után azonnal megtenni tartozik.

A vasuti és gőzhajózási vállalatok (a tengeri gőzhajózási vállalatok kivételével), kötelesek minden égetett szeszes folyadék-mennyiséget, melyet 1888. évi szeptember hó 3-ika előtt szállitásra átvettek, de e napig nem szolgáltattak ki, azonnal, mihelyt az a leadási állomásra érkezett, az ez állomásra nézve illetékes pénzügyigazgatóságnál bejelenteni.

E bejelentésnek tartalmaznia kell a feladónak és az átvevőnek nevét, valamint a szeszmennyiséget, illetőleg a küldemény sulyát.

E bejelentés közvetlenül a leadási állomás által teendő meg.

4. Az 1888. évi szeptember hó 1-én pótadó alá eső szesz hivatalos ellenzárlat alatt, ha ennek költségeit a vállalkozó fedezi, vagy az esedékes pótadó kellő biztositása mellett, fogyasztási adó alá eső szeszfőzdékbe vagy valamely szabadraktárba adózatlanul is beraktározható.

A most emlitett szeszfőzdék vagy a szabadraktárak vállalkozói, kik az ebbeli engedélyt igénybe venni kivánják, kötelesek ez iránt legkésőbben *1888: évi augusztus hó 25-éig* a pénzügyigazgatósághoz folyamodni. A folyamodványban a hozzávetőleges alkoholmennyiség, mely 1888. évi szeptember hó 1-én előreláthatólag készletben leend, valamint a biztositás módja is kiteendő, vagy pedig a hivatalos ellenzárlat alkalmazása kérelmezendő.

Ha a vállalkozónak a kérelmezett beraktározás, mely a fennebbi feltételek teljesitése mellett meg nem tagadható, megengedtetik, akkor az 1888. évi szeptember hó 1-én készletben lévő szeszes folyadékok alkoholtartalma a bejelentés alapján az alább közelebbről megjelölt módon megállapitandó.

A betározott, pótadóval terhelt készletekről külön feljegyzés vezetendő és abba első tétel gyanánt eme készleteknek alkoholmennyisége, azután pedig minden egyes kitározás bevezetendő. A kitározás a pótadó lefizetése mellett, vagy annak lefizetése nélkül a vámvonalon át való kivitelre, vagy adómentes felhasználásra történhetik.

A készlet elfogyta után e feljegyzés lezárandó és a pénzügyigazgatóság utján szigorlatra beküldendő. Ez időponttól kezdve a nyujtott biztositék is feloldatik.

A lezáráskor önként érthetőleg az engedélyezett raktározási apadás is felszámittatik.

A pótadóval terhelt készletek elszállitásánál a fogyasztási adóval terhelt szesz elszállitására nézve fennálló szabályok tartandók szem előtt, csakhogy önként érthetőleg az adó lefizetése mellett történő elszállitásnál a fogyasztási adó helyébe a minden liter alkohol után 24 krral megállapitott pótadó lép.

A készlet számszerü kimeritéséig az vélelmeztetik, hogy a szeszfőzdéből, illetve a szabad raktárból csak ebből a készletből származó alkohol szállittatik el.

Attól az időponttól kezdve, midőn a fogyasztási adóval terhelt készletek kimerittetnek és már az 1888—9. termelési időszakban termelt, illetve betározott alkoholmennyiség elszállitása veszi kezdetét, uj bejelentési lajstrom veendő használatba.

5. Ki a szeszadótörvény 103. §-ának 2. pontja szerint engedélyezhető részletfizetést, illetve, ha likörgyárosokról van szó, a pótadónak hitelezését igénybe venni kivánja, annak az ebbeli engedély iránt ahhoz a pénzügyigazgatósághoz, melynek kerületében a megadóztatandó szeszkészlet van, legkésőbben *1888. évi aug. hó végéig* irásban kell folyamodnia; e folyamodványban egyszersmind határozottan kiteendő, hogy milyen részletek vétetnek igénybe, illetve, hogy a likörgyáros a likörkészletekre nézve milyen időtartamra (legkésőbben az 1889. év végéig) kivánja a hitelt igénybe venni.

Egy évnél hosszabb időre nem terjedhető részletfizetést a pénzügyigazgatóság engedélyezhet. Az első részlet mindjárt a bejelentés alkalmával fizetendő le.

Likörgyárosok részére hitel csak az esedékes pótadónak teljes biztositása mellett engedélyeztethetik.

Ha az engedélyezett részletek valamelyike a lejárat napján pontosan be nem fizettetik: a még hátralévő teljes összeg egyszerre, esetleg végrehajtás utján szedendő be.

Ép ugy azon a napon, melyen a hitel határideje lejár, a hitelezett pótadóösszeg annál a hivatalnál, melynél az előirva van, pontosan befizetendő. Ha a fizetés napja vasár- vagy ünnepnapra esik, a fizetés a legközelebbi hétköznapon teljesitendő. Ha a fizetés kellő időben meg nem történik, a pótadó a lejárat napjától számitandó 6%-os késedelmi kamatokkal együtt végrehajtás utján hajtandó be.

6. A szeszadó-törvény 103. §-ának 2. pontjában megszabott, a törvény hatályba léptétől, vagyis 1888. évi szeptember hó 1-étől számitandó 60 napi időköz alatt a szeszfőzők és mindazok, kik égetett szeszes folyadékokkal kereskedést üznek vagy ilyeneket kicsinyben kimérnek, jövedéki felügyelet alatt állóknak tekintendők.

A pénzügyi közegeknek ennélfogva jogukban áll a raktár- és eladási helyiségekbe, a melyekben égetett szeszes folyadék tartatik vagy árultatik, valahányszor szükségesnek tartják, nappal, vagyis napfelkelte után és naplemente előtt, bemenni, ott szemlét vagy kutatást tartani, a pótadó alá eső égetett szeszes folyadékok készletét megállapitani és tekintettel a három napi bejelentési és megadóztatási határidőre, a szerzés vagy megadóztatás igazolását követelni.

Az emlitett iparüzők kötelesek a pénzügyi közegeknek az emlitett helyiségekbe a belépést akadálytalanul megengedni, kivánatukra maguk vagy szolgaszemélyzetük által a szükséges segédmunkát szolgáltatni és a 20, illetve 10 liter alkoholt meghaladó mennyiségek megadóztatását kimutatni.

7. A 20, illetve 10 liter alkoholt meghaladó égetett szeszes folyadékkészletek szerzése, pótmegadóztatása, illetve bejelentése, amennyiben azok nem tartoznak a pótadómentes alkoholmennyiségek közé és nem maradnak továbbra is pótadóval illetve fogyasztási adóval terhelten, a 6. pontban emlitett személyek által a 60 napi határidőn belül csak a következő módon igazoltathatik, és pedig:

a) a pótadó befizetéséről vagy hitelezéséről szóló bárczákkal,

b) a szeszadó befizetéséről, illetve hitelezéséről szóló bárczákkal,

c) számlákkal, és

d) vámhivatali fizetési vagy hitelezési igazolványokkal.

Az a) alatt emlitett okmányokkal a törvény életbeléptekor készletben levő, bejelentett, megadóztatott égetett szeszes folyadék-készletek igazoltatnak.

Szeszadó-fizetési vagy hitelezési bárczákkal ama alkohol mennyiségeknek kell fedezve lenniök, melyek valamely szeszfőzdéből vagy szabadraktárból szereztettek be.

A 60 napi időköz alatt a belföldön máshonnan szerzett alkoholmennyiségeknek számlákkal, kereskedelmi levelekkel stb. kell fedezve lenniök, melyek az eladónak és a vevőnek nevét, valamint az alkohol mennyiségét pontosan tartalmazzák.

Ha az emlitett személyek a 60 napi időköz alatt külföldről szereznek be égetett szeszes folyadékot, az ez uton behozott készletnek a kereskedő nevére szóló vámhivatali vagy hitelezési igazolványnyal kell fedezve lennie.

A szabályzat további része, vagyis 8. pontja a pénzügyi közegeknek adja meg azokat az utasitásokat, melyek szerint azok kötelesek a készlet-bejelentéseknél eljárni. E szerint a pénzügyigazgatóságok kötelesek gondoskodni arról, hogy a bejelentett összes készletek nyilván tartassanak.

Az égetett szeszes folyadékok mennyiségének megállapitásánál a következők tartandók szem előtt:

Közönséges hordóknál, melyek ha nincsenek szádig tele, rendszerint teletöltendők, figyelembe veendő, vajjon azok hitelesitve vannak, a mértékhitelesités jelzetét kell elfogadni. Ha azonban nincsenek hitelesitve, akkor azoknak tartalma a harmad-akolóval, illetve szurό-akolóval, vagy tényleges megmérés, esetleg köbszámitás utján vagy pedig akként állapitandó meg, hogy megállapittatik a tiszta suly és ez a rendelkezésre álló ide vágó átszámitási táblázatok segitségével litermértékre számittatik át. Ha a hitelesitett vagy nem hitelesitett hordók kiüritése ellenmondásra találna vagy kivihetetlen volna, akkor azt nem kell feltétlenül követelni, a menynyiben a fennebb emlitett mérőszerekkel a csak részben megtöltött hordók tartalma is megállapitható.

A szesztartóknál a mennyiség, ha e tartók hivatalosan hitelesitve vannak vagy mérczével vannak ellátva, a hitelesités jelzete, illetve a mércze jelzése szerint állapitandó meg. Ilyeneknek hiányában a mennyiséget vagy köbszámitás utján, vagy más a lehetőségig megbizható módon kell megállapitani.

Palaczkoknál és poharaknál számbavétetik az egyenlő nagyságu palaczkok és poharak száma és megállapittatik egy-egy ilyen palaczknak vagy pohárnak a tartalma; azután a nyert számadatok egyszerü szorozása utján kiszámittatik az egyenlő nagyságu valamennyi palaczk stb. összes litertartalma. Értékes égetett szeszes folyadékoknál, vagy ha a birtokos kivánja, a külön dugaszolással ellátott, 1 liternél nem nagyobb űrtartalmu palaczkok felnyitása elmaradhat abban az esetben, ha a birtokos beleegyezik, hogy az alkoholtartalom 50 százalékkal vétessék és a folyadék mennyisége megbizhatóan felbecsülhető.

A szeszfinomitó vagy az olyan szeszfőzde-vállalatoknál, melyek egyszersmind szeszfinomitással is foglalkoznak és a készlet felvételekor üzletben vannak, a töményitő készülékben és a szürő tartályban lévő szesz menynyisége is megállapitandó.

Az alkoholtartalom megállapitásánál a következő módon kell eljárni:

A megvizsgálandó szesz a hordóknál és pedig mindeniknél lopóval vagy más alkalmas eszközzel a középső rétegekből veendő ki és a 100 foku szeszmérővel szabályszerüen megfokozandó.

A szesztartókban vagy más nagy tartályokban lévő szesznél a próbák a felső, középső és alsó rétegekből egyenlő mennyiségekben veendők ki, jól összekeverendők és alkoholtartalmuk azután állapitandó meg.

Ha az adóköteles fél odanyilatkozik, hogy az alkoholtartalmat nem tudja bemondani: e miatt a bejelentés nem utasitandó vissza. Ilyen esetekben az alkoholtartalom mindig megállapitandó.

Likörnél és rozsolisnál, ha azok czukortartalma egy hektoliter folyadéknál legalább 10 kilogrammot tesz, az alkoholtartalom általában a 100 foku szeszmérő szerinti 26 fokkal veendő számba.

Más ivó pálinkánál, az arraknál, rumnál stb. palaczkokban, az alkoholtartalom csak próbaképen állapittatik meg, és ez is elmaradhat, ha az adóköteles fél a valódi alkoholtartalmat legalább is 60 fokkal jelentette be.

Ha a készletek egy részének megvizsgálása után kiderült, hogy ugy a mennyiség, mint az alkoholtartalom is a bejelentéssel pontosan megegyezik, és különben sem forog fenn ok arra, hogy a bejelentés többi adatai kétségbe vonassanak: az illető adóköteles fél készleteinek többi részére nézve megelégedhetni azzal, hogy az alkoholmennyiség megállapitására kémpróbák eszközöltessenek.

Meg van engedve az is, hogy az alkoholtartalom hivatalos megállapitása mellőztessék abban az esetben, ha az érdekelt fél által előmutatott árujegyzékben vagy annak kereskedelmi könyveiben az alkoholtartalom kitéve van s az ebbeli adatok ellen kétely nem merül fel. A pótadó kiszámitásánál ez esetben az illető adatok veendők alapul.

Az égetett szeszes folyadék-készletek felvétele a kereskedőknél, valamint a szállitási vállalatok (vasutak, gőzhajózási vállalatok) raktárházainak helyiségeiben mindjárt 1888. évi szeptember hó 1-én megkezdendő.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

⁂ **Előmunkálati engedély.** A közmunka és közlekedésügyi m. kir. miniszter Crausz István, Nyitra vármegye alispánjának, a Lundenburg felé eső országhatártól Szeniczen és Nyitrán át Léváig vezetendő fő- és Verebélytől Aranyos-Maróthig vezetendő szárnyvonalra, mint helyi érdekü vasutvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

⁂ **A harmadik nemzetközi belhajózási kongresszus** mai ülésén, mint Majna-Frankfurtból táviratilag jelentik, konstatálta a belvizi hajózási forgalom jelentékeny emelkedését a folyók szabályozása és csatornázása következtében. A kongresszus e tekintetben további haladást kiván és bizottságot küldött ki, mely a belvizi hajózásról kimeritő statisztikát készitsen. A bizottság haladéktalanul összeül. — A bizottság mint ideiglenes bizottság megalakult. Elnökké *Schlichting* tanárt (Berlin) választották. A harmadik osztály javaslatára határozatilag kimondták, hogy a czélszerü folyamszabályozás, a nyerstermények és ipartermékek szállitásának megkönnyitésétől eltekintve, a lehető legnagyobb hasznára válik a mezőgazdaságnak, amennyiben a vizek folyása szabályoztatik és a partok biztosittatnak. A mezőgazdaság szempontjából a viziuton való helyi közlekedés a szárazról a vizi utak felé megkönnyitessék. A folyók torkolatainak rendezésére vonatkozólag a gyülés csatlakozott *Franzius* épitészeti főtanácsos (Bréma), *Osborne Reynolds* tanár és *Vernon Harcourt* véleményéhez s köszönetét fejezte ki a nevezetteknek jelentéseikért azzal a megjegyzéssel, hogy *Osborne Reynolds* tanár kisérleti módszere a legbecsesebb. Végül kijelenté a gyülés, hogy egyetért *Gobert* nézeteivel a csatornák becsét illetőleg a szárazföldre nézve. A *belvizi hajózási kongresszus* zárülésében azon óhajnak adott kifejezést, vajha a kormányok kisérleteket tennének annak megállapitása végett, hogy a belvizi hajózásra szolgáló hajóknál mily alak, nagyság és hajtó-eszköz a legczélszerübb. A folyókon, csatornákon és belvizi kikötőkben szedendő dijak kérdését a jövő gyülés napirendjére tüzték ki. Courtenay-Boyle (London) kifejezte az angol kormány köszönetét a meghivásért és azt inditványozta, hogy a dijtételek és áruosztályozás iránti kérdések a jövő kongresszus elé utasittassanak. A gyülés ez inditványt elfogadta. *Marshall* (Manchester) inditványára az 1890-ben tartandó kongresszus helyéül Manchestert tüzték ki. A kongresszus köszönet mondott a német kormánynak a nagyszerü tervgyüjtemény bemutatásáért és a tervek közzétételét kéri. *Wiebe* épitészeti főtanácsos megigérte, hogy a kongresszus köszönetét és óhaját tudomására juttatja Maybach miniszternek.

⁂ **Iparvasutak.** A «Deutsch Ignácz és fia» czég által, a m. kir. államvasutak hatvani állomásából kiágazólag, az ezen állomás közelében létesitendő czukorgyárig tervezett iparvágánynak közigazgatási bejárása Kovács Lajos főfelügyelő vezetése alatt folyó évi augusztus hó 27-én fog megtartatni. A torontáli helyi érdekü vasutak nagymargitai állomásából kiágazólag, a Vatina község határában fekvő kavicsbányáig tervezett, mintegy 6·7 km. hosszu vasutvonalnak közigazgatási bejárása Heim Sándor müszaki tanácsos vezetése alatt, f. évi augusztus hó 29-én délelőtti 9 órakor Nagymargita községházánál veendi kezdetét. — A taraczvölgyi helyi érdekü vasut 197/8 számu szelvényei közül kiágazólag, a budplesai kőbányába vezető iparvágány mütanrendőri bejárása kedvező eredménynyel foganatosittatván, — a közmunka és közlekedésügyi miniszter az iparvágány forgalomba helyezését megengedte.

⁂ **A magyar korona területén létező vasutak üzletbevételei.** A) 1888. évi julius hóban: a) M. kir. álamvasutak 2.887,999 frt (+ 307,587 frt), km.-kint 657 frt (+ 58 frt). b) Állami biztositást élvező vasutak, összesen 777,630 frt (+ 111,777 frt), km.-kint 498 frt (+ 64 frt). c) Állami biztositást nem élvező vasutak: budapest-pécsi vasut, a szent-lőrincz-üszögi 27.7 km. péage-vonallal 129,025 frt (+ 18,563 frt), kilométerenként 447 frt (+ 47 frt), mohács-pécsi vasut 85,376 frt (— 19,122 frt), km.-kint 1,236 frt (— 149 frt), osztrák-magyar államvasut magyar része 1.354,166 forint (+ 152,364 frt), kilometerenkint 940 frt (+ 87 frt), déli vasut magyar része 579,591 frt (+ 7,034 frt), km.-kint 824 frt (+ 10 frt), győr-sopron-ebenfurti vasut 55,095 frt (+ 5,069 frt), km.-kint 467 frt (+ 43 frt). d) Helyi érdekü vasutak összesen 275,217 frt (+ 65,772 forint), km.-kint 151 frt (— 14 forint). e) Valamennyi vasut együttvéve: 6,144,399 forint (+ 658,044 frt), km.-kint 595 frt (+ 28 frt). B) 1888. évi január 1-étől julius hó 31-éig: a) Magyar királyi államvasutak: 18.815,419 frt (+ 1 104,455 frt), km.-kint 4,352 frt (+ 173 frt). b) Állami biztositást élvező vasutak összesen 4.846,733 frt (+ 337,731 frt), km.-kint 3.103 frt (+ 148 frt). c) Állami biztositást nem élvező vasutak: budapest-pécsi vasut a szent-lőrincz-üszögi 27.7 kilométer péage-vonallal 1.069,436 frt (+ 234,302 frt), km.-kint 3,709 frt (+ 813 frt), mohács-pécsi vasut 498,389 frt (— 85,293 frt), km.-ként 7,372 frt (— 1,362 frt), osztrák-magyar államvasut magyar része 8.457,260 frt (+ 569,626 frt), km.-ként 5,870 frt (+ 270 frt), déli vasut magyar része 4.250,290 frt (+ 204,861 forint), km.-ként 6,046 forint (+ 291 frt), győr-sopron-ebenfurti vasut 373,715 forint (+ 5,173 frt), km.-kint 3,167 frt (+ 44 frt). d) Helyi érdekü vasutak összesen 1.759,570 frt (+ 457,801 frt), kilométerenkint 980 forint (— 149 frt). e. Valamennyi vasut együtt véve: 40,070,812 frt (+ 2.828,656 forint), km.-kint 3,892 frt (— 27 frt).

⁂ **A magyar vasuti kötelék-dijszabás** 1887. év deczember hó 1-től érvényes II. rész I. füzetében a m. kir. államvasutak budapesti állomásai és Budapest á. v. t. állomás egymásközti forgalmában a C. osztály és a 2. külön dijszabás dijtételei f. é. október hó 1. napjától kezdve hatályon kivül helyeztetnek, s ugyanaz naptól azok helyébe következő uj dijtételek lépnek. Budapest osztr. magy. államvasut pályaudvarról Budapest-dunapart t. p. u.-ra és viszont, ugyanonnan a főv. közraktárakba, Ferenczvárosra, Józsefvárosba 10 frt 11 kr, fővámházba 11 frt 1 kr, Kelenföldre 15 frt 100 kgkint.

⁂ **A m. kir. államvasutak** igazgatóságától vett értesülés szerint a katonatisztek s hasonrangu katonaszemélyek menetlevéllel utazó családtagjaik részére a gyorsvonatok használatánál engedélyezett menetdij-kedvezményt a közm. és közl. m. kir. miniszter oda módositotta, hogy a katonadijszabás szerint fizetendő menetdijon kivül ezentul ugy az I. mint II-ik kocsiosztályban személyenként, egy III. oszt. katonajegy árának megfelelő felülfizetés teljesitendő.

⁂ **Szab. osztr. magy. államvasut-társaság.** Az 1885. évi január 1-seje óta érvényes osztr.-magy. vasut köteléki dijszabás III. rész 1. füzetéhez f. é. szeptember 1-jével a IV-ik pótlék fog megjelennl, mely csomóponti dijtételeket foglal a garam-ipolyvölgyi vasut Alsó-Várad, Léva, Nagy-Salló és Zeliz állomások és Kuttenberg városi pályaudvar, Startsch, Trebitsch (Ö. N. W. B.) és Trebitsch (Á. V. T.) állomások részére. A fentemlitett pótlék a részes vasutaknál kapható, illetve betekinthető.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **Anglia termése.** Mint 1881 óta évenkint, az idén is Nagybritannia minden részéből 400 gazda véleményt adott az idei termés eredményéről. Az eredmény ez enquete szerint, ha egy középtermést 100-zal jelezzük, a következő:

Év	Buza	Arpa	Zab	Burgonya
1888	79·4	99·1	97·5	97·8
1887	107	97·1	72	70·1
1886	86·8	90·5	93	91·7
1885	101·4	92·2	93·5	92·7
1884	112·2	98·1	94·3	108·4
1883	91·6	94	106·6	120·6
1882	92·2	95·4	105·1	96·4

Az 1888-ik évi termés aligha lesz több 20 millió hektoliter rossz minőségü buzánál és igy ez lesz a legrosszabb termése Angliának ebben az évszázadban. Anglia beviteli szükségletét az idénre 58 millió hektoliterre becsülik.

** **A budapesti áru- és értéktőzsde** tanácsa közhirré teszi, hogy az erdélyi pincze egylet bortermelők szövetkezete által kibocsátott 100 forintos részjegyeinek tőzsdei hivatalos árjegyzését engedélyezte.

** **Fizetésképtelenségek.** A bécsi Kreditorenverein a következő fizetésképtelenségekről tesz jelentést: Braunstein Mauer vegyesárukereskedő Adjud, Comissapoulos Athanaze és társa kereskedő czég Alexandria, Hammerlen Jozefin czérna- és pamut-árusnő Bécs, Wrabec Ferencz lakatos Prága, Dworak Ferencz keresk. Telec, Bardach Abrahám esernyő-készitő Bécs, Dolezal I. József bej. keresk. Chejnow, özv. Pehanovics Anna Zára, Schwarcz Sámuel keresk. Pécs, Landau R. kereskedőnő Wielicska, Kornbaum Taube kereskedőnő Podkamien, Kraus Gábor keresk. Bécs, Hoffmann Flórián bej. keresk. Reichenberg, Mark Beile kereskedőnő Stry, Pazdralowa J. keresk. Kladno.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Augusztus 23. —

Gabona-tőzsde.

A *buza*-üzlet ma jóval nyugodtabb irányt követett. A kinálat meglehetősen nagy volt, a vételkedv elgyengült, mindamellett mintegy 25,000 mm. adatott el, mi közben finom áru teljesen változatlan maradt, mig silányabb minőségek 5 krajczárral olcsóbban keltek el métermázsánkint. *Zab* szilárd volt és 10 krral emelkedett; a többi gabonanemekben csak gyér volt a forgalom és irány meg árak teljesen változatlanok maradtak. — Eladatott:

Uj buza: *Tiszavidéki* 300 mm. 81.5 k. 7.85 frt, 100 mm. 81 k. 7.90 frt, 200 mm. 81 k. és 300 mm. 80.7 k. 7.85 frt, 300 mm. 81 k., 200 mm. 80 k. és 700 mm. 79 k. 7.90 frt, 200 mm. 80.5 k. 7.90 frt, 200 mm. 80 k. 7.85 frt, 300 mm. 80 k. 7.80 frt, 200 mm. 80 k. 7.85 frt, 100 mm. 79.5 k. 7.75 frt, 100 mm. 79.5 k. 7.80 frt, 100 mm. 79.5 k. 7.70 frt, 200 mm. 79 k. 7.70 frt, 100 mm. 79 k. 7.70 frt, 200 mm. 77.8 7.75 frt, mind három hónapra.

Pestmegyei 500 mm. 81 k. 7.90 frt, 100 mm. 81 k. 7.80 frt, 100 mm. 81 k. és 100 mm. 79.5 k. 7.75 frt, 100 mm. 80 k. 7.80 frt, 100 mm. 80 k. 7.85 frt, 200 mm. 82 k. és 200 mm. 80.8 k. 7.77½ frt, 1000 mm. 79.5 k. 7.75 frt, 100 mm. 79 k. 7.72½ frt, 100 mm. 78.5 k. 7.70 frt, 100 mm. 78 k. 7..70 frt, mind három hónapra.

Bánsági 500 mm. 81 k. 7.90 forint, 1000 mm. 80.3 k. 7.85 frt, 100 mm. 78 k. 7.65 frt, mind három hónapra.

Fehérmegyei 1300 mm. 79 k. 7.85 frt, 100 mm. 78.8 k. 7.80 frt, mindkettő három hónapra.

Hartai 2000 mm. 79.5 k. 7.92½ forint, három hónapra.

Bácskai 500 mm. 78.5 k. 7.80 frt, 100 mm. 78 k. 7.70 frt, mindkettő három hónapra.

Becsei 800 mm. 80.5 k. és 2400 mm. 79.5 k. 8 frt, mindkettő három hónapra.

Északmagyarországi 100 mm. 80 k. 7.70 forint, három hónapra.

Arpa uj, 400 mm. 6.95 frt, 400 mm. 6.75 frt, 200 mm. 7.45 frt, 300 mm. 7.60 frt, 200 mm. 8.40 frt, mind készpénzen.

Zab uj, 100 mm. 5.45 frt, 200 mm. 5.60 frt, 200 mm. 5.37½ frt, mind készpénzen.

Tengeri ó, 500 mm. 6.05 frt, készpénzen.

Mai hivatalos effektiv árak:

			frttól	frtig
Buza	uj bánsági	78—81 kg	—.—	—.—
—	» tiszavidéki	78—81 »	7.60	7.80
—	» pestvidéki	78—81 »	7.55	7.75
—	» fehérmegyei	78—81 »	7.60	7.80
—	» bácskai	78—81 »	7.60	7.80
—	» északmagyarorsz.	78—81 »	7.55	7.75
Rozs	»	70—72 »	5.50	5.70
Árpa	» takarmány	60—62 »	5.35	5.75
—	» égetni való	62—64 »	6.35	7.35
—	» sörfőzdei	64—66 »	7.85	9.—
Zab	»	39—41 »	5.30	5.70
Tengeri	ó bánsági	75 »	6.05	6.10
—	» másnemü	73 »	5.95	6.—
Köles	ó	— »	—.—	—.—
Repcze	uj káposzta	— »	12.50	13.50
—	» bánsági	— »	12.50	13.25

Határidőüzlet meglehetősen élénk forgalom mellett az alacsonyabb newyorki és párisi gabonaárfolyamok következtében lanyhább irányban nyilt meg; később jobb londoni jelentésekre megszilárdult, de végül ismét elgyengült. — Köttetett:

Délelőtt.

Szokványbuza őszre mintegy 50,000 mm. 7.85, 7.87, 7.88, 7.90, 7.92, 7.89, 7.88, 7.87 és 7.85 frton.

Szokványbuza tavaszra mintegy 50,000 mm. 8.55, 8.57, 8.58, 8.60, 8.62, 8.60, 8.59, 8.57, 8.56 és 8.55 frton.

Tengeri május—juniusra mintegy 10,000 mm. 5.32, 5.33, 5.34 és 5.33 frton.

Szokványzab őszre mintegy 5000 mm. 5.43, 5.44 és 5.45 frton.

Szokványzab tavaszra mintegy 5000 mm. 5.85, 5.87 és 5.88 forinton.

Hivatalosan *felmondatott* e hónap 28-kára 500 mm. *káposztarepcze.*

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén mérsékelt volt a forgalom; az irány buzahatáridőkben valamivel barátságosabb, tengeri és zabhatáridőkben emelkedő. — Köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 10000 mm. 7.85, 7.86, 7.87 és 7.88 frton.

Szokványbuza tavaszra mintegy 10000 mm. 8.56, 8.57, 8.58 és 8.59 forinton.

Tengeri május—juniusra mintegy 10000 mm. 5.35, 5.37, 5.38 és 5.39 frton.

Szokványzab őszre mintegy 10,000 mm. 5.47, 5.48, 5.50 és 5.52 forinton.

Szokványzab tavaszra mintegy 5000 mm. 5.89, 5.90 és 5.92 frton.

Déli 1 órakor hivatalosan záródnak.

Szokványbuza őszre	frt	7.88	—	7.89
Szokványbuza 1889. tavaszra	»	8.57	—	8.59
Tengeri augusztusra	«	6.10	—	6.15
Uj tengeri 1889. május—juniusra	«	5.37	—	5.39
Szokványzab őszre	«	5.52	—	5.54
Szokványzab tavaszra	»	5.92	—	5.94
Káposztarepcze augusztus-szeptemberre	«	14.75	—	14.75

Délutáni forgalom.

A délutáni forgalom meglehetősen élénk volt; az irány az alacsonyabb berlini és párisi gabonaárfolyamokra ellanyhult. — Köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 30,000 mm. 7.89, 7.86, 7.85, 7.83, 7.82, 7.80, 7.79, 7.81, 7.82, 7.80 és 7.79 frton.

Szokványbuza tavaszra mintegy 50,000 mm. 7.58, 7.56, 7.55, 7.53, 7.52, 7.50, 7.51, 7.52, 7.51, 7.50, 7.48, 7.47 és 7.48 forinton.

Tengeri augusztusra 1000 mm 6.10 frton.

Tengeri május—juniusra mintegy 20,000 mm. 5.39, 5.38, 5.36, 5.35 és 5.34 frton.

Szokványzab őszre mintegy 5000 mm. 5.50 és 5.49 frton.

Szokványzab tavaszra mintegy 5000 mm. 5.90, 5.89 és 5.88 frton.

Délutáni 5 órakor záródnak:

Szokványbuza őszre	frt	7.78	—	7.80
Szokványbuza 1889. tavaszra	»	8.48	—	8.50
Tengeri augusztusra	«	6.10	—	6.12
Uj tengeri 1889. május—juniusra	«	5.34	—	5.36
Szokványzab őszre	«	5.47	—	5.49
Szokványzab tavaszra	«	5.87	—	5.89
Káposztarepcze aug.—szept.-re	«	14.5/8	—	14.3/4

Terménytőzsde.

Terményekben gyenge forgalom volt.

Disznózsir pesti áru hordóval együtt 65½ forinton, augusztusra 66 forinton köttetett.

Szalonna városi táblás áru 56.50—57 forinton adatott el.

Szilvaiz szlavóniai áru szeptember—októberr 15.25 frton köttetett.

Értéktőzsde.

A mai tőzsdén lanyhább berlini jelentésekre és nagymérvü realizálásokra a vezérértékek árfolyamai gyengülő irányt követtek. Az üzérkedési értékek árfolyamai jelentékenyen csökkentek és a járadékok is olcsóbban záródnak. Közlekedési vállalatok értékei szintén ellanyhultak. A helyi értékek piaczán sem volt semmi élénkség sem és csak néhány értékben történt kötés. Az esti tőzsdén jobb külföldi jelentésekre megszilárdult az irány és a forgalom, mely előbb csak szük korlátok között mozgott, megélénkült.

Előtőzsde.

Az előtőzsdén lanyha irány mellett osztrák hitelrészvény 309.10 és 310.40 között mozgott, magyar aranyjáradék ultimóra 100.65—100.90-en, magyar papirjáradék 90.90—91.10-en köttetett.

11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 309.40—309.50, magyar aranyjáradék 100.70—100.75, magyar papirjáradék 90.95—91.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén szintén lanyha volt az irány. Osztrák hitelrészvény 309.10 és 310.10 között mozgott, magyar hitelbank üzlet nélkül 302.75, pesti magyar kereskedelmi bank 758—760-on, fiumei hitelbank 117½-en, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 96.25 96⅜-on, bankegyesület 109½-en köttetett. Magyar aranyjáradék ultimóra 100.85—100.65-ön, magyar papirjáradék 91.02½—91-en vásároltatott. — Egyéb értékek közül forgalomba jöttek: Konkordia-malom 508-on, budapesti közuti vasut 408-on, rima-murányi vasmü 109-en és a magyar jelzáloghitelbank 4%-os nyereményzáloglevele 105.50-en.

1 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 309.40—309.50, magyar hitelbank 302.75—303, magyar aranyjáradék 100.70—100.75, magyar papirjáradék 91—91.05.

Prémiumüzlet. Osztrák hitelrészvény holnapra 4.50—5.50 frt, nyolcz napra 10—12 forint, egy hónapra 18—19 forint.

Utótőzsde.

Az utótőzsde szilárdabb irányban indult, de végül gyenge berlini árfolyamokra ellanyhult. — Osztrák hitelrészvény 310 és 308.60 között, magyar aranyjáradék 100.80, 100.90 és 100.72½-en, magyar papirjáradék 91.10—91-en köttetett.

2 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 308.50—308.60, magyar aranyjáradék 100.72½—100.75, magyar papirjáradék 91—91.05.

Délutáni magánforgalom.

Zárlat után a magánforgalomban tovább lanyhult az irány és osztrák hitelrészvény 308.50-től 307.70-ig köttetett.

Esti tőzsde.

Az esti tőzsde szilárd irányban folyt le és osztrák hitelrészvény 309—309.50-en, magyar aranyjáradék 100.80—100.90-en köttetett.

5 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 309.50—309.60, magyar aranyjáradék 100.90—100.92½, magyar papirjáradék 91—91.05.

Esti magánforgalom.

A tőzsde zárlata után jobb külföldi árfolyamokra még élénk utczai magánforgalom fejlődött ki és osztrák hitelrészvény 309.60—310.40-en, magyar aranyjáradék 100.90—101-en, magyar papirjáradék 91.07½-en köttetett.

6 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 310.25—310.30, magyar aranyjáradék 100.97½—101.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, aug. 23. Az üzlet élénk. Magy. urasági öreg, nehéz 47½—48½ frt, fiatal nehéz 50½—51½ forint, fiatal közép 50—51 forint, fiatal, könnyü 49—50 forint, közönséges (szedett) nehéz 47½—48½ forint, közép 47½—48½ forint könnyü 47—47½ forint. Romániai, bakonyi, átmeneti nehéz —— forint, közép —— forint, könnyü —.— frt, eredeti (Stachel) nehéz —— frt, közép —— frt Szerbiai nehéz 49—50 frt, közép 48—49, könnyü 47—48 frt. Hizó egy éves, —.— forint, hizó két éves makkos —— forint, hizó öreg —.— forint Sertéslétszám: augusztus 21-én volt készlet 112,539 db, aug. 22-én felhajtatott 1228 drb, aug. 22-én elszállittatott 1357 drb, aug. 22-én maradt készletben 112,410 darab sertés.

BÉCSI ÉRTÉKTOZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, aug. 23. (Az *Egyetértés* távirata.) A tegnapi magánforgalom árfolyamesése után a mai előtőzsdén nyugodtabb volt a magatartás, mert a contremine további fedezési vásárlásokat tett és e vételkedv, valamint a vasuti értékek piaczán mutatkozó szilárd magatartás következtében az összes coulissa-értékek árfolyamai javultak, ugy hogy már csak a két hitelrészvénynél meg a járadékoknál mutatkozik nagyobb árfolyamkülönbözet. A forgalom igen élénk volt. Valuták jobban kerestettek és tovább emelkedtek.

11 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 309.20, magyar hitelbank 303, osztrák-magyar államvasut 262, török dohányrészvény 113, májusi járadék 81.70, magyar aranyjáradék 100.70, magyar papirjáradék 91, husz frankos arany 9.80, márka 60.42½.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde elején az árfolyamok gyengén tartva voltak. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 309.50, magyar hitelbank 303, osztrák-tartományi bank 231.75, unió-bank 212.50, angol-osztrákbank 110, osztrák-magyar államvasut 261, déli vasut 109.60, májusi járadék 81.72, magyar aranyjáradék 100.75, magyar papirjáradék 91.05, husz frankos arany 9.80.

Később élénktelen és csendes volt az üzlet és a rosszabb berlini árfolyamokra ellanyhult az irány. Váltók és valuták megdrágultak.

2 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 308.90, angol-osztrák bank 109.50, uniobank 212, bankegyesület 96.75, magyar hitelbank 303.—, osztrák tartományi bank 232.25, osztrák-magyar államvasut 261.40, Károly Lajos-vasut 212.50, dunagőzhajózási részvény 405.—, Lloyd-részv. 450, észak-nyugoti vasut 166.50, elbavölgyi vasut 194.50, tramway 226.50, déli vasut 110.25, májusi járadék 82.67, osztrák aranyjáradék 111.70, magyar aranyjáradék 100.92, magyar papirjáradék 91.10, északi vasut 2475, bécsi községi sorsjegy 141.—, 20 frankos arany 9.81, német birodalmi márka 60.40. Ingadozó.

Bécs, aug. 23. *(Magyar értékek hivatalos zárlata).* Magyar földtehermentesitési kötvények 105.—, Erdélyi földtehermentesitési kötvények 104.25 5½%-os magyar földhitelintézeti záloglevél —.—. Erdélyi vasut. 181.—. Magy. keleti vasut els. k. 114.—. Magy. ny. sorsjegy 129.40. Szőlődézsmaváltsági kötvények —.—. 5%-os papirjáradék 91.05. Tiszavölgyi sorsjegy 125.80. Magyar 4%-os aranyjáradék 100.80. Magyar vasuti kölcsön 149.25. Magyar hitelbank 302.50. Alföldi vasut 183.—. Magyar északkeleti vasut 160.50. Keleti vasuti elsőbbség 98.30. Tiszavidéki vasut-részvény 248. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank részvény 95.75. Kassa-oderbergi vasutrészvény 142.—. Dohány-részvények —.—. Leszámitolóbank —.—. Temes Béga —.—.

Bécs, aug. 23. *(Osztrák értékek hivatalos zárlata.)* **Osztrák hitelrészvény** 308.80. **Déli vasut** 109.80, **4%-os aranyjáradék** 111.65. **Váltó Londonra** 123.75. **Károly-Lajos vasut** 212.50. **1864-es sorsj.** 168.75, **1860-as sorsjegy** 139.75, Török **sorsjegy** 20.20. **Angol-osztrák-bankrészvény** 109.50. **4·2%-os ezüstjáradék** 82.60. **Osztrák államvasut** 260.60, **20-frankos** 9.80, **4·2%-os papirjáradék részv.** 81.65. **Osztrák hitelsorsjegy** 183.—, osztrák-magyar **bankrészvény** 870. **Csász. kir. arany** 5.89. Német **bankváltók** 60.40, **Elbavölgyi vasut részv.** 194.50. Bécsi bankegyesület **részvényei** 96.50. **Dunagőzhajózási-társ.-részv.** 405. Javult.

Délutáni és esti magánforgalom.

Bécs, aug. 23. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A *déli tőzsde zárlata után* jegyeznek osztrák hitelrészvény 307.50, osztrák-magyar államvasut 258.75, Károly Lajos-vasut 212, déli vasut 109.75, magyar aranyjáradék 100.90.

A délutáni magánforgalomban ellanyhult az irány, de később magasabb berlini árfolyamokra és arbitrage-vásárlásokra ismét jelentékenyen javult. Osztrák hitelrészvény 306.70 és 310 után 309.80, osztrák-magyar államvasut 257.75 és 259.50 után 259.25, déli vasut 110, magyar aranyjáradék 101.02 után 100.97.

Az esti magánforgalomban maradt: Osztrák hitelrészvény 309.50 és 310 után 309.80, magyar aranyjáradék 101.05 után 101.02½.

Praemiumüzlet a bécsi értéktőzsdén.

Bécs, aug. 23. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A dijtételek alig változtak: Osztrák hitelrészvény holnapra 2½—3½ frt, nyolcz napra 10—11 frt, egy hónapra 18—20 forint, három hónapra 29—32 forint; osztrák-magyar államvasut egy hónapra 19—21 frt, három hónapra 30—33 forint, magyar aranyjáradék egy hónapra 3—3½ százalék, három hónapra 5—6 százalék.

Magánkamatláb: Elsőrendü váltóra 3 százalék, ávolabbi látra és telepitett váltóra 3½—3¾ százalék.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, aug. 22. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Newyorkból ma alacsonyabb árfolyamokat jelentettek és a londoni sürgöny sem volt egészen kielégitő, minek következtében buzahatáridők valamivel lanyhábbak voltak, de a többi értékekben igen szilárd a hangulat. Buza őszre 8.38, 8.28 és 8.33, tavaszra 9.10, 9 és 9.04, rozs tavaszra 6.58—6.68, zab őszre 5.92, 6, 5.98 és 6.02, tavaszra 6.20—6.34, uj tengeri 5.60—5.69 frton köttetett. — Felmondatott 13,000 m. tengeri.

Délután sem változott az irány; buza őszre 8.25, tavaszra 8.97 frtig adatott, továbbá köttetett: Rozs tavaszra 6.67, zab tavaszra 6.26, uj tengeri 5.67—5.70 frton: továbbá jegyeznek: Rozs őszre 6.30—6.35, zab őszre 5.96—5.98, tengeri augusztusra 7—7.05, szeptember—októberre 6.20—6.25 frt.

Kész áruból buzának csak csekély forgalma volt, mert a fogyasztók teljesen tartózkodók. A kivitelre csak keveset vásároltak, az irány nyugodtabb, de az árak nem olcsóbbak. Eladatott 2000 mm. elsőrendü urasági buza 7.35 fet Szigetvár, 1000 mm. 80 k. 7.25 frt Szentes. Arpa mérsékelt kiviteli forgalom mellett keveset változott.

Szesz általános tartózkodó magatartás mellett üzlettelen volt. Kész áru 28½ frt.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Trieszt, aug. 23. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Váltó Londonra 123.90, olasz bankpiaczokra 48.45, Napoleon d'or 9.79½, májusi járadék 81.70, magyar papirjáradék 91, magyar aranyjáradék 100.80, osztrák hitelrészvény 308.50, osztrák-magyar Lloyd 452, olasz járadék 95.15, olasz bankjegy 48.50.

Berlin, aug. 23. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Eleintén tartózkodó volt a magatartás, de később emelkedtek az árfolyamok, mert az ultimo-szabályozás már nagyon előre haladt. Üzérkedési bankok javultak, osztrák-vasutak keveset változtak, csak osztrák-magyar államvasut csökkent a rosszabb kimutatásra. Károly-Lajos-vasut fedezések következtében emelkedett. Járadékok meglehetősen szilárdak. Orosz bankjegyek csendesek. Zárlat igen mozgalmas. Magánkamatláb 1¼ százalék.

Berlin, aug. 23. (Tőzsdei tudósitás.) A mai tőzsde meglehetősen szilárd irányban indult, de utóbb ingadozó volt, végül pedig realizálásokra és vidéki eladásokra ellanyhult.

Berlin, aug. 23. (Utótőzsde.) Magyar aranyjáradék 83¼, osztrák-magyar államvasut 107½, osztrák hitelrészvény 160.40, osztrák déli vasut 45¾ Károly Lajos-vasut 87.90. Javult.

Frankfurt, aug. 23. (Esti tőzsde.) Magyar aranyjáradék 83.50, osztrák hitelrészvény 256⅜, osztrák-magyar államvasut 214.75, Károly-Lajos vasut 175⅛, osztrák déli vasut 90¼. Szilárdabb.

Páris, aug. 23. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *1 óra 12 perczkor jegyeztetnek*: 3 százalékos járadék 83.53, 4½ százalékos járadék 105.32½, olasz járadék 96.25, magyar aranyjáradék 83.18, egyiptomi kölcsön 425.31, spanyol kölcsön 73.18, török vasuti kölcsön 14.67, ottoman bankrészvény 516.87, Rio Tinto bányarészvény 526.25, Szuez-részvény 2190, Panama-részvény 261.25, osztrák-magyar államvasut 548.75, osztrák déli vasut 228.75.

3 óra 40 perczkor záródnak: 3%-os franczia járadék 83.57, 4½%-os franczia járadék 105.32, törleszthető járadék 86, magyar aranyjáradék 83.21, magyar vasuti kölcsön 307.50, magyar jelzáloghitelbank 545, osztrák-magyar államvasut 543.75, osztrák dél vasut 228.75, osztrák földhitelrészvény 815, ottomán bank 516.56. Lanyha.

London, aug. 22. (Zárlat.) Magyar aranyjáradék 82.25, osztrák aranyjáradék 91, osztrák ezüstjáradék 66.50, angol consolok 99.06, ezüst 42.01. Nyugodt.

London, aug. 23. (Megnyitás.) Angol consolok 99.06.

Newyork, aug. 22. (Kabelsürgöny.) Váltó Berlinre 400 márkáról (60 nap látra) 94¼, Londonra 4.84¼

4%-os tőkésitett kölcsön 1877-ből 128½, Erie-vasut 27¾. váltó Párisra 5.23⅛.

Külföldi értéktőzsdék zárlata.

Az árfolyamok az illető hely szokványok szerint készpénzben, medióra vagy ultimóra értendők, e szerint a mellékelt paritás is késspénzre vagy medióra illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok K-val, a medióra M-mel, az ultimóra U-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy a fenti átszámitásokhoz még a transaktió-költségek, továbbá a medió- és ultimo-árfolyamokhoz azonkivül még a mindenkori budapesti prolongáczió tételek is számitásba veendők. A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek. Átszámitási árfolyam 100 márka vista = 6 frt 40 kr 100 frank vista = 4[illegible] frt [illegible] kr.

Augusztus 23.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben
PÁRIS.				
*Franczia 3%-os járadék		83.57	—.—	—.—
« 4½%-os «		105.82	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	543.75	263.68	— 1.09
Osztrák déli vasut	U	228.75	108 29	— 0.61
*Osztrák földhitel-részvénytársaság	U	815.—	—.—	—.—
*Franczia törleszthető járadék	U	86.—	—.—	—.—
Osztrák 4%-os aranyjáradék	U	—.—	—.—	—.—
Magyar vasuti kölcsön	K	307.50	149 17	— 0.74
Magyar jelzálog-hitelbank	U	545.—	140.62	—.—
Bécsi unió-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar aranyjáradék	U	83.21	100.84	— 0.13
Magyar 5%-os papirjáradék	U	—.—	—.—	—.—
Magyar leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank	K	—.—	—.—	—.—
BERLIN.				
Osztrák 4%-os papirjáradék	K	—.—	—.—	—.—
« 5%-os «	U	80.30	97.54	+ 0.19
« 4⅕%-os ezüstjáradék	K	68.50	82 85	— 0 24
« 4%-os aranyjáradék	K	92.50	112.08	—.—
Magyar aranyjáradék	U	83.30	100 78	— 0.49
« 5%-os papirjáradék	U	74 90	90 78	— 0.62
« keleti vasuti kötvények	K	—.—	—.—	—.—
Keleti 5%-os v. elsőbbs. kötv.	K	103.40	125.03	— 0 37
Osztrák hitelrészvény	U	160.70	310.58	— 4 40
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	107.—	258.43	— 4.98
Osztrák déli vasut	U	45.—	108.57	— 2 48
Károly-Lajos vasut	U	87.90	211.86	+ 1 25
Kassa-oderbergi vasut	K	59.60	144.14	— 1.—
*Román vasutirészvények		—.—	—.—	—.—
Orosz bankjegy		193.70	120.01	— 0.79
Váltó bécsi piaczra		165.50	60.36	—.—
*Keleti kölcsön II. kibocsátás		—.—	—.—	—.—
Magyar jelzálog-hitelbank	K	—.—	—.—	—.—
» leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—	—.—
» országos bank	K	—.—	—.—	—.—
FRANKFURT.				
Osztrák 4%-os papirjáradék	K	67.80	81.92	—.—
« 5%-os «	U	80.20	97.42	— 0.86
« 4⅕%-os ezüstjáradék	K	68.30	82.60	— 0.37
« 4%-os aranyjáradék	K	92.25	111.77	— 0.31
Magyar aranyjáradék	U	83 30	100.78	— 0.37
« %-os papirjáradék	U	74.90	90.73	— 0 39
Osztrák hitelrészvény	U	255 75	310.09	— 5.04
Osztrák-magyar bank	U	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	214.62	259.59	— 3.69
Károly-Lajos vasut	U	175.—	211.71	+ 0.62
Osztrák déli vasut	U	91.—	110.73	— 0.46
Erzsébet osztrák nyugoti vasut	K	—.—	—.—	—.—
Magyar-gácsországi vasut	U	139.62	169.02	—.—
Tiszavidéki v. elsőbbs. kötvények	K	—.—	—.—	—.—
Váltó bécsi piaczra		—.—	—.—	—.—
*4½%-os földhitelintézeti záloglevél	K	—.—	—.—	—.—
Magyar leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzálog-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar orsz. bank		—.—	—.—	—.—

KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDÉK.

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Átszámitási árfolyam német piaczokra 100 márka vista 60.40 frt, 100 frt 4[illegible].[illegible]0 frt.

Augusztus 23.	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben
PÁRIS.			
Buza folyó hóra	27.25	13.30	— 0.12
— szeptemberre	27.25	13.30	— 0.12
— utolsó 4 hóra	27.40	13.39	— 0.08
— nov.-től 4 hóra	27.60	13.48	— 0.09
Liszt folyó hóra	59.60	18.30	— 0.21
— szept.-re	60.10	18.45	— 0.19
— utolsó 4 hóra	60.75	18.66	— 0.14
— nov.-től 4 hóra	61.10	18.74	— 0.20
Olaj folyó hóra	65.75	32.08	+ 0.26
— szept.-re	66.—	32.20	—.—
— utolsó 4 hóra	66.25	32.32	—.—
— 4 első hóra	66.25	32.32	—.—
Szesz folyó hóra	42.75	22.73	— 0.14
— szept.-re	42.50	22.60	+ 0.27
— utolsó 4 hóra	41.75	22.20	+ 0.28
— 4 első hóra	41.50	22.07	+ 0.15
BERLIN.			
Buza szept.-októberre	176.25	10.65	— 0.09
— nov.-deczemberre	179.50	10.84	— 0.08
Rozs szept.-okt.-re	143.75	8.68	— 0.02
— nov.-decz.-re	147.	8.88	— 0.03
Zab aug.-ra	118.75	7.13	—.—
— szept.-okt.-re	120.10	7.25	—.—
Olaj szept.-okt.-re	55.30	33.40	— 0.42
— nov.-decz.-re	54.50	32.92	— 0.15
Szesz aug.-szept.-re	36.—	21.74	+ 0.83
— szept.-okt.-re	34.—	20.54	+ 0.61
STETTIN.			
Buza szept.-októberre	179.50	10.84	+ 0.03
— okt.-nov.-re	180.50	10.90	—.—
Rozs szept.-októberre	139.50	8.43	+ 0.03
— okt.-nov.-re	141.50	8.55	+ 0.06
Olaj augusztusra	55.—	33.22	+ 0.30
— szept.-okt.-re	54.50	32.92	+ 0.31
Szesz helyben 50 márka fogyasztási adóval	52.80	31.89	+ 0.03
— Helyben 70 márka fogyasztási adóval	32.90	19.88	—.—
— szept.-okt.-re 70 márka fogyasztási adóval	32.50	19.63	— 0.45
— aug.-szept.-re 70 márka fogyasztási adóval	—.—	—.—	—.—
KÖLN.			
Buza nov.-re	19.25	11.63	— 0.15
— márcziusra	20.25	12.23	— 0.09
Rozs nov.-re	14.90	9.—	— 0.12
— márcz.-ra	15.60	9.42	— 0.12
Olaj helyben	[illegible]	34.73	—.—
— októberre	55.90	33.76	— 0.22
BOROSZLÓ			
Buza	17.60	10.63	+ 0.06
Zab	—.—	—.—	—.—
Szesz	51.—	30.80	—.—
Rozs	13.70	8.27	+ 0.06
Repcze	24.70	14.92	+ 0.30
Tengeri	12.75	7.70	—.—

Trieszt, aug. 22. *Czukor*: centrifugal-pilé kész áru 22¾—23 frt. — *Kávé* szilárd. — *Szesz* kész magyar áru 20, oláh 13, német 14 forint.

Hamburg, aug. 23. (*Kávé*.) Santos good average augusztusra 60.50, szeptemberre 60, deczemberre 55.75 márka,

Hamburg, aug. 22. *Petroleum* helyben 7¾, szeptember—deczemberre 7.80 márka. Szilárd.

Páris, aug. 22. Nyers *czukor* 88 fok kész áru 39.75—40 frank, szilárd; fehér czukor folyó hónapra 42.60, szeptemberre 42.25, lanyha; októbertől négy hónapra 37.80, az első négy hónapra 38.10, finomitott kész áru 106.50—107.50 frank.

Antwerpen, aug. 22. *Petroleum* 20.75 frank. Gyengülő.

London, aug. 22. Gabona szilárd, angol *buza* változatlan, külföldi buza ½—1 shillinggel magasabbra tartatik, vevők tartózkodók. *Liszt* fél shilinggal drágább, *zab* emelkedő. — *Uj tengeri* folyó hónapra 23¼, augusztus—szeptemberre 23½, szeptember—októberre 23½. *Repczeolaj* helyben 25½. Jávaczukor 16¼, nyers répaczukor 14¼ tartott. Felhozatal: Buza 68,500, árpa 21300, zab 74700 qu. Az időjárás szép.

Bréma, aug. 22. *Petroleum* helyben 7.90. márka. Nyugodt.

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

Budapesti husárak.

Budapest, aug. 23.

Ökörhus 100 kilogr.	38—44 forint.	
Tehénhus « «	34—36	«
Bivalyhus « «	32—36	«
Borjuhus « «	46—55	«

Marhavásár.

Budapest, aug. 13. (Braun József és fiai czég jelentése az *Egyetértés* számára). Felhajtatott: 899 magyar ökör, 1012 magyar tehén, 931 szerbiai ökör, 7 szerbiai tehén, 151 bivaly és 54 bika, összesen 3054 vágómarha (és 223 jármos ökör). Miután ma nagyrészt alárendelt minőségü marha volt felhajtva, ennélfogva jó minőségü nagyon kerestetett, mig az alárendeltek teljesen elhanyagoltattak és csak nehezen voltak eladhatók. — Az árak jó minőségüeknél változatlanok, alárendelteknél pedig métermázsánkint 1—2 frttal csökkentek. Körülbelől 400 darab eladatlan maradt. — Következő árakat jegyeztünk elevensulymérték szerint:

Jóminőségü magyar hizó ökrökért kivételesen	24		27	«
Középminőségü magyar hizó ökrökért	19	«	22	«
Magyar tehenekért	17	«	19	«
Szerbiai ökrökért	17	«	25	«
Bivalyokért	15	«	18	«
Bikákért	20	«	24	«

métermázsánkint.

A fővárosi vásárigazgatóság hivatalos jelentése szerint a mai marhavásáron állott 3505 nagy és 456 drb apró marha. Ebből eladatott:

55	darab	bika dbja	80—180 frt
2088	«	ökör párja	180—300 «
126	«	bivaly párja	110—170 «
1236	«	v. tehén párja	110—170 «
456	«	borju dbja	14—21 «

Bivalyt vásároltak: Weisz Jónás 8, Goldreich Fülöp 2 drbot.

Szuró-marhavásár.

Bécs (St-Marx), aug. 23. (Távirat.) A mai vásárra felhajtatott: 2535 borju, 2706 élő sertés, 307 leszurt sertés, 323 leölt birka és 35 bárány. A csekélyebb felhajtás következtében élénk üzletmenet mellett az összes czikkek árai emelkedtek. Eladatott: Élő borju 33—38 kr, elsőrendü 40—46 kr, legjobb 48—50 kr, süldő 32—42 kr, leszurt nehéz sertés 40—48 kr, elsőrendü malacz 50—52 kr, leszurt birka 25—36 kr kilogrammonkint, bárány 4—8 frtot páronkint.

Lóvásár.

Budapest, aug. 23. Felhajtás 178 db. Ebből eladatott uj lólevél mellett 15, átiratással 27. Bécsi vágóra vittek 5 drbot.

Juhvásár.

Budapest, aug. 23. (Braun József és fia czég jelentése az *Egyetértés* számára.) Felhajtatott 2383 birka. Miután ma több vidéki vevő vett részt a vásárlásban, ennélfogva az üzletkötések kissé gyorsabban bonyolittattak le, mint a lefolyt héten. A felhajtás a vásár végéig teljesen eladatott. Az egységi árak némileg szilárdultak. Következő árakat jegyeztünk: Páronkint: Német birkákért 9—15 frtig, magyar birkákért (berbecs) 9—14 frtig, szerbiai birkákért 10—11 frtig. Suly szerint: német birkákért 25—32 krig, magyar birkákért 26—31 krig kilogrammonkint, (vágósuly)

Bécs (St.-Marx), aug. 23. (Távirat.) Felhajtatott 10438 birka. Jobb párisi jegyzésekre emelkedő árak mellett igen élénk volt az üzlet. — Jegyeznek: Kiviteli juhok 18—23 frtot, legelő juhok 8—16 frt páronkint. Elsőrendü a helyi fogyasztásra 54 kr kilókint.

Páris (La Villette), aug. 20. Felhajtatott 17283 birka. Élénk üzletmenet és emelkedő irány mellett fizettek magyar juhokért 85—94 centimet ½ kilókint.

Páris (La Villette), aug. 23. (Távirat.) Felhajtatott 12643 birka. Az irány szilárd.

NAPIREND: augusztus 24-én.

Naptár: Péntek. — Róm. kath.: Bertalan ap. — Prot.: Bertalan. — Görög-orosz: (augusztus 12.) Anieét és Fot. — Zsidó: (elul 17.) A főr. elü. em. — Nap kél 5 ó. 10 p., nyugsz. 6 ó. 54 p. — Hold kél 8 ó. 32 p. este, nyugsz. 7 ó. 48 p. regg.

Belügyminiszter fogad déli 12—1.

Közmunka- és közlekedésügyi miniszter fogad d. u. 2 órakor.

Kereskedelmi miniszteri államtitkár fogad délelőtt a rendes hivatalos órák alatt.

Horvát miniszter fogad d. u. 10— d. e. 2

A fővárosi középitési bizottság ülése d. u. 5 órakor (uj városháza.)

Trefort Ágost miniszter temetése d. u. 5 órakor.

Egyetemi ifjak Kossuth-ünnepélye este 8 órakor a régi Kommer-f le vendéglőben.

Királyi várpalota Budán megtekinthető d. e. 9—12 és d. u. 3—6. Jelentkezhetni a várkapitányságnál.

Hazai termékek állandó kiállitása a kereskedelmi muzeumban. Városligeti iparcsarnok. Naponként d. e. 9—12 óráig és d. u. 3—7 óráig. Vasárnap és ünnepnapokon d. u. 20 kr belépti dij, különben szabad a belépés.

Müszaki iparmuzeum a kerepesi-uton (Beleznay-kert) nyitva d. e. 9-től 1-ig.

Országos képtár az akadémia palotájában d. e. 9—d. u. 1

Nemzeti muzeum: régiségtár d. e. 9 d. u. 1.

Orsz. tanszermuzeum a budai állami tanitóképző intézet épületében d. e. 9—12 és d. u. 3—6.

Margitsziget mindennap czigányzene a felső vendéglőnél kedden, csütörtökön, szombaton és vasárnap katona zenekar. Hajó-közlekedés félóránként.

Vörös-kereszt-egyleti Erzsébet-kórház (Budán, Krisztinaváros) I. és II. osztályán levő betegek meglátogathatók d. e. 9—11, d. u. 2—5 óra között, a III. osztályon levő betegek d. u. 2—4 óra között, idegenek megszemlélhetik a kórházat d. u. 2—4 óra között.

Egyetemi füvészkert az üllői-uton d. e. 8—12 és d. u. 2—7-ig.

Könyvtárak zárva.

Seemann központi kávéháza villamos világitással az egyetem-utcza és Ferencziek-tere sarkán.

Állatkert nyitva egész nap. Belépti dij 30 kr.

Kivonat a hiv. lap aug. 23. számából.

Arverések a fővárosban. Szieszler Alajos 566 frtra becs. ingatl. aug. 31. Az I—III. ker. kir. járásbiróságnál. Reich Adolf 756 frtra becs. ingós. aug. 23. Andrássy-ut 77. Körösmezei Gusztáv 532 frtra becs. ingós. aug. 24. X. ker. Urczy-ut 25. Szautner Józsefné 2657 frtra becs. ingatl. szept. 12. Az I—III. kir. járásbiróságnál. Honrny Sándor 340 rtra becs. ingós. aug. 24. I. ker. Palota-utcza 20. Tisch Lipót 610 frtra becs. ingós. aug. 23. VIII. ker. Köztemető-utcza 41. Schmidt Henrik 512 frtra becs. ingós. aug. 30. V. ker. Hold-utcza 21. Pohl Károly 451 frtra becs. ingós. aug. 23. V. ker. Lipót-körut 25.

Arverések a vidéken. Karrász K. R. 2043 frtra becs. ingatl. aug. 30. Temesvár. Nemessányi Árpád 2310 frtra becs. ingatl. szept. 24. Felső-Szálok (Szepesváralja). Firtinger Antal 2924 frtra becs. ingatl. szept. 15. Kecskemét. Sándor Imre 2115 frtra becs. ingatl. szept. 4. Zenta. Kufler Lipót 3796 frtra becs. ingatl. szept. 5. Kis-Dovora (N.-Tapolcsány). Szabó József 2444 frtra becs. ingatl. nov. 12. N.-Kikinda. Taferner János 800 frtra becs. ingatl. szept. 15. Zsámbék. Maixner Károly 2829 frtra becs. ingatl. szept. 12. Somorja. Nikolits Mita 8448 frtra becs. ingatl. okt. 28. Ó-Becse. Marschali József 5454 frtra becs. ingatl. szept. 3. Dárda.

Csődnyitás. Cserey Antal pécsi lakos ellen. Csődbiztos Pilch Antal tszéki biró, tömeggondnok Németh Gyula helyetteséül dr. Szekrényesy Ferencz pécsi ügyvédedek neveztettek ki. Bejelentési határidő szept. 29.

Csődmegszüntetés. Kovács Lajos miskolczi kereskedő ellen a csőd megszüntetett.

Pályázatok. Mindszenten (Hevesm.) postamesteri, — Kapolcson (Zalam.) postamesteri, — a m.-szigeti kir. tszéknél II-od osztályu segédtelekkönyvvezetői, — a bánfihunyadi kir. jbiróságnál II-od osztályu telekkönyvvezetői, — a szent-ágothai kir. járásbiróságnál irnoki állomásra.

Szerkesztői üzenetek.

E. D., *Puszta-Küllő*. Keresztlevelével és szülői engedélylyel felszerelt kérvényét nyujtsa be azon ezred parancsnokságához, a melynek kötelékébe magát felvétetni óhajtja. Jól teszi, ha személyesen nyujtja be a folyamodványt. — **B. A.**, *Baróé*. Kivánatát közöltük a m. áll.-vasutak városi menetjegy-irodájával, mely azt bizonyosan teljesiteni fogja. Az ön levelét bizonyosan nem kapták meg. — **14,514 sz.**, *M.-Óvár*; **K. R.**, *H.-Szoboszló*; **M—r A—d.** Sorsjegyeiket nem huzták ki. — **R. F.** *Ó-Telek*. Tudósitását nem kaptuk meg. — **R. S.** *Helyben*. Ön fél, hogy elveszti vagyonát a börzén és tőlünk kér tanácsot, hogyan lehetne ezt megakadályozni? Nagyon egyszerü a dolog: Ne tessék spekulálni sem hausse-ra, sem baisse-re; hanem fektesse pénzét szolid ipar-vállalatba. Hazai iparunknak pénzre ugyis szüksége van. — **R. F.** *Szt-Endre*. Dobner őrnagy jelenlegi tartózkodási helye: Bécs, Nelken-Gasse, 1. szám.

Felelős szerkesztő: **Csávolszky Lajos.**

NYILT-TÉR.

Med. univ. dr. KLINGER ZSIGMOND

hosszabb berlini tartózkodásáról visszatérve fog-, száj-, gége- és orrbetegségek ellen. Rendel naponkint 9—12 és 2—6 óráig. Mütétek kéjgáz-éleny (Schlaf-gas) altatással végeztetnek. Nagy-korona-utcza 8, II. em. 5. 7274

A m. kir. államvasutak gépgyára

által készitett

8 lóerejü gőzcséplő készlettel

f. hó 24. 25 és 26-án mindenkor d. e. 9 órakor a pécsi sertéshizlalda telepén, nyilvános cséplési próba tartatik, melyre a t. közönség tisztelettel meghivatik.

Pécs, 1888. augusztus hó 21-én.

7269 *A kiállitási-bizottság.*

Egyéves önkéntesek szabály szerint legelegánsabbban felszereltetnek **Tiller Mór és testvére,** csász. kir. udvari szállitók által BUDAPEST, Károly-kaszárnya. — Árjegyzékek ingyen és bérmentve. 3696

Emésztési zavaroknál (étvágyhiány, rossz emésztés, gyomorégés stb.) lassu anyagcserénél, és ennek következményeinél (dugulás, felfuvódás, fejfájás, migraine, aranyér) a **Lippmann**-féle **karlsbadi** pezsgő-por, **legjobb házi szerünknek** bizonyult. Kapható 60 kr. és 2 frto dobozokban a gyógyszertárakban. 4700

5906 MATTONI féle BUDAI- KESERÜVIZ KITÜNŐ HAJTÓSZER

SZINHÁZAK ÉS MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ

Évi b. 161. Havi b. 21.

Budapest, augusztus 24-én.

Uj betanulással:

Lear király.

Szomorujáték 5 felv. Irta Shakspere, forditotta Vörösmarthy Mihály.

Személyek:

Lear	Szacsvay
Franczia király	Császár
Burgundi fej.	Mihályfi
Cornwall	Horváth
Alhan	Kőrösmezei
Kent gróf	Szigeti J.
Gloster gróf	Egressy
Edgar	Nagy I.
Edmund	Gyenes
Aggastyán	Gabányi
Orvos	Pintér
Bolond	Vizvári
Curan	Sántha
Oszvald	Latabár
Franczia nem.	Mészáros
Hirnök	Abonyi
Lovag	Faludi
1-ső szolga	Tóth
2-ik »	Mátrai
3-ik »	Dezső
Kapitány	Tolnay
1-ső tiszt	Bérczi
2-ik »	Lubinszky
Goneril	Jászay M.
Regan	Szacsvayné
Cordélia	P. Márkus E.

Kezdete 7 órakor.

Holnap, augusztus 25-én.

Figaro házassága.

M.KIR. OPERAHÁZ.

Augusztus 31-ig zárva.

NEP-SZINHAZ.

Budapest, augusztus 24-én.

Sztrogoff Mihály utja, Moszkvától Irkuczkig.

Látványos szinmü zenével, dalokkal és tánczczal 11 képben. Jules Verne után irta Csepreghy Ferencz.

Személyek:

Orosz czár	Pusztai
Orosz nagyhg	Hunyadi
Kissoff	Ferenczi
Rendőrminiszt.	Füredi
Sztrogoff M.	Szirmai
Ogareff Iván	Szathmári
Jolivet	Gyöngyi
Blunt	Makó
Feofár	Ferenczi
Dr. Feodor	Horváth V.
Nádia	Gyurmann A.
Voronczoff	Egri
Rendőrfőnök	Halász
1-ső orosz tiszt	Narczisz
2-ik » »	Imrei
Telegráfos	Horváth V.
Vaszili	Ujvári
Márfa	Párlényiné
Rendőrkáplár	Egri
Szangária	Vidorné
Zirzó	Gyöngyösi I.
Zsolma	Bessenyei M.
Libusza	Ágostoni B.
Jelfa	Németh A.
Postamester	Tirnovai
Ibrahim	Narczisz
Musztafa	Imrei
Ulema	Tirnovai
Kongó	V. Kovács
Egy paraszt	Izsó
1-ső kocsis	Enyvári
2-ik »	Bertalan
1-ső köztatár	Kósa
2-ik »	Papp
Hadsegéd	Imrei

Kezdete 7½ órakor.

Holnap, augusztus 25-én.

A reservisták.

KRISZTINAVAROSI SZINKÖR.

Budapest, augusztus 24-én.

Egy könnyelmü leány. Bokózatos életkép 3 szak.

Kezdete 7 órakor.

VÁROSLIGETI NYARI SZINHAZ.

Igazgató: Feld Zs.

Budapest, augusztus 24-én.

Augusztin k. a. és Klein S. mint vendégek.

Die Fledermaus. Komikus operette 3 felv.

Kezdete fél 7 órakor.

Első fővárosi orpheum

Nagymező-utcza 17. sz. 7168

Ma versenykerékpározás: **Mr. Kaufmann** és az amerikai amateur **Mr. M'Aney**, bajnok a «Starbicyle»-n, közt Továbbá fellépnek: **Neumann Laura** kisassony bécsi dalénekesnő két nővérével **Amália** és **Gizellá**-val, tyroli énekesnők, **Görgényi Etelka** magyar énekesnő, **Miss Montagne** angol énekesnő. **Les Celebrés Lockfords** tornázók a hármas nyujtón, továbbá **Senorita Lotty** egyensulytartó a mozgó gömbön. **Hedwig Brassely k. a.** német chansonette. **Oceana Rens** jóhirü drótkötél antipodistanő, **Huline Brothers** a világ legelső zenészeti mimikusai, **Alfonso** kitünő tornászcsoport, **Bellita M.** k. a. dalénekesnő. **Odillon Kati, Wilhelmina, Karl & Emmerich** xylophon müvészek. **A bőtartalmu müsor miatt az előadás kezdete pontban 8 órakor.**

Időjárás

a m. kir. meteorologiai központi intézet távirati jelentése 1888. aug. 23. reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm.	A hőmérséklet Celsius szerint	Szél iránya és ereje	Felhőzet	Csapadék mm
Sopron	762	+ 14.6	ENY 1	4	6
Magyar-Óvár	62	+ 14.9	E 1	3	10
Trencsén	58	+ 16.4	DNY 1	3	5
Selmecz	60	+ 12.8	ENY 2	4	3
Korpona	59	+ 15.0	DK 1	●	1
Beszterczebánya	59	+ 16.2	E 1	●	6
Budapest	59	+ 14.7	NY 3	●	5
Szolnok	61	+ 15.0	NY 2	●	3
Eger	59	+ 14.2	E 4	4	1
Debreczen	60	+ 14.1	—	4	—
Késmárk	59	+ 14.4	DK 2	●	1
Uj-Tátrafüred	—	—	—	—	—
Ungvár	58	+ 17.7	DNY 2	4	—
Szatmár	60	+ 18.8	DK 3	3	—
Nagyvárad	—	—	—	—	—
Mármaros-Sziget	60	+ 16.3	K 2	1	—
Kolozsvár	60	+ 14.6	—	0	—
Nagy-Szeben	59	+ 16.4	D 2	1	—
Orsova	61	+ 15.4	D 1	2	—
Temesvár	62	+ 17.8	—	4	—
Arad	—	—	—	—	—
Szeged	60	+ 15.2	E 3	4	4
Pancsova	59	+ 19.0	ENY 5	3	—
Keszthely	—	—	—	—	—
Csáktornya	61	+ 14.0	ENY 2	●	23
Zágráb	62	+ 10.9	NY 1	3	21
Fiume	61	+ 16.7	E 2	1	27
Bécs	62	+ 14.7	ENY 3	4	2
Prága	61	+ 14.6	ENY 2	2	2
Krakó	59	+ 15.2	NY 1	●	—
Lemberg	63	+ 15.0	DNY 1	2	—
Bregenz	66	+ 13.1	ENY 3	3	17
Salzburg	65	+ 13.4	DNY 1	4	12
Grácz	62	+ 14.8	ENY 1	3	—
Trieszt	62	+ 19.6	D 1	0	18
Pola	61	+ 20.2	K 1	1	—
Abbazia	61	+ 20.0	—	0	12
Lesina	60	+ 16.7	EK 2	●	8
Kopenhága	55	+ 12.8	ENY 5	●	3
Stockholm	—	—	—	—	—
Szt. Pétervár	59	+ 12.7	—	0	—
Moszkva	56	+ 9.9	NY 2	0	5
Varsó	56	+ 14.3	NY 1	●	—
Hamburg	59	+ 14.1	ENY 4	4	2
Berlin	59	+ 14.8	ENY 2	4	6
München	66	+ 13.3	NY 2	3	4
Stornoway	50	+ 22.8	NY 2	4	—
Scilly szigetek	56	+ 16.1	DNY 6	4	—
Páris	65	+ 16.7	—	0	—
Nizza	62	+ 17.4	K 2	0	12
Florencz	61	+ 16.4	NY 2	2	2
Róma	71	+ 21.6	—	0	—
Odessza	64	+ 17.9	—	0	—
Konstantinápoly	60	+ 22.1	EK 2	2	—

Budapesten a megelőző nap legnagyobb hőfoka + 26°, legkisebb = + 14° Cels. A légnyomás a tengerszinre van átszámitva. A szélirány jelölése: É = észak, K = kelet, D = dél, Ny = nyugot. Felhőzet: 0 = egészen derült, 1 — többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 4 = egészen borult; ● = eső: ✱ = hó, ≡ = köd, ꓘ = zivatar.

Megjegyzések: A légnyomás majdnem kivétel nélkül emelkedett, Salzburgban 8 mm. A minimum (45—50) Irlend. a maximum Franciaország felett terül el. A hőmérséklet szabálytalanul változott. Orsován süiyedt 7.8 fokkal, Ungváront emelkedett 7.7 fokkal.

Kilátás: Részben borus, melegebb idő.

Vizállás, 1888. aug. 23.

A folyó neve	Állami vizmércze állomás	Ma 0. pont felett (méterben)	Ma 0. pont alatt	Tegnap 0. pont felett	Tegnap 0. pont alatt
Duna	Pozsony	3.46	—	3.61	—
	Komárom	3.93	—	3.81	—
	Budapest	3.56	—	3.16	—
	Mohács	3.66	—	3.64	—
	Ujvidék	3.83	—	3.94	—
	Pancsova	2.16	—	2.23	—
	Orsova	2.66	—	2.70	—
Vág	Szered	0.50	—	0.60	—
	Máramaros-Sziget	0.74	—	0.83	—
Tisza	V.-Námeny	0.90	—	0.95	—
	Tokaj	0.88	—	0.90	—
	Szolnok	—	—	1.01	—
	Szeged	1.30	—	1.36	—
	Török-Becse	1.28	—	1.37	—
Szamos	Szatmár	0.[illegible]6	—	0.67	—
Bodrog	S.-Patak	0.56	—	0.67	—
Körös	Békés-Gyula	—	0.30	—	0.28
	Gyoma	—	0.09	—	0.20
	Szarvas				
Maros	Arad	—	0.56	—	0.81
Béga	Temesvár	—	0.12	—	0.04
Dráva	Barcs	1.14	—	1.32	—
	Eszék	2.41	—	2.46	—
Száva	Sziszek	—	0.23	—	0.24
	Mitrovicza	1.16	—	1.16	—

Közlekedési utmutató.

Megjelent legutóbb az Egyetértés augusztus 21-diki számában.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései augusztus 23.

Faj	Irányzat	Minős. suly hektolit.	100 kilogramm ára frttól	frtig	Minős. suly hektolit	100 kilogramm ára frttól	frtig
Buza							
Bánsági uj	szilárd	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
« «	«	76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
« «	«	78	—.—	—.—	79	—.—	—.—
« «	«	80	—.—	—.—	81	—.—	—.—
Tiszavidéki «	«	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
« «	«	76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
« «	«	78	7.60	7.65	79	7.65	7.70
« «	«	80	7.70	7.75	81	7.75	7.80
Pestvidéki «	«	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
« «	«	76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
« «	«	78	7.55	7.60	79	7.60	7.65
« «	«	80	7.65	7.70	81	7.70	7.75
Fejérmegyei «	«	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
« «	«	76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
« «	«	78	7.60	7.65	79	7.65	7.70
« «	«	80	7.70	7.75	81	7.75	7.80
Bácskai «	«	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
« «	«	76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
« «	«	78	7.60	7.65	79	7.65	7.70
« «	«	80	7.70	7.75	81	7.75	7.80
Magyar északvidéki «	«	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
« « «	«	76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
« « «	«	78	7.55	7.60	79	7.60	7.65
« « «	«	80	7.65	7.70	81	7.70	7.75

Gabona ó vagy uj		Irányzat	Faj	Minőségi suly hektoliterk.	100 kilogramm ára frttól	frtig
Rozs	ó	csendes	—	70—72	5.50	5.70
Árpa	«	«	takarmány	60—62	5.35	5.75
«	«	«	égetni való	62—64	6.35	7.35
«	«	«	sörfőzdei	64—66	7.85	9.—
Zab	«	szilárd	—	39—41	5.30	5.70
Tengeri	uj	csendes	bánsági	75	6.05	6.10
«	«	«	másnemü	73	5.95	6.—
Köles	ó	—	—	nélkül	—.—	—.—
Káposzta-repcze	uj	szilárd	—	«	12.50	13.50
Bánsági repcze	ó	—	—	«	12.50	13.25

Szokványgabona határidőre	Irányzat		100 kilo ára pénz	100 kilo ára áru
Buza	lanyha	tavaszra	8.57	8.59
«	«	őszre	7.88	7.89
Tengeri	«	jul.—aug.-ra	6.10	6.15
«	«	máj.—jun. 1888.	5.37	5.39
Zab	«	tavaszra	5.52	5.54
«	«	őszre	5.92	5.94
Ká. repcze	—	aug.-szept.	14 4/8	14 4/8

100 kilogramm ára

Különféle termények	Irányzat	Faj	Pénz frt	Áru frt
Heremag	csendes	Luczerna magyar	—.—	—.—
«	«	Franczia	—.—	—.—
«	«	Olasz	—.—	—.—
«	«	Vörös	38.—	48.—
Repczeolaj	szilárd	Nyers azonnali szállit.	—.—	—.—
«	«	Finomitott	—.—	—.—
«	«	Őszi, kétszer finomitott	34.—	35.—
Lenmagolaj	csendes		—.—	—.—
Olajpogácsa	szilárd	Repcze	5.25	5.35
Disznózsir	szilárd	Pesti	65.50	66.—
«	«	Vidéki	—.—	—.—
Szalonna	«	M. Ia légensz. áru m. sz.	56.50	57.50
«	csendes	Városi légensz.	56.50	57.—
«	«	Füstölt	62.50	63.50
Faggyu	szilárd	Olvasztott	30.—	31.—
Szilva	csendes	Bosznai hordóban 1887.	—.—	—.—
«	«	« zsákokban	—.—	—.—
«	«	Szerbiai hordóban	—.—	—.—
«	«	« zsákokban	9.40	9.80
« határidő	lanyha	Boszniai hordó okt.-nov.	—.—	—.—
«	—	Zsákokban «	12.50	13.—
«	—	Szerbiai hordó «	—.—	—.—
«	—	« zsákb. «	12.50	12.75
Szilva-iz	csendes	Szlavoniai uj	—.—	—.—
«	«	Bánsági uj	—.—	—.—
« határidő	szilárd	Szlavoniai szept.-okt.	15⅛	15⅜
«	kelem.	Bánsági	15.—	15⅛
Dió	—	Magyar minőség szerint	—.—	—.—
«	—	Szlavoniai	—.—	—.—
Gubacs	—	Magyar Ia	—.—	—.—
«	—	Szerbiai	—.—	—.—
«	—	Bosznai	—.—	—.—
Borkő term.	szilárd	Fehér Ia	80.—	90.—
«	«	« IIa	65.—	70.—
«	«	Vörös	—.—	—.—
Méz	csendes	Nyers	—.—	—.—
«	«	Sárga, csurgatott	—.—	—.—
«	«	Világos szinü	—.—	—.—
Viaszk	szilárd	Rozsnyói	117.—	118.—
«	«	Szlavoniai	—.—	—.—
Szesz	csendes	Szesz	28.—	28.50
«	«	Szesz-élesztő	31.—	31.50

ÉRTÉKPAPIROK

ÁLLAMADÓSSÁG.		Utolsó árkelet pénz	áru
Magy. kir. aranyjáradék adómentes 100, 500, 1000	4%	100.70	101.—
« « « 10,000	4%	—.—	—.—
« papirjáradék adómentes	5%	91.05	91.35
« vasuti kölcsön à 120 frt o. é. (300 frank)	5%	149.50	150.50
« « « 120 frt egyes darabokban	5%	149.50	150.50
« gömöri államvasuti záloglevelek	5%	—.—	—.—
« 1869. keleti vasut államkötv. (elsőbbs.) adómentes	5%	98.50	99.50
« 1873. « « arany v. ezüstb. (elsőbbs.) adóm.	5%	—.—	—.—
« 1876. « « államkötvény aranyban	5%	114.—	115.—
« kir. nyeremény-kölcsön 100 frt		129.50	130.50
« « « 50 frt		129.50	130.50
Tiszai és szegedi kölcsön	4%	125.75	126.25
1871-iki magyar állam-kölcsönkötvény font st.-ben	5%	—.—	—.—
1873-iki «	5%	—.—	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvények	5%	104.50	105.50
« « « 1867. záradékkal	5%	104.—	105.—
« « « temesi	5%	104.50	105.50
« « « 1867. záradékkal	5%	104.—	105.—
« « « horvátországi	5%	104.—	105.—
« « « erdélyi	5%	104.—	105.—
« országos jelzálog urbéri váltságkötvények (100 frt)	5%	98.50	99.50
Kir. horv.-szlavon jelzálog földváltságkötvény (100 frt)	5%	—.—	—.—

ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
Szőlődézsmaváltsági kötvény (100 frt)	5%	99.50	100.50
Magyar kir. kamatozó kincstári utalvány 6 hóra (100 frt)	5%	—.—	—.—
Egyesitett államadósság papirban máj.-nov.	4 2/10%	81.75	82.25
« « « febr.—aug.	4 2/10%	81.75	82.25
« « ezüst kamat jan.—jul.	4 2/10%	82.50	83.—
« « « apr.—okt.	4 2/10%	82.50	83.—
Osztrák aranyjáradék adómentes	4%	111.25	111.75
« papirjáradék adómentes	5%	97.75	98.25
« államadósság, kisorsolás 1854-ki 250 frt p. p.	4%	133.50	134.50
« « 1860-ki 500 frt o. é.	5%	139.50	140.50
« « 1860-ki 100 frt « «	5%	141.50	142.50
« « 1864-ki 100 frt « «		169.—	170.—
« « 1864-ki 50 frt « «		168.50	169.50
A temes-bégavölgyi vizszabályozó-társulat	5%	95.75	96.25
Pest város kölcsöne 1870-ből adómentes	6%	107.—	107.50
« « 1871-ből	6%	107.50	—.—
Budapest főváros 1880-iki kölcsöne adómentes	5%	101.—	102.—
Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank	3%	33.50	34.—
Bécs város nyeremény-kölcsön 1874-ből		141.25	141.75

Osztalék 1887-re	ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
	RÉSZVÉNYEK.			
	a) Bankok.			
6.—	Angol-osztrák bank	100	—.—	—.—
7.50	Budapesti bankegyes. r.-társ.	100	109.50	109.75
—.—	Budapesti keresked. és iparb. r.-t.	50	50.—	55.—
7.50	Fiumei hitelbank	100	117.—	118.—
14.—	Horvát leszámitoló bank	200	—.—	—.—
16.—	Magyar általános hitelbank	200	302 75	303.25
31 frc	Magyar jelzálog-hitelbank	200	—.—	—.—
15½ frc	Magyar jelzálog-hitelb. II. kib. id. e.	100	141.50	142.—
5.50	Magyar leszámitoló és pénzváltóbank	100	96.—	92.25
13.—	Osztrák hitelintézet	160	309.40	309.60
39.80	Osztrák-magyar bank	600	868.—	873.—
11.—	I. magyar iparbank	150	157 50	158.—
50.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	500	759 —	760.—
7.—	Sziszeki hitelbank	100	—.—	—.—
12.—	«Unio»-bank	200	—.—	—.—
	b) Biztositó társulatok.			
10.—	Bécsi biztositó társaság	200	199.—	203.—
—.—	Bécsi élet- és járadék-bizt. társaság	200	210.—	215.—
150.—	Első magyar általános bizt. társ.	1000	3070—	3080.—
—.—	Foncière pesti biztositó intézet	100	70.75	71.25
15 frc	Magyar-franczia biztositó társas. ar.	200	175.—	180.—
31.—	Pannonia viszontbiztositó társaság	300	980.—	995.—
	c) Gőzmalmok.			
25.—	Concordia gőzmalom	500	508.—	509.—
50.—	Első budapesti	500	960.—	980.—
16.—	Erzsébet-malom	200	277.—	280.—
25.—	Hengermalom	500	535.—	545.—
—.—	Lujza-malom	150	264.—	266.—
25.—	Molnárok és sütők	200	386.—	387.—
25.—	Pannonia	1000	790.—	800.—
—.—	Viktória	150	151 —	152.—
	d) Közlekedési vállalatok.			
—.—	«Adria» m. tengeri haj. r.-t.	100	—.—	—.—
10.—	Alföld-fiumei	200	183.—	184.—
	Aradi és csanádi egyesült vasut	100	—.—	—.—
	Barcs-pakraczi vasut részvény-társ.	200	—.—	—.—
	Bátaszék-dombovári	200	—.—	—.—
9.85	Budapest-pécsi vasut r.-t.	200	191.—	192.—
9.50	Bpest-Szt-Lőrincz helyi érdekü v.-r.-t.	100	—.—	—.—
	« « « els. r.	100	—.—	—.—
	Debreczen-hajdunánási v. e. r.	200	—.—	—.—
2 frc	Déli vasut	200	—.—	—.—
9.80	Északkeleti vasut	200	161.—	162.—
9.85	Erdélyi vasut	200	181 —	182.—
1.—	Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	—.—	—.—
7.95	Kassa-oderbergi vasut	200	143.—	144.—
9.85	Magyar-galicziai vasut	200	169.—	170.—
9.73	M. ny. v. (székesfehérvár-győr-gráczi)	200	167.50	168.50
	Mármarosi sóvasut r.-t. els. r.	100	92.25	93.25
	N.-Kikinda-N.-Becskerek v.-u. els. r.	100	—.—	—.—
17½ frc	Osztrák-magyar államvasut ar.	200	259.—	260.—
9.85	Pécs-barcsi vasut	200	—.—	—.—
25.—	Szamosvölgyi vasut t. els. r.	500	—.—	—.—
10.—	Szatmár-nagybányai vasut els. rkb.	200	—.—	—.—
	Tiszavidéki vasut	200	—.—	—.—
5.25	Osztrák dunagőzhajózási társaság	500	—.—	—.—
24.—	Pesti közuti vaspálya	200	408.—	410.—
14.—	« « « élv. jegy	200	214.—	—.—
	e) Takarékpénztárak.			
7.—	Budapesti III. kerületi	50	110.—	114.—
28.—	Országos központi	300	467.—	472.—
400.—	Pesti első hazai	1000	7750.—	7800.—
28.—	Egyesült Budapest főváros	200	465.—	468.—
5.—	Magyar ált. takarékpénztár r.-t.	100	96.—	96.50
	f) Különféle vállalatok.			
9.—	Alagut	105	151.—	153.—
4.—	Általános waggon-kölcsönző társaság	80	74.—	75.—
7.—	Északmagyarországi e. kőszénb. r.-t.	100	104.—	106.—
13.50	Franklin-Társulat könyvnyomda	150	209.—	211.—
30.—	Könyvnyomda «Athenaeum»	100	444.—	448.—
80.—	Pesti könyvnyomda részvény-társ.	500	1070—	1100—
—.—	Pallas irodalmi és nyomdai r.-t.	150	150.—	155.—

Osztalék 1887-re	ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
45.—	Fiumei I. m. rizshánt. és rizskeményitő	500	660.—	680.—
55.—	Ganz és Társa vasöntőde és gépgyár	400	915.—	918.—
23.—	Gschwindt-féle szeszgyár	200	341.—	343.—
15.—	Gyapjumosó és biz. első magy.	200	246.—	250.—
34.—	Kereskedelmi testület épülete	210	675.—	—.—
20.—	Kőszén- s téglagyár (Drasche)	200	240.—	241.—
9.—	Salgótarjáni kőszénbánya	80	184.—	186.—
20.—	Gőztéglagyár, kőbányai	160	244.—	246.—
12.—	Tégla és mészégető ujlaki	200	158.—	160.—
	Magy. fegyver s lőszergyár részv.-társ.	100	—.—	—.—
2.—	Nemzetközi waggon-k. részv.-társ.	100	68.—	70.—
5.—	Rimamurány-salgótarjáni vasmü	100	109.—	109.25
5.—	Schlick-féle vasöntöde s gépgyár	200	171.—	172.—
50.—	Serfőzde első magyar	350	855.—	865.—
18.—	Sertéshizlaló	200	303.—	305.—
—.—	Spodium és csontlisztgyár	200	121.—	123.50
6.—	Szálloda részvény-társaság	80	105.—	107.—
—.—	Szegedi szeszgyár és finomitó r.-t.	100	—.—	—.—
	Török bir. dohány-egyedárus frc	250	113.—	114.—
32.50	Uj-Antalvölgyi üveggyár r.-t.	500	498.—	505.—
	ZÁLOGLEVELEK.			
	Magyar földhitelint. papirérték	5%	102.—	103.—
	« « «	4½%	101.—	101.50
	« « «	4%	96.—	96.50
	« « ar. v. ez.	5%	132.50	133.—
	« elzálogbank	5½%	103.—	—.—
	« «	5%	101.50	102.25
	« «	4½%	98.50	99.—
	Magy. orsz. közp. takarékpénztár	4½%	98.—	98.50
	Kisbirtokosok orsz. földhitelintézete	5½%	101.50	102.50
	« «	5%	100.75	101.25
	Osztrák-magyar bank o. é.	4½%	101.10	101.75
	« « « « 40½ évre	4%	100.05	100.80
	« « « « 50 évre	4%	100.05	100.80
	Pesti magyar kereskedelmi bank	6%	102.—	103.—
	« « «	5½%	101.—	—.—
	« « «	5%	101.25	102.—
	« « «	4½%	98.50	99.—
	Pesti magy. ker. bank községi kötv.	4½%	100.—	100.50
	«Albina» takarék- és hitelintézet	6%	101.—	102.—
	« «	5%	98.—	98.50
	Nagyszebeni földhitelintézet	5%	100.25	100.75
	« «	5½%	101.—	101.50
	« «	6%	103.—	—.—
	« ált. takarékp. 110 frt	5%	101.—	101.50
	Magy. jelzálogb. nyer. kölcs. kötv.	4%	105.50	106.—
	« « nyeremény-jegy		16.—	18.—
	Osztr. földh.-int. dij kölcsön kötv.	3%	103.—	104.—
	« « kötv. nyerem. jegy	3%	18.—	20.—
	Pesti hazai I. takp. e. kib. kötv.	5%	102.—	102.50
	« « «	4½%	99.—	99.50
	ELSŐBBSÉGEK.			
	Alföld-fiumei v. u. (v.-eszéki v.) 200	5%	100.50	101.50
	« « vasut 1874. kib.	5%	—.—	—.—
	Budapesti közuti vasp. társ. részlet	5½%	100.50	101.—
	« « «	4½%	96.—	96.50

ÉRTÉKPAPIROK			Utolsó árkelet pénz	áru
Báttaszék-dombovár-zákányi v.	200	5%	100.75	101.50
Budapesti lánczhid	100	6%	104.—	105.50
Budapest-pécsi vasut	200	5%	100.75	101.50
Déli vasut 400/2000 márka		4%	—.—	—.—
Dunagőzhajózási társaság	100/200	4%	—.—	—.—
« «	100	6%	—.—	—.—
Északkeleti vaspálya	300	5%	99.—	100.—
« « (aranyb.)	200	5%	125.50	127.—
« «	1000	6%	—.—	—.—
Lloyd és tőzsde-épület	100	5%	99.50	—.—
Magyar-galicziai vaspálya	200	5%	99.25	100.25
« « « II. kib.	200	4%	—.—	—.—
« « « ezüst		4%	—.—	—.—
M.-ny. v. (sz.-feh.-győr-gráczi)	200	5%	101.75	102.25
Magyar nyug. v. 1874. kib.	200	5%	99.50	100.50
M. v. elsőbbs. beruh. aranyb.	200	5%	124.50	125.50
« « « « 1888		4½%	116.50	117.—
I. erdélyi vaspálya	200	5%	100.—	100.50
Győr-sopron-ebenfurti vasut arany	200	3%	—.—	—.—
Kassa-oderbergi vasut ezüstben	200	5%	101.25	101.75
« « v. (eperjes-tarn.)	300	5%	—.—	—.—
« « (osztr. vonal)	200	5%	—.—	—.—
« « (m. v.) arany	200	5%	—.—	—.—
Osztr.-magyar államvasut arany	200	5%	—.—	—.—
O.-m. államv. 1883. kib. 400/2000 márka		4%	—.—	—.—
O.-m. államv. X. kib. 1885.	500 frc	3%	—.—	—.—
Tiszavidéki vasut	100	5%	—.—	—.—
Viktoria gőzmalom elsőbbs. kötv.	150	5%	154.—	156.—
MAGÁNSORSJEGYEK.				
Budavárosi sorsjegy			59 —	60.—
Keglevich sorsjegy			38.—	—.—
M. sz. korona orsz.-vörös kereszt egylet			12.—	12.75
Nyer.-kötv. a bpest-lipótv. bazil. felép.			8.80	9.25
Az olasz vörös kereszt egylet			14.25	14.75
Osztrák hitelintézet			183 —	184.—
Osztrák vörös kereszt egylet			18.50	19.25
Pálffy sorsjegy			61.—	62.—
PÉNZNEMEK.				
Császári királyi arany (vert)			5.85	5.90
Császári királyi arany (kör.)			5.76	5.82
Osztrák-magyar 8 forintos arany			9.78	9.82
20 frankos arany			9.78	9.82
20 márka			12.06	12.10
Török arany lira			—.—	—.—
Osztrák és magyar ezüst			—.—	—.—
Német birodalmi bankjegy 100 márkányi			60.35	60.50
Váltók árfolyama (látra)		bank k. láb		
Német bankpiaczok 100 márka		3%	60.40	60.60
Amsterdam 100 hollandi forintért		2½%	102.40	102.80
Brüsszel 100 frankért		2½%	—.—	—.—
Páris 100 frankért		2½%	48.80	48.90
Marseille 100 frankért		2½%	—.—	—.—
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért		3%	48.60	48.75
Zürich 100 frankért		3%	48.60	48.75
London 10 font sterlingért		2½%	123.70	124.20
Szentpétervár 100 rubelért		5%	—.—	—.—
Olasz bankp. 100 lira nouve ital.		5½%	—.—	—.—

Felszámitolási árfolyamok:

Magyar 4% aranyjáradék	—.—
« 5% papirjáradék	—.—
« általános hitelbank	303.—
« pénzv. és leszám. bank	—.—
Tisza és szegedi kölcsön	—.—
Magyar jelzálogbank	—.—
Osztrák hitelintézet	309.—
Anglo-osztrák bank	—.—
Állami vasut	—.—
Déli vasut	—.—
Török birodalmi dohány	—.—
Rima-Murány	—.—
Jelzálog nyeremény	—.—

A mai déli tőzsdén eladatott „szállitásra".

	Határidők	Utolsó árkelet pénz	Utolsó árkelet áru	Előfordult kötések legmag. árkelet	legalacs. árkelet
4% magyar aranyjáradék	aug. 31.	100.70	100.75	100.65	100.65
5% magyar papirjáradék	aug. 31.	91.—	91.05	91.—	91.02½
Magyar hitelbank	—	—.—	—.—	—.—	—.—
Osztrák hitelbank	1888. szept. 4.	—.—	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	—	—.—	—.—	—.—	—.—
Déli vasut-részvény	—	—.—	—.—	—.—	—.—
Leszámitoló-részvény	—	—.—	—.—	—.—	—.—
Jelzálog hitelbank részvény II. k.	—	—.—	—.—	—.—	—.—

Ezen hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betükből 2 krral, s compact betükből szedve 4 krajczárral fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal ingyen. Czimmel ellátott hirdetések minden közlése után még 30 kr. bélyegilleték is fizetendő.

☛ Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik, és a hirdetés alatt álló szám közöltetik. ☚

Károlynak.
Bármit tegyek, önt feledni nem tudom. Többé ugy nem cselekedném, mint ezelőtt. Bocsásson meg és szeressen. Irjon azon czim alatt, melyet utóbbi időben használtunk fő poste restante és a német lapban, melyet olvasok, jelezze levelét. 1966 J.—

Mely hölgy
volna hajlandó egy intelligens fiatal emberrel magyar és német nyelven levelezni. Szives ajánlatokat kér «J. K. H.» alatt a kiadóhivatalba. 7232

Kálmán,
minden rendben van, jöhet. 1975

Eladás.

Használt és uj
pénz-szekrények
rendkivüli olcsó áron kaphatók a Bécsi pénzszekrény gyári raktár **Budapest, V., Bálvány-utcza 6. sz.** 7011

Füszerkereskedés,
régi sarok üzlet, elutazás miatt rögtön eladó. Évi házbér 380 forint. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1960

Két szoba
elegáns butor jutányosan eladó. Czim a kiadóhivatalban. 7314

Több darab páva
eladó. Hol, megmondja a kiadóhivatal. 7123

Pestmégyében,
a fővároshoz vasuton 2½ óra távolságra eső és vasuti állomással biró népies város határában, kitünő minőségü és legjobb karban levő 900 holdas birtok csekély kiterjedésü erdővel és szőlővel, gazdasági épületekkel, csinos parkkörnyezte terjedelmes urilakkal, s melléképületekkel, alkalmas gazdasági felszereléssel együtt eladó. Értesitést ad **Sebő Antal** ügyvéd Budapesten, a megyeházban. 1967

Jó forgalmu
illatszer-üzlet
a belvárosban, legjobb helyen, családi viszonyok miatt eladó. Bővebbet J. T. 7316.

BUTOR
kiváló jó, szilárd és izléses készitmény, egyszerübb és finomabb kivitelü, nagy választékban, igen olcsó árak mellett FENYŐ L. butorraktárában Budapest Nádor-utcza 8. 7184

Uri öltönyök.
Uraságoktól levetett felöltők, tavaszi öltönyök, saccók, mellények, nadrágok, frakkok és salonkabátok olcsó ár mellett kaphatók a Károly-körut 2. szám alatt, hatvani-utcza sarkán, az udvari ruharaktárban. Ugyanott ruhakölcsönző és tisztitó-intézet. 7008

Elismert legjobban javitott
Borsajtók

szőlőzuzók
saját gyártmányú
borszivattyúk
palaczk-dugaszoló és töltögető gépek
szállitó-, szivó és töltögető kaucsuk tömlők
és minden
pinczekezelési eszközök
szőlőművelők
(Cultivatoren)
legjutányosabban.
Geittner és Rausch
Budapest, Andrássy-út 8.

Váczon
Egy nagy terjedelmü sarokház, mely áll lakás, boltok és pékmühelyből azonnal szabadkézből eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1816

30,000
méter chiffon kitünő minőségben méterenként 26 krjával kapható **Földváry J.** vászonkereskedésében Budapest, városház-tér 9. sz. Vidéki megbizás knál 20 méternél kevesebb nem küldetik. R. chiffon 30 kr., battist chiffon finom fehérnemüekhez 40 kr. Az összes chiffonok keményitő vagyis apretura nélküliek. 7185

Tüzmentes
és betörés ellen biztos pénzszekrények, minden nagyságban igen olcsón kapható, Hesky testvérek pénzszekrény gyári raktárban, képviselő **Spitzer Fülöp** Károly-körut 7. 7004

Vétel.

Jó állapotban
levő használt **honvéd önkéntési egyenruha** azonnal vagy szeptember végére megvételre kerestetik. Ajánlatok a darabok, valamint legmérsékeltebb ár megjelölése mellett «Egyenruha» alatt a kiadóhivatalba küldendők. 7318

Alkalmazást keres

Joghallgató
két évi nevelői sikeres jártassággal, miről bizonyitványokkal rendelkezik, nevelőül alkalmaztatni óhajt a vidéken szerény feltételekkel. Czim a kiadóhivatalban. 1969

Ügyvédjelölt
több évi gyakorlattal, ki fővárosi nagyobb irodákban alkalmazva volt, magyar és német nyelvet tökéletesen birja, szept. 1-re ügyvédi irodában alkalmazást keres. Szives ajánlatok «Ügyvédjelölt» alatt a kiadóhivatalba. 1916

Zongorázni
és németül tudó szepesmegyei tanárjelölt nevelőnek v. korrepetitornak ajánlkozik. Czim a kiadóhivatalban. 1968

Alkalmazást nyer

Egy nevelőt
keresek két fiu mellé. Az illetőtől megkivántatik, hogy keresztény vallásu, lehetőleg r. k. hogy az elemi-, ugy folytatólag a gymnasialis osztályokat tanitani tudja. A német, franczia és magyar nyelvet kitünően birja, jól zongorázzon, ugy ezt tanitsa, szóval müvelt ember legyen. Fizetése évenként 400 frt, szolgálat uri ellátás, az év végével és jól letett vizsga után külön honorárium. Helyét szeptember hó II. felében elfoglalhatja. **Gál Dénes** földbirtokos, Báté. 7255

Egy III-ad v. IV-ed éves esetleg végzett róm. katholikus **bölcsészethallgató**, kinek tárgyai mathematika és fizika, alkalmazást nyerhet vidéken egy főuri családnál, a reáltantárgyak oktatására. A növendékek a felső gimnáziumba járnak. Dijazás: teljes ellátás, lakás és 40 frt. Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 7265

Kerestetik
egy független, kellemes külsejü, jó kedélyü, a német nyelvben tökéletesen jártas, magyarul is értő hölgy, ki hajlandó lenne egy urnak megfelelő dijért délutánonkint a német nyelvben órákat adni. Levelek név, lakás és a többi feltételek közlése mellett «Neptun 21» alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 1965

Pályázat.

A Csöndes-féle gymnasiumnál Sopronban, a következő tanári állomásokra pályázat hirdettetik: **latin, görög, magyar-latin, történelem földrajz.** Feltételek: teljes ellátás és 500 frt évenkint. hetenkinti óraszám 24, megfelelő inspectiók. A kik németül tudnak, előnyben részesülnek. A felszerelt folyamodványok, minél előbb nyujtandók be.
7272 **Az igazgatóság.**

Különféle.

Két tanulót
lakásra vagy teljes ellátásra elfogad egy gyermektelen házaspár. Bővebbet a kiadóhivatalban. 7321

Fogműterem.
Tisztelettel ajánlom a nagyérdemü közönségnek **fogműtermemet**, hol fogmüvek és foghuzások végeztetnek.
MEZEY PÉTER
fogmüvész 7203
Kecskeméti-utcza 1. sz.

Nyilvános iskolák
(gimnáziumok, reál, kereskedelmi és katona iskolák) **tanulói** alulirottnál lakást, kosztot, egész ellátást, lelkiismeretes felügyeletet és utánsegitést találnak. 5975
RÜDIGER OTTÓ
tanitó az evang. iskolán
BÉCS, IV. Bez., Technikerstrasse 1.

Reáljogu
gyógyszertár B.-Gyarmaton, a «Korona» czimü 9000 frt forgalmu **reáljogu** gyógyszertár (emeletes házzal együtt) **elárvereztetik f. hó 26-án délután 6 órakor** a helyszinén. 22,000 frt banktartozás maradhat rajta, ezzel a vétel nagyon megkönnyittetik. Közelebbet a tulajdonos Sugár Mór vagy az Aesculap Budapesten. 7262

Egy tisztességes
özvegy asszony kisdedeket már születésüktől fogva teljes ellátásban részesit. Közelebbet a kiadóhivatalban. 1973

Régiségek, régi arany és ezüst, ékszerek és drágakövek, pénznemek, képek, bronz tárgyak és órák, a legmagasabb árakon vásároltatnak 7118
WISINGER MÓR,
ékszer- és régiség-kereskedő **Budapesten, Hatvani-utca 15.** az Ujvilág-utczával szemben.

Kitünő vizmentes
tetőfedőlemez

Tetőmáz,
Carbol-oleum,
Fakátrány,
Olajfestékek,
Vizálló mész,
Portland cement,
Tüzálló téglák
legjutányosabban.
Geittner és Rausch
Budapest, Andrássy-út 8.

Teljes ellátást
keres két egyetemi hallgató. Ajánlatok «Egyetemi» alatt a kiadóhivatalhoz. 1977

1959 **Négy éves**
egészséges kis leány örökbe adó. Czim a kiadóhivatalban.

Tanulókat
elfogad teljes ellátásra egy magántanár. Czim a kiadóhivatalban 1957

Kitünő
nevelőnők és nevelők,
kül- és belföldiek, nyelv és zeneképességgel, jó müködési bizonyitványnyal; magyar, német és franczia
bonneok,
utóbbiak egyenest a Svájczból is, kedvező feltételek mellett ajánltatnak a t. uraságoknak **Baresch Ferencz nevelőnő elhelyező irodája által, Budapest, kigyó-utcza 5. sz.** Vidéki megbizások pontosan teljesittetnek. 7115

Intelligens orosz
anyanyelvén óhajt oktatást adni. Czime a kiadóhiv. 7303

Szamócza-
vagy
földieper-tövek.
(Erdbeeren-Pflanzen.)
Óriás gyümölcsü, szerfelett bőtermő szamócza-tövek 38 legjelesebb változatban kaphatók a **balaton-henyei faiskolában**, 100 drb 3 frtért. **A szamóczatövek legczélszerübb ültetési szétküldési idénye julius hó végével kezdődik, s tart október hó végéig.** A megrendelések **Teleki János** főkertészhez **Balaton-Henyébe**, u. p. **Köves-Kálla** intézendők. Faiskolai árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve küldetik. 7060

Egy tudományosan
képzett és jó erkölcsü magaviseletü fiatal leány ajánlkozik gyermekek mellé nevelői vagy gondozói minőségben. Inkább jó bánásmód, mint fizetésre számol. Czim e lap kiadóhivatalában. 7320

A legjobb regelli
CHOCOLAT MENIER
Páris, 1878. Nagy Kitüntetés. Bécs, 1873. Előhaladási érem Antwerpen, 1885 Érdem-oklevél.
Minden füszeráros és Czukrásznál kapható.
Nem bizni utánzásban.
Hoff J. Károly utóda Barthonek Károly cs. kir. udvari füszer- és borkereskedése, Budapest, kis-hid-utcza. 4519

A LEGJOBB FOGTISZTITÓ SZER
a foghus és a fogak épségben tartására jelenleg
Dr. Pfeffermann Henrik fogorvosnak
(néhai dr. Pfeffermann **Péter fiának**) cs. kir. kiz. szabad.
fog-pasztája és szájvize.
Kitüntették: Párisban 1878. Linzben 1879. Bécsben 1880.
Ára egy doboz pasztának 1 frt 25 kr., egy palaczk szájviznek 1 forint 25 kr., négy hónapra elegendő. Minden **valódi** dr. Pfeffermann Henrik-féle fogpaszta e korona-védjegygyel ☛ van ellátva. Kéretik a tisztelt közönség, hogy **világosan** kérje a dr. Pfeffermann **Henrik**-féle fogpasztát, s ügyeljen a védjegyre. **Főraktár** csak az én fogorvosi műtermemben, **Bécs, I., Karntnerhof, Maysedergasse 6. sz., Budapesten főraktár:** 6576
LUEFF SÁNDOR
illatszerésznél, **váczi-utcza 22. sz. (Nemzeti szálloda épületében),** továbbá az elsőrendű illatszer-boltokban, gyógytár-, vegyész- és diszmüáru-kereskedésekben.

MME. S. A. ALLEN'S
VILÁGHIRÜ
HAJ RESTORER

Rövid idő alatt visszaadja az ősz hajnak eredeti szinét és ifjúkori szépségét. Feléleszti a gyökerét s a fejkorpát eltávolitja és ennek új erőt s frisseséget kölcsönöz.
"MÁR EGYETLEN EGY ÜVEG MEGTETTE HATASÁT" igy nyilatkoztak sokan kik megkisérlették midőn az ősz haj lassanként visszanyerte eredeti szinét s az azelőtt kopasz helyen új haj csirázott Mdme. **S. A. ALLEN'S** Haj Restorer egy üvegjének használata után. "Ez nem hajfestő" nem piszkitja sem a fejbört sem a fehérnemüt s nem változtatja át szembetünőleg a haj szinét hanem lassankint adja vissza az eredeti ifjúkori szint.
Gyár és szétküldési főraktár Londonban, 114 & 116 Southampton Row.
Egy üveg ára 3 frt 50 kr. 6809
Magyarországi főraktár TÖRÖK JÓZSEF gyógysz. Kicsibeni eladás LUEFF M.-nél váczi-utcza 28. sz. LUEFF SÁNDOR váczi-utcza 22. Nemzeti szállodában.

Pályázati hirdetmény két tanitói állomásra.

A hód-mező-vásárhelyi gazdasági szaktanitással egybekapcsolt községi felső népiskolához, a város közgyülésének f. évi 122. sz. alatt hozott határozata alapján — ezen határozat felsőbbi jóváhagyásának fentartása mellett — két tanitói állásra pályázat hirdettetik.

Az egyik állomásra választandó tanitó kötelessége leend a népiskolai törvényben és miniszteri szabályrendeletekben megjelölt óraszám keretén belől **a gazdasági tárgyak tanitása** és az iskola mellett fennálló gyakorló gazdaságban **a mezei gazdasági üzlet és gyakorlatok vezetése.** Ezen állomásra pályázóktól megkivántatik, hogy érettségi bizonyitványuk, gazdasági akadémiának, vagy a fennálló magy. kir. gazdasági tanintézetek egyikének sikeres elvégzéséről szóló oklevelük és 2—3 évi gazdasági gyakorlatról tanuskodó bizonyitványuk legyen. Előnyül szolgál a szőlőszeti vándortanitói tanfolyam elvégzése. Évi fizetés a lakbérrel együtt 1000 forint és az 50 holdnyi gyakorló mintagazdaság tiszta jövedelmének 20 százaléka. A megválasztott tanitó két évi sikeres müködés után fog állandósittatni.

A másik állomásra megválasztandó tanitó kötelessége leend ugyancsak a népiskolai törvény és miniszteri szabályrendeletekben megjelölt óraszám keretén belől a **mennyiségtani és természettudományi tárgyak tanitása,** a szükséghez képest az alsófoku kereskedelmi- és iparos tanoncz-iskoláknál is. A pályázóktól megkivántatik, hogy a nevezett tárgyak tanitására képesitő felső nép- és polgári iskolai tanitói oklevelük legyen. Évi fizetés 700 frt. A megválasztandó tanitó egy évi sikeres működés után fog állandósittatni, s állandósittatása után évi fizetése 800 frt leend.

A kérvények **f. évi szeptember hó 1-ső napjáig** alulirotthoz küldendők.

Hód-Mező-Vásárhelyen, 1888. augusztus 17-én.

Halmi János
7250 községi iskolaszéki elnök.

A budapesti és bécsi katonakórházakban, valamint számos katonaezrednél nyert bő tapasztalat folytán, ezen intézet legmelegebben ajánlható.
Titkos betegségeket,
hugycsőfolyásokat, sebeket, syphilis utókövetkezményeit elgyengült férfierőt, magömléseket, önfertőztetés utóbajait, nőknél **fehérfolyást,** befecskendezés nélkül és bármely **női** bajokat, a legmakacsabb **bőrbetegségeket,** valamint ifjukori bünök következtében beállott **ideg-** és ennek utókövetkezményét a **hátgerinczbajokat** gyógyit **15 évi katonaorvosi** tapasztalat után a legujabb **gyógymód** szerint alaposan és biztos sikerrel
Dr. KAJDACSY
volt **cs. kir. ezredorvos.**
Lakás: Budapest, V., Váczi-körut 4. sz. I. em.
bejárat a lépcsőnél.
Rendel délelőtt ½10—4 óráig, este 7—8 óráig; nőknek u. m. férfiaknak külön be- és kijárat — külön váróterem. — Dijazott levelekre azonnal válaszoltatik és gyógyszerekért is gondoskodva lesz. 7010

Árverési hirdetmény.

A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. minisztérium f. é. 26552. sz. a. kelt meghatalmazása alapján alulirt erdőigazgatóság irásbeli ajánlatok utján, áruba bocsátja az 1889. évi április hó 1-től 1899. év márczius 31-éig, tehát 10 egymás után következő éven át a kerületéhez tartozó fenyves erdőségeknek a törvényszerü használat, illetve üzemterv szerint megállapitott terméséből, a sziget-kamarai csatorna rakodópartjaihoz a kincstár által évenként letutajozandó, vevőnek a vizen átadandó, és évenként összesen legalább 80,000 és legfeljebb 140,000 m³ lúcz s jegenyefenyő, szál- és rönkőfát, és pedig a vastagabb méretü faanyagot m³-ként 5 frt 25 kr, a vékony azaz 16, bezárólag 25 cm. középátmérőjü szálfát ellenben m³-ként 3 frt 48 kr alap, illetve kikiáltási ár mellett, továbbá a m.-szigeti m. k. erdőigazgatóságnak erdőtermény-árszabálya XII. fejezete alatt előforduló, s időnként rendelkezésre álló apró faanyagokat a folyó évre megállapitott árszabályszerinti, illetve kölcsönös egyetértéssel megállapitandó árakon.

A nevezett erdőigazgatóság ezen felül a vevő használatába és kezelése alá bocsátja a fentebbi időtartamra a sziget-kamarai kincstári gőzfüreszt, és ennek a kincstár tulajdonát képező tartozékait, oly kötelezettséggel, hogy a vásárló a szerződési feltételekben változatlanul megállapitott évi bért fizetni tartozik.

Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatban, melyhez bánatpénz fejében 60,000 (hatvanezer) frt készpénzben, vagy az esedékes szelvényekkel ellátott, s az utolsó árfolyam szerinti értékben számitandó óvadékképes értékpapirokban, vagy esetleg a bánatpénznek valamely állampénztárnál történt letételét igazoló nyugta csatolandó, számjegyekkel s egyszersmind betükkel kétségtelenül kiolvashatólag kiirandó, hogy versenyző az eladás alá bocsátott vastagabb és vékonyabb méretü faanyagért külön-külön köbmeterenként mely évenként fizetendő egységi árt ajánl.

Továbbá nyiltan és határozottan kijelentendő, hogy versenyző az árverési és szerződési feltételeket, melyek a marmarosszigeti erdőigazgatóságnál megtekinthetők, ismeri és azoknak magát föltétlenül aláveti.

Az ajánlatok **1888. év szeptember hó 29-ik napjának délelőtt 10 órájáig** ezen czim alatt nyujtandók be a nevezett erdőigazgatósághoz: «Ajánlat a m.-szigeti m. kir. erdőigazgatóság fenyves erdőségeiből eladás alá bocsátott szál- és rönkő-fa megvételére.» A kitűzött határidő után beérkező, v. az árverési feltételeknek meg nem felelő ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak. 7254

A marmaros-szigeti m. kir. erdőigazgatóság.

A nekünk bemutatott számtalan megbizható hiteles köszönetirat folytán ezen intézet legmelegebben ajánlható.
Titkos betegségeket,
hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, az elgyengült férfierőt, magömléseket, a bujakórnak utókövetkezményeit, nőknél fehérfolyást, bármennyire is idültek, valamint mindazon **női betegségeket,** melyeknek a **magtalanság** egyik főokozója, és **bőrbetegségeket** gyógyit **uj gyógymód** szerint biztos sikerrel, **gyorsan és alaposan**
Dr. GARAY ANTAL
orvos, sebész, szülész és szemész tudor, volt csász. kir. oszt.-főorvos.
Lakás: BUDAPEST,
IV. ker., kigyó-utcza 1. sz.
Rendel: naponta 10 órától d. e. egész 4 óra délutánig, este 7 órától 8 óráig. ☛ Dijazott levelekre a legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszerekről is gondoskodva lesz. ☛ — **Nőknek külön váróterem.** 7015
Ugyanott megjelent és szerzőnél Dr. GARAY ANTAL-nál megrendelhető:
☛ **Népszerü utmutató** ☚
a nemi betegségek s ezek észszerü gyógykezeléséhez
czimü könyv, máris a második kiadás. — **Ára 2 frt 50 kr.**
A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leirása. II. A nemi élet ébredése. III. Az önfertőztetés és az éjjeli magömlések. IV. A hugycső takár (Tripper) és hugycsőszükületek. V. A bujakór (syphilia). VI. Fehérfolyás. VII. Elgyengült férfierő. VIII. Női magtalanság. IX. Az ivarszervek megbetegedésének főtényezője a prostitutió.

Hol keressük a legjobb
POUDERT?
Kérjünk
MÜLLER J. L.-féle „Blaha Serail POUDERT"
Blaha Luiza (báró Splényiné) szinművésznő legkedvencebb arczrizsporа.
Valamennyi arczpor legjelesebbje ugy nappalra, mint estére, **tekintélyek által megvizsgáltatván, vegytisztának és tökéletesen ártalmatlannak találtatott.** Mint pipere-czikk nélkülözhetlen, az arczbőrnek a leggyöngédebb fehérséget, ifjukori üdeséget és rózsapirt kölcsönöz. **Egy doboz ára 60 kr., nagyobb 1 frt.**
☛ **CRÊME POMPADOUR.** ☚
Az illatászat terén jelentékeny párisi kitünőségekkel való összeköttetéseim folytán sikerült, a világhirü és fölötte hatásos **„Crême Pompadourt"** egész eredeti tisztaságában és erejében előállitanom. Ez azon szer, melylyel a hirneves **Pompadour asszony** egész agg koráig fenn tudta tartani csodaszépségét, anélkül, hogy az egészségének ártott volna; azért nem mulaszthatom el a tisztelt hölgyvilágnak azt a leghathatósabban ajánlani. E kitünő szer jóval felülmul minden eddigi enemű gyártmányt.
„Crême Pompadour" este és reggel alkalmaztatik, arczot és kezet bedörzsölve; aztán egy kissé behintenі a **„Poudre de Serail"**-jal. **Egy tégely ára 1 frt 60 kr.**
Kapható a készitőnél:
MÜLLER J. L.
illatszer és pipereszappan gyári raktárában:
Budapest, Koronaherczeg-utcza 2.
A vidéken valamennyi hirneves gyógyszerész és kereskedő uraknál.
Dus választék rendkivül kitünő fog-, haj- és ruhakefékből, fésük, bivalyszarv, elefántcsont és békateknőből, mindennemü tükrök, szivacsok, legfinomabb köröm-ollók, hajsütők. — Továbbá
hölgyeknek különös figyelmébe
ajánlom, folyton a legdivatosabb és legujabb hajtükből berendezett dusválasztékuraktáromat.
Külföldi gyártmányu illatszeráruk olcsóbbak mint bárhol.
☛ Óvakodjunk a hamisitásoktól s határozottan csak **Müller J. L.-féle «Blaha Serail Pouder»**-t kérjünk, mely a budapesti országos kiállitáson a legnagyobb kitüntetésben részesült. 4637

Szab. osztr. magyar államvasuttársaság.

41851. szám.

Hirdetmény.

Az utazó közönség ezennel figyelmeztetik, miszerint a szab. osztr. magy. államvasuttársaság budapesti pályaudvarán csoportositható körutazási jegyek kiadására berendezett pénztár létezik, a hol ilynemü jegyek a hivatalos órák alatt azaz hétköznapokon délelőtti 8 és 12 óra és délutáni 2 és 6 óra között, vasár- és ünnepnapokon pedig délelőtti 9 és 12 óra között kiszolgáltatnak.

Folyékony
GLYCERIN-CRÊME.
Kielhausertől, Gráczban.

A folyékony glycerin-crème sikerült egyesitése a legártatlanabb szereknek, melyek a **bőrt** nemcsak **simábbá** és **finomabbá** teszik, hanem annak **fiatalos frisseségét** fentartják. Óvszer a **levegő, szél** és **nap befolyása** ellen, eltávolitja a **szeplőt, napsütést, májfoltot** és minden hasonló **arcztisztátlanságot.** Egy üveg ára 1 forint 20 kr.
Legfinomabb glycerin-szappan
glycerin és illatos növényekből, kitünően tisztit és élénkiti a bőrt, és a finom pipereszappan minden kivánt előnyeivel bir. Darabja **kék papirban** 35 krajczár.
Párisi hölgypor a bőrnek leggyengédebb fehérszint adja, és ártatlansága mellett mégis a bőrt simán és szárazon tartja. — Hölgyeknél, ugy férfiaknál is borotválás után nagy kedveltségnek örvend. — **Egy doboz ára 50 kr.,** fehér, rózsaszin és sárga (Rachel).
Kézmosó-por mandula-szappan és spermacetből késziteve, a legártatlanabb arcz- és kézbőr-tisztitó szer. — **Egy doboz ára 50 kr.**
Rouge végétal kit. arczpirositó szer nappalra és estére. — Ára 50 kr.
Török József gyógyszerésznél, Budapest, király-utcza 12.
SCHUTZ-MARKE
Hamisitott hölgypor tól és glycerin-creme-től óvakodni tessék. Csak az tekintendő valódinak, melyben dobozán, valam. haszn. utasitásán a mellékelt védjegy van. 6412

MAGYAR LEXIKON
az egyetemes ismeretek encyklopædiája.
16 kötet szöveg és 1 kötet (160) képmelléklet.
Ára füzve 48 frt, kötve 64 frt.
Kapható a PALLAS könyvkiadóhivatalában Budapest, valamint minden hazai könyvkereskedésben.

Elveszettnek hitt élet megmentve.
(A meggyógyult saját szavai.)
Erről következő csodateljes gyógynyilatkozat a meggyógyulttól.
Tisztelt uram! Indittatva érzem magam, Önt Hoff Jánosféle malátakivonatu egészségi söre hatásáról értesiteni és Önnek ezerszeres köszönetemet kifejezni, minthogy fiam három év óta **tüdőhurutban** és **lélegzési nehézségben** szenvedett, ugy hogy állandóan az ágyat kellett őriznie és csak Hoff János-féle malátakivonatu egészségi söre mentette meg életét. Ismételten ezer köszönet.
KALWODA ELIZ
Meidling, Bécs mellett, (Wilhelmstrasse 46.) 1888. ápr. 24.
Vigyázat a vételnél!
Őrizkedjünk az ámitási kisérlettől utánzatokól és vigyázunk az eredeti védjegyre (a feltaláló Hoff János arczképe és aláirása). Kapható minden gyógyszertárban, gyógyfükereskedésben és nagyobb üzletekben.
Árak: A valódi Hoff János-féle malátakivonati egészségi sörnek 1 palaczkja 60 kr, 11 palaczk 6 frt, 28 palaczk 15 frt, 58 palaczk 30 frt. Budapesten 1. üveg vételénél a házhoz leend szállitva. ½ kiló Malátacsokoládé I. 2 frt 40 kr, II. ½ kiló 1 frt 60 kr, ¼ kiló 90 kr., III. ½ kiló 1 frt, ¼ 60 kr. (Nagyobb vételnél árengedmény.) Malátaczukorkák: 1 zacskó 60 kr, 30 és 15 kr. Maláta-kivonat 1 üvegcse 1.12, kisebb 70 kr. Gyermek tápmalátaliszt 1 frt. — Egy malátafürdő 80 és 50 kr. Az igazi Hoff János-féle mellczukorkák kék papirban vannak és vásárlásnál csak ilyenek kérendők.
2 forinton alul nem küldünk semmit.
Hoff János
fiókja Magyarország részére Budapesten, zsibárus-utcza 7. (a főpostával szemben. Továbbá kapható **Török József** gyógyszerésznél király-utcza 12. szám. 7030

TITKOS betegségek.
A nekünk bemutatott számtalan megbizható hiteles köszönő irat folytán ezen **legöregebb** és **legismertebb rendelési intézet** a hol a tudomány legujabb vivmányai a legbővebb **tapasztalatokkal** párosulva értékesittetnek, legmelegebben ajánlható.
Dr. LEITNER
45 év óta fennálló rendelési intézetében, Budapesten, dob-utcza 18. sz. titkos betegségek, tehetetlenség, önfertőzés, fehérfolyás levélileg is biztosan gyógyittatnak. Rendelési órák: reggel 6—9-ig, d. u. 1—5-ig, este 7—10-ig. 7016

DICK B. BUDAPEST, *Kerepesi-ut 12. sz. I. em.*
készit **egyes fogakat** és **fogsorokat** kezesség mellett, olcsó árakon. Kivánatra részletfizetés mellett is. 6806

278/888. sz.

Árverési hirdetmény.

(Makkoltatás és téli legeltetés tárgyában.)

A nagyváradi gör. kath. püsp. uradalmi erdőhivatal ezennel közzé teszi, hogy az összes erdőtestből, mintegy 80 ezer kat. hold makkoltatásra kedvező, vizben bővelkedő, uradalmi bükk- és tölgyerdőkben termelt makk és ezek kapcsolatos télilegeltetés a belényesi uradalmi erdőhivatal helyiségében folyó **1888. évi szeptember hó 13-án 9 órakor** nyilvános árverésen legtöbbet igérőnek, az árverési jegyzőkönyv feltételei mellett haszonbérbe adatik.

Venni szándékozók fennebbi időre és helyre azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az árverési és szerződési feltételek, valamint az egyes erdőrészeknek becslési, illetőleg kikiáltási árai, alulirt erdőhivatalnál megtekinthetők.

A nagyváradi gör. kath. püsp. belényesi uradalmi erdőhivatal.

Belényes, 1888. augusztus hó.

Győry Géza
7263 urad. erdőmester.

A PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytarsaság könyvkiadóhivatalában (Budapest, IV., kecskeméti-utcza 6. sz.) megjelent:
A MAGYAR
ÖRÖKÖSÖDÉSI ELJÁRÁS BIRÓSÁGOK ELŐTT.
IRTA
RÓNASZÉKI TRUX HUGÓ
HITES KÖZ- ÉS VÁLTÓ-ÜGYVÉD
BUDAPESTI KIR. ITÉLŐ-TÁBLAI PÓTBIRÓ.
Ára 1 forint 80 krajczár.

7268 **ROB BOYVEAU LAFFECTEUR**
Meggyógyitja a vér tisztátalanságából eredő összes bajokat milyenek: **görvély, izzag, pikkely, küteg, psoriastis, lichen, impetigs és más bőrbajok, köszvény és csuz.** Meggyógyitja továbbá a **syphilis legkomolyabb tüneteit,** minők a **fekélyek, csont evesülés, csont daganat, csont növedékek, vizenyős vérüség, görvély és tüdőgümőkór.** *Párisban J. Ferrè gyógyszerész, Boyveau Laffecteur utódánál.* Egy üveg ára 4 frt és 2 frt 80 kr. Budapesten TÖRÖK JÓZSEF gyógysz. király-utcza 12.

Szab. osztrák-magyar államvasut-társaság.

Hirdetmény.

Folyó évi junius hó 1-seje óta Budapest osztrák-magyar állampályaudvarról naponta esti 10 óra 30 perczkor egy futárvonat indul I. II. és III. osztályu kocsikkal, mely Érsekujvártt a Budapestről—Bécsbe közlekedő rendes éjjeli személyvonattal egyesitve Bécsbe az osztr.-magy. államvasut pályaudvarára reggeli 5 óra 40 perczkor az északi vasut pályaudvarára pedig 5 óra 53 perczkor érkezik.

Miután az uj futárvonat kocsijai közvetlenül Budapestről—Bécsig közlekednek, az utasoknak Érsekujvár állomáson átszállaniok nem kell.

Ezen vonatnál a budapest—érsekujvári vonalon futárvonati árak számittatnak, mig Budapestről—Bécsbe közvetlen jegyek váltásánál a következő személyvonati árak szedetnek be:

	I. osztály	II. osztály	III. osztály
menetjegyek	14 frt — kr.	9 frt 50 kr.	6 frt 50 kr.
menettértijegyek	21 « — «	14 « — «	10 « — «

Ezen kombinált futár- és személyvonatnak kilométer-bérleti jegyekkel való használatánál Budapestről—Bécsbe 260 kilométer számittatik.

Miután a futárvonat Palotán is megáll, az itt nyaraló személyeknek a fővárosi szinházak látogatásánál kényelmes visszautazás nyujtatik.

Az 1873. évi bécsi, az 1878-ik párisi és az 1882. évi trieszti tárlatokon kitüntető ezüst és aranyérmekkel jutalmazva.

BORSZÉK GYÓGYFÜRDŐ.

Erdély, Csikmegyében. — Fürdőidény kezdete junius hó 15-én, vége szeptember hó 10-én. — Posta- és távirda-állomás Borszék.

Borszék világhirü szénsavdús gyógy-ásványvizei, páratlan kristálytiszta, hideg, tükör- és melegfürdői, fenyvesillatu és ozondus levegője, az emberi test gyengeségeinek és betegségeinek számtalan válfajaiban évtizedek óta kitünő eredménynyel használtatnak.

A fürdők izléssel és kényelemmel vannak berendezve. Üdülésre és szórakozásra jó karban tartott, a fenyvesek közt messzeterjedő sétányok, olvasó- és zongoraterem és más mulatóhelyek, valamint az ujonnan épült «Kossuthháti gyógycsarnok», kávémérő és czukrászdával kinálkoznak.

Fürdőorvos, gyógytár közbiztonsági hatóság, s a legkitünőbb zenekarok egyike áll a fürdővendégeknek rendelkezésére.

Vannak jól berendezett és kényelmes magánbérházak és szállodák, naponta 1 frttól feljebb, vagy az egész fürdőévadra 30 frttól fölfelé; vendéglők és kávéházak, a helyi viszonyok szerint mérsékelt és hatóságilag ellenőrzött étkező helyek, hol a napontai étkezés 1 frton kezdődőleg minden igénynek megfelelően kapható.

Fürdési dij: Egy meleg kádfürdő 40 kr, egyszeri hideg tükörfürdő 20 kr.

A gyorskocsi közlekedés: julius hó 1-től szeptember hó 1-ig naponta fennáll, Szász-Régen vasutállomástól Borszékig és viszont olyképen, hogy mindkét helyről reggeli 5 órakor indul egy-egy kocsi és érkezik este 8 órakor.

A gyorskocsi dijak Szász-Régentől Borszékig, illetőleg Borszéktől Szász-Régenig a következők: Egy személy a hátsó ülésen 20 kg. podgyászszal 8 frt, a szembeülők — ha három vagy 4 személy utazik egy kocsin — személyenként 20 kg. podgyászszal 7 frt. Négy személyből álló család 80 kg. sulyu podgyászszal 20 frtért, cseléd a bakon ülve, 3 frtért szállittatik. Egy éven aluli gyermekek viteldij mentesek. Ha a podgyász személyenkint a 20 kgrot meghaladja, minden 1 kg. sulytöbbletért 10 kr fizetendő.

A m. kir. államvasutak igazgatósága által, a Borszékre utazó fürdővendégnek május hó 15-étől szeptember hó végéig érvényes mérsékelt menettérti jegy adatik ki.

Ásványvizek árjegyzéke:

Rekesz tartalom	Űrtartalom	Göngy suly	A borszéki forrásnál	
üveg	liter	klgr.	frt	kr
50	1·4	120	6	50
25	1·4	60	3	30
50	1·0	95	6	—
25	1·0	50	3	10
50	0·5	60	5	30

Nagyobb rendelményeknél megfelelő % leengedés.

6587 *A borszéki fürdő- és üzletigazgatóság.*

SACK RUDOLF

kitünő sorvetőgépeit, külön szerkezettel, **sima** vagy **dombos talajra,** ugyanigy szerkesztett **szórvavetőgépeit, egyetemes aczélekéit, kettős ekéit** és a **«Hatvani»** ekeversenyen a **legnagyobb dijjal** kitüntetett **hármas ekéit, boronáit** és egyéb **földmivelési eszközeit, eredeti** és **kitünő** minőségben, továbbá **eredeti amerikai** és felette czélszerü **fükaszáló-gépeket, szecskavágógépeket, répavágókat** és **járgányokat,** ajánl lehető mérsékelt árakon: 6938

Propper Samu
SACK RUDOLF magyarországi képviselője.
BUDAPESTEN, váczi-körut 35. sz. alatt.

Nyomatik a kiadótulajdonos: Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság körforgógépén, Budapest, IV., kecskeméti-utcza 6. szám.